

Issued on 24-5-1956

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

WEDNESDAY, 13TH JULY, 1955.

VOLUME II — No. 4.

CONTENTS

	Pages.
I. QUESTIONS AND ANSWERS	... 281 — 313
II. PRIVILEGES MOTION RE: LEAKAGE OF BUDGET PROPOSALS	... 314 — 315
III. GENERAL DISCUSSION ON THE BUDGET OF THE ANDHRA STATE FOR THE YEAR 1955-56—(contd.)	... 316 — 394

PRINTED BY DALTON & COMPANY, KURNOOL
FOR THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS,
ANDHRA STATE, KURNOOL.

PRICE 6 annas.

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday, 13th July, 1955.

The House met in the Assembly Hall, Kurnool at eleven of the clock, Mr. Speaker (The Hon. Sri R. Lakshminarasimham Dora) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS.

Starred Questions.

House Rent Allowance to Provincial Government Servants in Municipal Areas.

90—

* 639 Q.—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—(Put by Sri P. Ranga Reddi). Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

(a) whether there is any disparity in the house rent allowance paid to the Provincial Government servants in one municipal area and in another ; and

(b) if so, whether there is any proposal to enhance the house rent allowance in industrial places like Gudur where the house rents are abnormal ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

MR. SPEAKER :—Questions 91 and 92 cover three schemes. Question 91 covers Vamsadhara and Bhairavani-thippa projects, and question 92 covers Vamsadhara and Tungabhadra High Level Canal. So, altogether there are three schemes in these two questions. I club the two questions together and the Hon. Minister may give answers.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—We can take up the second question separately. Vamsadhara scheme is covered in both the questions.

[13th July 1955]

Vamsadhara and Bhairavanitippa Projects.

91—

* 3 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state the stages at which the projects of—

(a) Vamsadhara ; and

(b) Bhairavanitippa stand now ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) The approval of the Planning Commission to the inclusion of the project in the Second Five Year Plan is awaited. The project report is under examination by the Board of Revenue. As I have already said, we have sent the estimates to the Government of India.

(b) The Bhairavanitippa project has been included in the First Five Year Plan and much headway on the execution of the scheme could not be made for want of a final agreement with Mysore.

SRI S. VEMAYYA :—మైనూరు ప్రభుత్వముతో మన ప్రభుత్వము సంప్రదింపులు చేసిన దన్నారు. ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి ఎంత కాలము పడుతుంది?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—వారు భైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టు గురించి అడుగుతున్నారు. కొన్ని సంప్రదింపులు జరిపినాము. కొన్ని అభిప్రాయ భేదాలుండినాకూడ ఈ ప్రాజెక్టు పని ప్రారంభించాము. కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చుఅయినాయి. పని జరుగుతున్నది. కొంత నీటిని మైనూరులో వాడుకొనే నిమిత్తమై అభిప్రాయ భేదములు వచ్చినాయి. ఆ అభిప్రాయ భేదములు చిన్నవి కాబట్టి పని ప్రారంభించాము.

SRI N. C. SESHADRI :—భైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టు నిర్మాణము నల్ల మరెల్లి అనే గ్రామము పూర్తిగా మునిగి పోతుంది. ఆ గ్రామములోని ప్రజలకు relief, rehabilitation కలుగజేసేందుకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నము చేస్తున్నారా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—తప్పకుండా. మునిగి పోయే గ్రామాలకు అవసరమైనపుడు ప్రభుత్వము నష్టపరిహారము ఇస్తుంది. ఇన్నాళ్ళు తరువాత ఇప్పుడే పని ప్రారంభమైనది. ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలకుగాని ఆ ప్రాంతము మునిగిపోదు. అవసరమైనప్పుడు ప్రభుత్వము ఆలోచించి కావలసిన చర్య తీసుకొంటుంది.

[13th July 1955]

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—పని ఎంతకాలములో పూర్తి అవుతుంది. ఎన్ని వేల ఎకరముల భూమి సాగు అవుతుంది.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఎనిమిది వేల ఎకరములు సాగు అవుతుంది.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—పని ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఈ సంవత్సరమే ప్రారంభించాము. పునాదిరాయి 1952 వ సంవత్సరములో నేవేశాము. కాని కొన్ని తగాదాలవల్ల కొంచెము ఆలస్యము అయినది. కనీసము రెండు సంవత్సరములలో పని పూర్తి అవుతుందని అనుకుంటున్నాము.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—వంశధార ప్రాజెక్టు గురించి ఇది వరకటి ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశము పంతులు గారు ఉపముఖ్యమంత్రి సంతకరెడ్డిగారు మాజిల్లావచ్చి ఆప్రాంతాలూ చూచారు. ఇన్ని మారులూ చూడడమే అవుతున్నదికాని మంత్రివర్గానికి ఆపనిమీద దీక్ష ఉన్నదా అని అడుగుచున్నాను.

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఒక్కసారే, నేనే చూచాను. చాలసార్లు చూడలేదు. గడచిన సంవత్సరము నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒకపర్యాయము మాత్రమే చూచాను. నేను ఈప్రాజెక్టు విషయములో స్థలము గురించి కొద్దిగా తగాదా ఉన్నది. ఏమైనప్పటికీ Chief Engineer గారికే వదిలిపెట్టి వారి recommendation ఒప్పుకొని ఇప్పుడు ఆ స్కీము ఇండియా ప్రభుత్వానికి పంపాము. ఇక్కడ చూడవలసిన విషయమేమిలేదు. మనమంతా కూడ ఇప్పుడు ఢిల్లీ తేట్టుచూడాలి. కేంద్రప్రభుత్వమువారి అమోదమువచ్చిన వెంటనే పని ప్రారంభిస్తాము.

SRI L. LAKSHMANA DAS :—ఈప్రాజెక్టు మునిగిపోయే గ్రామముల విషయములో planned rehabilitation గురించి ప్రభుత్వము ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా?

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI :—తప్పకుండా ఆలోస్తామని ధైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టు విషయములో తెలియజేశాను. ఈవంశధార స్కీముకు ఇండియా గవర్నమెంటువారి అనుమతి ఇంకను రాలేదు. వారు plan లో include చెసినట్లు రాలేదు. అది వచ్చిన వెంటనే మునిగిపోయే గ్రామాలవారికి ఏపాకర్లములు కలుగ చెయ్యాలి వారికి ఎట్లా నష్టపరిహారము ఇవ్వాలి ఆలోచిస్తాము.

SRI P. SUNDARAYYA :—వంశధార ప్రాజెక్టు ఎంత అవుతుంది? అంచనాలు పంపించారా? ఏయే స్థలములలో regulator bridge కట్టాలని ఆఖరుకు

[13th July 1955]

నిర్ణయించారు! ఇంకా నిర్ణయించకుండావుంటే ఎంతకాలములో నిర్ణయిస్తారు ?

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI :—గొట్టదగ్గరకట్టినట్లయితే చాలా అనుకూలముగా ఉంటుందని Chief Engineer గారు చెప్పారు. గొట్టదగ్గర కట్టడమువల్ల ఒరిస్సాలో భూమి ఎక్కువగా మునిగిపోదు. 220 ఎకరాలు మాత్రమే

మునిగిపోతుంది. ఒరిస్సావారితో తగాదాలు పెట్టుకొనేకన్న వారిప్రాంతము ఎక్కువగా మునిగిపోని స్థలము మనకు కొన్నిలక్షల ఎకరాలు ఉపయోగపడే స్థలము గొట్టాని వారిఅభిప్రాయము. ఆప్రకారము వారుఎట్టిమేట్లు తయారుచేశారు. అవెన్నీమేట్లను మేము ఢిల్లీప్రభుత్వానికి పంపినాము. 12 కోట్లు ఖర్చుఅవుతుందని వారిఅంచనా.

SRI P. GUNNAYYA :—గొట్టదగ్గర డాముకట్టడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించినది. కాని గొట్ట, సింగిడిల దగ్గర regulator లు కట్టినట్లయితే 9 కోట్లమాత్రమే ఖర్చు అవుతుందని, 150 వేల ఎకరాలభూమి సాగవుతుందని తెలుస్తున్నది. చవకగా అయ్యే ఈస్కీములను గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందేమో తెలియజేస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI:—సింగిడి, మదనాపురము, గొట్ట అనే ఈ మూడుస్థలములగురించి అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. సింగిడిదగ్గరకూడ ఒక regulator కట్టాలని మన Chief Engineer గారు recommend చేశారు. అదిచేస్తేనే ఈ 12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు. సింగిడిదగ్గర regulator కట్టడము వల్ల పాతపట్నముతాలాకొ నష్టపడుతుంది. మిగిలినప్రాంతాలకు ఇజీగేషన్ సౌకర్యములు ఇవ్వడానికిగాను ఒకబారేజ్ కట్టినట్లయితే నీరు నిలుపుదలచేయడానికి ఏలుంటుందనిమన Chief Engineer గారు proposal ఇచ్చారు. ఈbarrage వల్ల 1100 ఎకరాలభూమి ఒరిస్సాలో మునిగిపోతుంది. దానికివారు కొద్దిగా ఆక్షేపణ తెలుపుతున్నారు. అయినా 1100 ఎకరాలు పెద్దవిషయముకాదు. వారితోమాట్లాడి సంప్రతింపులుజరిపి ఆస్కీమును ఫలింపచేయవచ్చుననుకుంటాను.

SRI P. RAMACHARLU :—భైరవానితిప్ప ప్రాజెక్టు క్రింద 8 వేల ఎకరాలుమాత్రమే సాగుఅవుతుందని శలవిచ్చారు. అయితే యింకా ఒకమైలు క్రిందకు వెళ్లినట్లయితే శ్రీ రంగాపురము, నక్కపల్లి మొదలగు చెరువులు నిండుతాయి కాబట్టి అందుకు ప్రయత్నముచేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—దాదాపు కోటిరూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రాజెక్టు నిర్మించిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువగ్రామాల ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందంటే అందుకు తప్పకుండా ప్రయత్నముచేస్తాము.

13th July 1955]

SRI C. SUBBARAYUDU :—ఈ అచ్చటి నది Perennial river కాదు. వరదలు వచ్చి పునడె రిజర్వాయర్ నిండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక dam యొక్క capacity నిర్ణయించేటప్పుడు carry over reservoir గా కట్టి నట్లయితే అక్కడ ఎక్కువ భూమి సాగు చేసే దానికి అవకాశం ఉంటుంది. నాకు తెలిసి సంతకం అక్కడ నీటి పారుదల 5000 m. c. f ఉన్నట్లున్నది. కనుక దానిని carry over reservoir గా నిర్మింప జేయడానికి మంత్రిగారు ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—మా Chief Engineer గారికి కూడా అంతమాత్రము technical knowledge ఉన్నదని నా ఆశ.

SRI PRAGADA KOTALAH :—గొట్టదగ్గర రిజర్వాయర్ కట్టడమువల్ల మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో మునిగిపోయే భూముల విస్తీర్ణమెంత ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—గొట్టదగ్గర అనకట్ట కడితే మన ప్రాంతములో చాలా మునిగిపోతుంది. అంతే కాదు. సారవంతమైన ఎక్కువ భూములు, గ్రామాలు తోటలు మునిగిపోతాయి. అవిషయము నాకు బాగా తెలుసు. కాని మదనాపురముదగ్గర కట్టి ఒరిస్సా ప్రాంతాన్ని ముంచడమా, మన ప్రాంతములో కట్టుకొని మన ప్రాంతమును ముంచడమా అన్నదే ఇప్పుడు వచ్చిన సమస్య. మదనాపురము దగ్గర కట్టినట్లయితే చాలా బాగా నేవుంటుంది కాని మునిగేదంతా ఒరిస్సా ప్రాంతము కొన్ని వేల ఎకరాల భూములు మునిగిపోతుంది. 25 వేల ఎకరాల భూమి మునిగిపోతే వాళ్ళు ఒప్పుకుంటారా? ఒప్పుకోకపోవచ్చు. Benefit అంతా మనకు వచ్చి 25 వేల ఎకరాల భూమి ఒరిస్సాలో మునిగిపోతుందంటే వాళ్ళు ఒప్పుకోకపోవచ్చు. అంతే ప్రాజెక్టు రాకపోవచ్చు. ఇప్పుడు గొట్టదగ్గర కట్టడమువల్ల దాదాపు 25 వేల ఎకరాలు మన ప్రాంతములో మునిగిపోతుంది. అక్కడ ఉంటే 25 వేల ఎకరాల సారవంతమైన భూమి, తోటలు మునిగిపోతాయి. ఈ విధంగా నష్టపోయే రైతు సోదరులకు సరిఅయిన పరిహారమిచ్చి సౌకర్యాలు కలిగించాలి.

SRI R. B. RAMAKRISHNA RAJU :—ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాకపోయినప్పటికీ పింఛానది స్కీము విషయము అడుగుతున్నాను. చెంగల్పట్టు చిత్తూరు జిల్లాల మధ్య ఆరణియార్ స్కీము ఉన్నది. దానివల్ల మన రాష్ట్రములో భూమి మునిగిపోతుంది, మద్రాసు రాష్ట్రమునకు ఉపయోగపడుతుంది. ఇప్పుడు వంక ధార ప్రాజెక్టు అనుసరించదలచిన సిద్ధాంతాన్ని ఆరణియార్ స్కీము విషయములో కూడా అనుసరిస్తారా ?

MR. SPEAKER :—A separate question may be put.

[13th July 1955]

SRI L. LAKSHMANA DAS :—అధ్యక్షా! ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు కట్టేటప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాలవారి ఆటంకాలవల్ల మనము కేవలము ఆ డాముక్రిందకు మలుపుకు రావడమువల్ల చాలా భూములు నష్టపరచడముకంటే ఢిల్లీ ప్రభుత్వముతో సంప్రదించి తగుస్థలములోకట్టి అందరికీ ఉపయోగపడేట్లుగా చేయడానికి మన ప్రభుత్వము పూనుకొంటుందా?

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI :—మనకు ఏమీ ఆక్షేపణ లేదు. మనకు కావలసింది ప్రాజెక్టు. మన ప్రాంతంలో 2 లక్షలలో 250 వేల ఎకరాలలో సాగుకావాలి. తక్కువనష్టముతో ఎక్కువ పుష్కరయోగపటజేట్లు చేసుకోకలిగితే మేము తప్పకుండా అంగీకరిస్తాము, సంతోషిస్తాము, ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికికూడా పంపుతాము.

SRI V. VISVESWARA RAO :—భైరవానిలిప్ప ప్రాజెక్టు విషయంలో మైనూరు గవర్నమెంటునకు మన గవర్నమెంటునకును నీటి పంపకం విషయంలో ఏదో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయని చెప్పారు. అవి ఏమిటో సెలవిస్తారా?

THE HON SRI. N. SANJEEVA REDDI :—నీటి పంపకం విషయం అని నేను చెప్పలేదు. ఈ project వల్ల వారి ప్రాంతంలో 5 వందల ఎకరాలకు పైగా మునిగిపోతుంది. అందుచేత వారు ఆరిజర్వాయరులోంచి పంపింగు చేసుకోడానికి అధికారము కావాలన్నారు. అంటే పంపింగు స్కీము పెట్టుకొని మన డాము లోంచి వారి ప్రాంతంలో ఇరిగేటు చేసుకోడానికి పీలుకలుగజేయాలన్నారు. కానీ అది స్పష్టంగా లేకపోవడమువల్ల కొంత ఆలశ్యం అయినది. ఈ ప్రాజెక్టువల్ల కొన్ని వేల ఎకరాలు మాత్రమే సాగు అవుతుంది. మనము కట్టే ఆరిజర్వాయరులోంచి వారు నీరు తీసుకొంటే మనకు కొంత తక్కువసాగు అవుతుంది. కానీ ఎన్ని ఎకరాలు సాగుచేసుకుంటారో చెప్పమన్నాము. రెండువందల ఎకరాలకు నీరు అడిగారు. దానిని fix చేసుకొన్నాము. అది చాలా కొద్దివిషయము. తరువాత మలేరియా స్కీము కావాలన్నారు. ఇలాంటి చిన్నచిన్న విషయాలు ప్రధానమైన సమస్యలకావని జెంటిల్ పనిప్రారంభించాము. పనిసాగుతోంది.

SRI S. NARAYANAPPA :—భైరవానిలిప్ప ప్రాజెక్టు కళ్యాణదుర్గము రాయదుర్గం తాలూకాలకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు. దీనివల్ల కళ్యాణదుర్గంలో తక్కువ ఎకరాలు సాగు అయ్యే అవకాశం వుంది. ఇప్పుడు దీనిని ఇరిగేషన్ స్కీము క్రింద వేకారా? బెల్మథ్ ఫిర్కాను హైలెవెల్ చానలుక్రింద తీసుకొనివచ్చి నట్లయితే అక్కడవున్న నల్లరేగడి భూములకు ఉపయోగకరంగా వుంటుంది అంటున్నారు. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వమువారు ఆలోచిస్తారా?

13th July 1955]

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI:—ప్రతిప్రాజెక్టుకు ఓకప్టేలె వెల్ ఛానలువుంది. ఇప్పుడు ఒక్క హైలె వెల్ ఛానలుతోనే తగాదాపడుతున్నాము. అక్కడ నీరు ఎక్కువగా వుంటుందని, ఇంకొక హైలె వెల్ ఛానల్ త్రవ్వడం వల్ల మనకు ఎక్కువభూమి సాగులోకి రావడానికి పీలుంటుందని మనకు విశ్వాసంకలిగితే దానిని గురించి ఆలోచిస్తాము.

SRI A. KALESWARA RAO :—వంశధారా ప్రాజెక్టుకు మధనాపురం దగ్గర డాముకట్టితే ఒరిస్సాలో భూములు నష్టపొందేవాళ్లు కోరావుట్ జిల్లాలో ఉన్న ఆంధ్రులే అన్న సంగతి ప్రభుత్వదృష్టిలోకి వచ్చిందా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—వాళ్లు ఆంధ్రులైనా ఆప్రదేశము ఒరిస్సాలోయండగా ఆప్రభుత్వము చెప్పినట్లు ఒప్పుకోవాలి. అక్కడ వున్న ఆంధ్రుల జనవాక్యమునుబట్టి మనము దానిని కట్టడానికి వీల్లేదు.

SRI C. SUBBARAYUDU :—ఇందాక నేను అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రిగారు జవాబుచెబుతూ ఇదంతా ఇంజనీర్లకు బాగా తెలిసేవుంటుందన్నారు. ఒకసంవత్సరము బాగా వర్షాలు పడతాయి. రెండవ సంవత్సరము పడకపోవచ్చు. వర్షాలుపడిన సంవత్సరములో మిగిలే హెచ్చునీరు తరువాత సంవత్సరములో వుపయోగించుకోడానికి, వున్ననీరును నిల్వవుంచుకోడానికి వీలుగా carry over reservoir నిర్మిస్తారా? అటువంటిపద్ధతి రాయలసీమ జిల్లాలలో అనుసరిస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

THE HON SRI N. SANJEEVA REDDI :—I must plead ignorance. I am not so technically sound as Mr. Subbarayudu. I depend always on my Chief Engineer.

SRI N. C. SESHADRI :—రాయదుర్గమునుండి ఛైరవానిలిప్పవరకు రోడ్డు నిర్మాణము ప్రారంభమై సుమారు నాల్గునెలలు అయింది. కాని ఇంతవరకు పూర్తి కాకుండానేయున్నది. దానికి ముఖ్యకారణం పవరురోల్లర్లు లేకపోవడం. అందువల్ల ఆలస్యంజరిగింది అంటున్నారు. అసలు రోడ్డు పూర్తిఅయితేగాని heavy machinery ని dam site కు పంపడానికి వీల్లేదు. కాబట్టి ప్రాజెక్టు నిర్మాణమునకు ఎక్కువ అంతరాయము కలుగుతుంది. ఈసందర్భంలో ప్రభుత్వం వాటిని అక్కడకు సుప్లయిచేసే విషయము ఆలోచిస్తారా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—కేవలాదిగారికికూడా తెలుసును. ఈమధ్య ఛైరవానిలిప్ప ప్రాజెక్టువద్దకు వెళ్లి నప్పుడు వర్షంలో

[13th July 1955]

ఇరుక్కొని మరల వెనక్కురాలేనటువంటి రోడ్డువుందని నాకు తెలుసు. పోయి చూచివచ్చాను. అదీనాను వర్షమురావడము మార్కెట్లోని అక్కడ ఇరుక్కు పోవడము, జీపులుకూడా వెనక్కు రాలేకపోవడం నాకు జ్ఞాపకముంది. అప్పుడు ఎట్లాగో పోలీసువ్యాన్ మీద రాయదుర్గము చేరుకున్నాము. కాని ప్రతిరోడ్డు గంటలలో, నియంత్రణ చేయాలంటే, ఎట్లా? ఇప్పుడు నందికొండ ప్రాజెక్టురోడ్డువుంది. దీనిలో దానిని పూర్తిచేయవలసివచ్చింది. అది పూర్తిచేశాము. ఇక్కడ పవరు సప్లయవుంది. నందికొండకు పవరుసప్లయవుంది. ఇవన్నీ జరుగుతూనేవున్నాయి. ప్రతిదీ గంటల్లో కావాలంటే కష్టమవుతుంది. ఇంజనీర్లు పనులు తొందరగానే చెస్తున్నారు, చేస్తారు. రోడ్డురోలర్లు పంపులకు యింజనీర్లు శ్రద్ధవహిస్తారని చెప్పవచ్చును.

Tungabhadra High-Level Canal and Vamsadhara Project

92—

* 404 Q.—SRI P. RANGA REDDI :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state the steps taken by this Government after assumption of office for the sanction of Tungabhadra High-level Canal and the Vamsadhara Project?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

In the case of the Tungabhadra High Level Canal Scheme the Chief Engineer of Mysore raised certain objections, which were examined and the views of this Government forwarded to the Chairman, Planning Commission on 22—3—1955 requesting him to convene a conference between the representatives of the Mysore and Andhra Governments. The Planning Commission's intimation in this regard is awaited. The Commission has recently been reminded in the matter.

SRI P. RANGA REDDI :—మైసూరు ప్రభుత్వపు ఇంజనీర్లుచెప్పిన అభ్యంతరాల విషయం మన ప్రభుత్వం మైసూరు ప్రభుత్వంతో మాట్లాడిందా? అట్లా మాట్లాడకపోవడానికి ఏమిటి అభ్యంతరము? ఈ అభ్యంతరాలకుగల స్వరూపము ఏమిటి? అభ్యంతరము లేకపోయినట్లయితే మంత్రిగారు సెలవిస్తారా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇప్పుడు యింకా యొక్కవవిషయాలు ఘనము చర్చించుకోవడము మంచిదికాదేమో అనుకొంటాను. స్థానికుల కమిషనువారు కొద్దిరోజులలో సమావేశము ఏర్పాటుచేస్తారని అనిపిస్తున్నాను.

[13th July 1955

అప్పుడు అక్కడ చర్చించవచ్చు, ఇక్కడ యీ differences నుంచి జరిగేవచ్చు యీ ప్రాజెక్టు ఉపయోగపడదేమో అనుకొంటున్నాను.

SRI P. VENKATASUBBAYYA :—తుంగభద్రా డాముక్రిందవుండే భూములు చాలామట్టుకు పెట్టభూములనిన్ని, అక్కడవుండేటటువంటి రైతులు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టుకోలేరు కాబట్టిన్నీ అక్కడవున్న భూమిని అంతను సాగులోకి తీసుకు రావడానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా సహాయముచేస్తుందా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఆంధ్రరాష్ట్రమువచ్చిన తరువాత ఈలోలెవల్ చానలు నుంచి శ్రద్ధభుచ్చుకొని ఒకకలెక్టరును Special Officer గా వేసి, ఒక కమిటీనికూడావేసి భూమినంతా సాగులోకి తీసుకురావడానికి ఎన్నోలక్షలరూపాయలు రాష్ట్రప్రభుత్వము ఖర్చుపెట్టి పనిచేస్తోంది. ఈపద్ధతినే మనము High Level Channel విషయంలో అమలుజరపడానికి వీలౌతుంది. ప్రాజెక్టు అనేది ఒకటిsanction అవుతే ఖర్చుపెట్టవచ్చు. ప్రాజెక్టుఇంకాsanction కాలేదు. అందుకు ఆలస్యం అవుతున్నది.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—మైసూరు ప్రభుత్వము ఏవో అభ్యంతరాలు పెట్టిందన్నారు. వాటివివరాలు ఏమైనా చెప్పగలరా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—“తుంగభద్ర కాలువలో వున్న నీటినంతా తుంగభద్రావాలీలో ఎందుకు వాడకూడదు. పెన్నావాలీకి ఎందుకు తీసుకోవాలి. ఈనీరునంతా వాడుకొనడానికి ఈప్రాంతంలోని నీరిగుప్ప, ఆలూరుతాలూకాలలో కావలసినంత భూమివున్నది. తుంగభద్రనదీ ప్రాంతాలలో ఉన్న ప్రతిగ్రామంలోని భూమినంతా పల్లపుసాగులోకి తీసుకురాకుండా ఒక్కొక్క గ్రామంలో 200 ఎకరాలుగాని, 300 ఎకరాలుగాని wet cultivation క్రింద 5, 6 వందల ఎకరాలు dry cultivation క్రింద తీసుకొనిరావడం ఎందుకు” అని వారి అభిప్రాయము. కాని మన ఊర్దేశ్యంవేరు. ఈనీళ్లు ఎక్కువ గ్రామాలకు famine relief నిమిత్తం తీసుకుంటున్నాము. కాని ఏదో ఇరిగేషన్ చేసి ధాన్యం పండించాలనే ఉద్దేశ్యము కాదు. Famine area అంతతో మనము electricityని వాడుక చేసుకోవాలని గవర్నమెంటు పథకము. మైసూరువారు “అట్లా ఎందుకు చేయాలి ? ఈకాలువత్రవ్వడము ఎందుకు ? కోట్ల ఖర్చుఎందుకు ? ఈ నీటినుకా ఈతాలూకాల్లోనే వాడవచ్చుగదా ? ఈ హైలెవల్ చానల్ ఎందుకు?” అనిఅంటున్నారు. Purpose of the project చెడిపోతుందని మేము వారికి చెబుతున్నాము.

13th July 1955]

SRI P. SUNDARAYYA :—మైనూరు ప్రభుత్వము నీటిని తన ప్రాంతాల్లోనే పారిండుకొనేదానికోసం కాకుండా, ఇదివరకువున్న కాలువమీదనే పారిస్తే సరిపోతుందనే దృష్టితో చెప్పటోందా? లేకపోతే తన ప్రాంతానికి ఎక్కువనీరు కావాలని అడుగుతోందా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇప్పుడు త్రవ్విన ఈ కాల్వక్రిందవున్న భూమినంతా wet land గాచేస్తే వున్న నీరునంతా వాడుకోవచ్చు, మరి ఇంకొక కాల్వ ఎందుకు అని మైనూరువారి అభిప్రాయం.

SRI P. SUNDARAYYA :—మైనూరు ప్రభుత్వము ఈ హైలెవెల్ చానలుక్రింద తనకెక్కువనీరు కావాలనే సమస్య తీసుకురావడము కాదన్నమాట.

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—వారు వాడుకోడానికి వీలేదు. బళ్ళారి తాలూకాలో 80 వేల ఎకరాలో లక్ష ఎకరాలో వుంది. అందుకోసము ఆ ప్రశ్న రాలేదు. ఎక్కువనీరు కావాలని లేదు. ఇప్పుడువున్న లెవెల్ చానల్ ద్వారా వున్న నీరు అంతా వాడగవచ్చును. హైలెవెల్ చానలు ఎందుకు అనే సమస్య కాని ఎక్కువనీళ్లు కావాలని చెప్పలేదు.

SRI P. SUNDARAYYA :—శిల్లీ ప్రభుత్వము తుంగభద్ర లోలెవెల్ చానలు క్రింద భూమి పూర్తిగా సాగుతురాకముందే 19 కోట్ల, 25 కోట్ల ఖర్చు పెట్టి హైలెవెల్ చానలు త్రవ్వడము ఎందుకు అని పదేపదే చెప్పడం అందరికీ తెలిసిందే. ఈ పరిస్థితులలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వము శిల్లీ ప్రభుత్వానికి ఈ తుంగభద్ర ఎగువకాలువ సమస్య కేవలం కొత్తపంటలు పండించడమే కాక ప్రధానంగా నీరు లేనటువంటివారికి త్రాగడానికి నీరు, పశువులకు నీరు, ప్లానాలకు నీరు వుండేదానికి అత్యంత అవసరము అని చెప్పి గట్టిగా పట్టుబడుతోందా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—శిల్లీ ప్రభుత్వము దీనికి వ్యతిరేకము కాదు, అని నేను స్పష్టంగా ఇక్కడ చెప్పాలి. వారు “మేము అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నామని గట్టిగా మాకు చెప్పారు. కాబట్టి శిల్లీ ప్రభుత్వము వ్యతిరేకము అని మనము అనుకోవడము పొరబాటు. రెండు ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి దీనిని delicate గా deal చేయాలి. స్పష్టముగా అక్కడవున్న ప్లానింగు కమిటీవారు శిల్లీ ప్రభుత్వముయొక్క పెద్దలు “దీనిని గురించి మా ఆక్షేపణలేదు” దీనిని తీసుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నామని” చెప్పినారు.

SRI P. RAMACHARLU :—తుంగభద్ర ఎగువకాలువ కేవలము ఊహ ప్రాంతాలను సస్యశ్యామలంగా చేస్తుంది. ఆ ఎగువకాలువ అసంతృప్తం జిల్లాలో

13th July 1955]

కొన్ని తాలూకాలకు మాత్రము పోతున్నది. తక్కిన తాలూకాలకు పోవడానికి అసాధ్యంగా ఉంది. ఈ సాధ్య సాధ్యాలను విచారించడానికి అనంతపురంలో investment staff ఉంది. దానికిమీరు ఉత్తరువుచేసి ధర్మవరం, కళ్యాణదుర్గం తాలూకాలలో ఎంతవరకు ఎగువకాలువను తీసుకుపోవడానికి సాధ్యమో పరిశీలించ చేస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—దానిలో కొన్ని ఇబ్బందులు వున్నవి. ముందుకాలువ sanction అయితే, తరువాత విచారించవచ్చునని నేను ఈవిషయమై శ్రద్ధపుచ్చుకోలేదు. 4 లక్షలు, లేక 5 లక్షలవరకే రాలికో సరిపోయిన నీరు ఉంటుందని భావించి ఆసీటిని ఏ ఏ తాలూకాలలో ఉపయోగించాలి అని జిల్లాలకు, అన్ని తాలూకాలకు ఉపయోగించాలి అనే పద్ధతిపైన ఆధారపడి మన Engineers అనంతపురం, కడప జిల్లాలలో కొన్ని తాలూకాలను పొందుచున్నవని అని ప్లానులు వేశారు. ఆ జిల్లాలలో యింకా కొన్ని తాలూకాలను చేర్చుకునేందుకు సాధ్యమాతుందేమో అలోచించాలి. ధర్మవరం తాలూకాలో నీరు పారింతుకోడానికి, కళ్యాణదుర్గంకు నీరు పారింతుకోడానికి వీలౌతుందేమో పరిశీలన చేయిస్తాను. కనుక నేనావిషయము ఏమీచెప్పలేను. కాలువ sanction అయినతరువాత చర్చించుకుందాము.

SRI C. SUBBARAYUDU :—ఇప్పుడు High Level Canal capacity విషయంలో lined canal కు 4 వేల హెక్టార్లు పెట్టారు. అయితే unlined canal కు కూడా 4 వేల క్వింటెస్కూలు పెట్టినట్లయితే 6 వేల ఘాటల నీరు పంపుచేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక lined canal కు బదులు unlined canal కు 4 వేల క్వింటెస్కూలు పెట్టడానికి మంత్రిగారు estimate తయారుచేయిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—అలోచిస్తాను.

Surplus funds of religious institutions.

93—

* 22 Q—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state—

(a) whether there are proposals with the Government to assist Poor Hindu Religious Institutions out of the surplus funds of the institutions in the State now ; and

(b) if so, the manner in which the surplus funds will be used ?

13th July 1955]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

There are no specific proposals of the kind referred to. Section 31 (1) of the Hindu Religious and Charitable Endowments Act 1951, read with Section 59 (1) provides for the surplus funds of religious institutions being diverted, *inter alia* to the grant of aid to any other religious institution which is poor or in needy circumstances or which requires renovation.

SRI S. VEMAYYA :—రాష్ట్రంలో కొన్ని దేవాలయాలకు ఎక్కువడబ్బు మిగులుచున్నదని తెలుస్తున్నది. అటువంటి ప్రదేశాలలో leprosy clinics కు గాని beggar homes కు గాని ఆ surplus funds ను ఉపయోగపరచేందుకు ప్రభుత్వము ఏమైనా పూనుకుంటుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—దేవాలయాల surplus funds ముందుగా ఇతర మతసంస్థల అవసరాలకు ఉపయోగించబడుతవి. ఇంకా ఎక్కువ surplus ఏమైనావుంటే దానికి common good fund అని పెట్టి వినియోగించడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుంది.

SRI P. KODANDARAMAYYA :—పోలవరం నియోజకవర్గములో పట్టిసం, మహానందీవ్వరం అనే పెద్ద పుణ్యక్షేత్రాలు ఉన్నవి. వాటికి ఈఫండ్స్ లో నుంచి ఏమైనా సహాయముచేసి వాటిని అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇప్పుడు ఇందుకు సంబంధించిన funds వేరుగా లేవండి.

SRI A. KALESWARA RAO :—దేవాలయాల మిగులు funds ను సంస్కృత భాషయొక్క, వేదశాస్త్రములయొక్క పుణ్యధర్మకొరకు వెచ్చించి, అర్చకులకు సరైన తరఫిదుయిచ్చి వాళ్లు వేదోక్తంగా అర్చనచేయడానికి వీలుగా ఉండడానికి ప్రభుత్వము చర్యతీసుకుంటుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—కాశీశ్వరరావుగారు ఈ ప్రశ్న వేసినందుకు చాలాసంతోషము. సంస్కృత భాషమీద వారికి ఇంత అభిమానము ఉండడమువల్ల ఆవిషయాన్ని తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము.

SRI V. VISWESWARA RAO :—పెద్దపెద్ద దేవాలయాలకు common good fund ఏర్పాటుచేసి beggar homes లాంటి వాటికి సహాయముచేస్తారా ప్రభుత్వమువారు ? యీవిషయమై వెంటనే చర్యతీసుకుంటారా ?

13th July 1955]

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—నేనిదివరకే యీ ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పాను. దేవాలయాల purpose కు వినియోగించబడిన తరువాత beggar homes కు పెద్ద దేవస్థానాల నుంచి సహాయం చేస్తాము. ఇదివరకే ఒక దేవస్థానానికి సహాయం జరుగుచున్నదని గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలుసు.

SRI B. RAMAKRISHNA REDDI :—చిత్తూరు జిల్లాలో కళ్యాణ శంక శ్రీశ్రీ దేవస్థానానికి తిరుమలై తిరుపతి దేవస్థానమునుంచి funds ఇప్పించాలని మంత్రిగారికి అభ్యర్థనలు చేశారు. దానిని గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అటువంటివి వచ్చినాయండి. ప్రస్తుతము ఇప్పుడు ఒక దేవాలయానికి జర్జుతూవున్నది. రెండవ దేవాలయముగా నారాయణగూడెం దేవాలయం నిర్ణయించబడింది. తప్పకుండా తొందరలో ఆలోచిస్తాము.

Nationalisation of Mica mining.

94—

* 472 Q—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—(Put by Sri P. Ranga Reddi) Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state whether the Government are contemplating to nationalize mica mining in Andhra State ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

No, Sir.

SRI P. RANGA REDDI :—May I ask, Sir, whether it is not a fact that the previous Government has decided to take up one mine in Nellore district and nationalize the industry ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—Nationalization of industry does not mean taking over of one mine. It must be a widespread business. The Government are not in a position to take over that.

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—అధ్యక్షా ! నెల్లూరు జిల్లాలో అనంతమడుగు గనిని ప్రభుత్వము తీసుకొని పనిచేయించాలన్నారు. అది take up చేయనివ్వండి, nationalise చేయనివ్వండి, ఏదైనా కొనివ్వండి. ప్రభుత్వం order చేసిన తరువాత దానిమీద తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి ?

[13th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఆంధ్ర దేశములో ఉన్న మైకా గనులను, ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందనే ప్రశ్న తీసుకువచ్చి నెల్లూరు జిల్లానే కాకుండా ఈ గూడూరు తాలూకాకే కాకుండా ఒక మైలుదాకా అంటకడితే నేను ఏమి చెప్పనండి?

SRI A. C. SUBBA REDDI :—Nationalisation చేయకపోతే పోయినారు. కాని అనంతమడుగు గనిని తీసుకుంటే గవర్నమెంటుకు ఉన్నలోటులో మూడవ వంతు అయినా పూర్తికావచ్చు. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—గనులను జాతీయంచేయడం అనేది మన చేతుల్లోకే ఆలోచించడానికి ఏమైనా పిలుపుందేమో. అది Government of India చేతులలో ఉంది. ఇప్పుడు కొత్తగా ఒక నూతనమైన proposal వచ్చింది. Mica ను essential material క్రింద వారు తీసుకోడానికి యామధ్య నిర్ణయము జరిగింది. అందుచేత గనులను జాతీయం చేయడమనేది మనచేతుల్లోలేదు.

SRI B. SANKARAIAH :—మంత్రిగారు ఈ గనులను జాతీయంచేసే విషయంలో తమకు సంబంధము లేదన్నారు. ఒక గనిని తీసుకుంటామని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశామన్నారు. వాళ్ళ అనుమతి వచ్చిందా? ఇక్కడ Nationalisation చేసే విషయమై ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు ఇంతవరకు ప్రభుత్వము ఏమి చేసింది అని అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—వారుచెప్పిన విషయమై భారత ప్రభుత్వానికి వ్రాయలేదు. వారిఅనుమతి రాలేదు. వారిమనస్సులో ఉన్న దేదో నన్ను అడిగితే నేనేజవాబు చెప్పను ?

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—అధ్యక్షా ! నేను ఇందాకవేసిన ప్రశ్న supplementary ప్రశ్నకు సంబంధించింది. అందులో ముఖ్యముగా ఒక గని విషయంలో dispute వచ్చినప్పుడు ఆంధ్ర ప్రభుత్వం licence యివ్వకుండా గవర్నమెంటు తీసుకోవాలని. వ్రాశారా అనే విషయమై నూటిగా సమాధానము చెప్పమని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

MR. SPEAKER :—He says his question is not answered.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—I said that the question was not relevant.

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—It is very relevant, Sir.

13th July 1955]

MR. SPEAKER :—If the hon. Member wants to deal with a specific instance, a separate question may be put.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఇంత శ్రద్ధాకన్నతరువాత జవాబు చెప్పకుండా ఉంటే బాగుండదు. ఈ విషయం ఆంధ్ర High Court లో ఉంది. దాని judgment వచ్చినతరువాత ఆలోచిస్తాము.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—అధ్యక్షా! Mines ను Nationalisation చేసేటటువంటి సందర్భములో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంకా ఎక్కువ అధికారము తీసుకోబోతున్నదని చెప్పారు. అయితే ఇప్పుడు మనకుంజే అధికారాలు అట్టే పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తుందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—Constitution క్ లోబడి వర్తిస్తామని ప్రమాణము తీసుకొన్న పెద్దమనిషి వెంకటేశ్వర రావుగారు. ఈవిషయమై కాననం జరిగేటప్పుడు అన్ని సంగతులు ఆలోచింపబడుతాయి.

11-30 A. M.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Consti-
tution క్రింద ప్రమాణము తీసుకొన్నాము. కనుక Constitutional గా యీ
కాననసభకు ఉన్నటువంటి హక్కులను కాపాడుతుందా యీమంత్రివర్గము !

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—Constitution లో
చెప్పినప్రకారము వాటిని దౌర్జన్యరహితంగా కాపాడుతుంది.

SRI SHEIK MOULA SAHIB :—గనులను ఈ రాష్ట్రంలో ఎంత
కాలములోపల State Government తీసుకొంటుంది ? అవి ఎప్పుడు వేలము
జరిపిస్తారు ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—మొట్టమొదటి జవాబులోనే
చెప్పాను గదండీ, మళ్ళీ అడుగుతున్నారు ఎందుకు ?

SRI PRAGADA KOTAIAH :—అధ్యక్షా! గనుల విషయంలో
ప్రకాశం ప్రభుత్వం ఏదో నిర్ణయం చేసిందని అంటున్నారు. అసలు ఆనిర్ణయం ఏమిటి?
దానిమీద High court లో ఉన్నటువంటి వివాదముయొక్క స్వరూపం ఏమిటి ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ప్రకాశం ప్రభుత్వం తీసు
కొనిన నిర్ణయంమీద కాదు. వారు చెప్పిన mica గని విషయమై High court లో
వివాదము ఉన్నది.

SRI P. RAMACHARLU :—South america లో mica
గనులు కొత్తగా ఏర్పడినవి. కాబట్టి మనదేశములో mica కు గిరాకీ తగ్గిందని,

[18th July 1955]

దాని export కూడ సగానికిసగము తగ్గిందని పత్రికలలో చదివాము. అది నిజమైతే ఇక్కడనుంచి exports కు పోనుకు ఇంత అని గవర్నమెంటు సబ్సిడీలుఇచ్చి పరిశ్రమలను పోషించడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—అది వేరే ప్రశ్నగా వస్తున్నది. రెండునిమిషాలలో దానికి సమాధానంవస్తున్నది. రామాచారిగారు దయచేసి వేచియుండడం మంచిది.

SRI K. BRAHMANADA REDDI :—ఈ గనుల విషయంలో గత ప్రభుత్వం ఏనిర్ణయానికి వచ్చింది. ఆనిర్ణయాన్ని మార్చే అభిప్రాయం ప్రస్తుత ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ఏప్రభుత్వమైనా అప్పటి పరిస్థితినిబట్టి మార్పుకోవచ్చు. 1870 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వంచేసిన నిర్ణయాన్ని 1970 సంవత్సరములో ప్రభుత్వం అనుసరించాలని ఎక్కడాలేదు. కాని వారు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పమన్నాను. High court లో జరుగుతున్నటువంటి వ్యవహారం పూర్తిఅయిన తరువాతనే చర్యతీసుకోవలసింది అనేదే ఆ ప్రభుత్వంయొక్క ఆఖరు నిర్ణయం.

SRI L. LAKSHMANA DAS :—అధ్యక్షా ! Mica industry వల్ల చాలా లాభము వస్తున్నదని తెలుస్తున్నది. కాబట్టి దానిని ప్రభుత్వమే తీసుకొనడానికి కొవలసిఉంటే ఢిల్లీ ప్రభుత్వంతో సంప్రతించి, దీనిని ఎందుకు నడిపించకూడదు ? దీన్నిగురించి ప్రభుత్వము తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటుందా ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—వారు పొరపాటుబడుతున్నారు. ఈ విషయములో చాలాసప్టంగా యున్నది. దీనిని ప్రభుత్వం కొన్నట్లైతే ఉన్న కొన్ని కోటిరూపాయలు balance కూడ పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

SRI A. C. SUBBA REDDI :—ఇంతకుముందు నేను అడిగినప్రశ్న రెండవ భాగములో గవర్నమెంటుకు ఆ భూములలో plots వేసి వేలమువేయడానికి అధికారములేదా అని అడిగాను. దానికి సమాధానం కోరుతున్నాను.

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ఈవేళ అటువంటి అధికారము కొంచెముఉన్నది. కాని, ప్రస్తుతం నేను మనవిచేసినట్లు ఇంకోక విషయమై Government of India చేయ సంకల్పించిన అమలులో ఉన్నటువంటి rule ప్రకారం అది తగ్గిపోతుందని అనుకొంటాను.

13th July 1955]

SRI B. SANKARIAH :—ఎన్నిమాట్ల అడిగినా ప్రకాశం ప్రభుత్వంలో ఏమి నిర్ణయం జరిగిందో చెప్పలేదు. అభ్యంతరం లేకపోతే చెప్పవారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—High court లో వ్యవహారం పూర్తి అయిన తరువాత చర్య తీసుకోవలసిందనే నిర్ణయం చేశారని ఇదివరకే చెప్పాను.

Export cess on mica.

95—

* 309 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to State—

(a) whether there are proposals with the Government to levy any export cess on the mica in Nellore district ; and

(b) if so, what they are ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

SRI S. VEMAYYA :—ముఖ్యంగా నెల్లూరు జిల్లాలో రావుల తాలూకా నుంచి మైకా export జరుగుతుంది. దానివల్ల ఎక్కువలాభము వస్తుందని అందరికీ తెలుసు. ఏ తాలూకా నుంచి mica export అవుతున్నదో, అటువంటి తాలూకా వాళ్లు చాలా పేదరికంతో బాధపడుతున్నారు. అక్కడ హాస్టాలుకు building కూడలేదు. కనుక, ఏదైనా levy గాని cess గాని విధించి ఆ తాలూకా అభివృద్ధి కోసం ప్రయత్నిస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—రాబోయే ప్రశ్న వేమయ్య గారు చదివేవుంటారనుకొంటాను. కోటిరూపాయల మైకా అక్కడ నిలువవున్నది, వున్నదే వెళ్ళకపోతే, దీనిపైన export duties, cess వేసి ఏమి చేయమన్నారు ?

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—మైకా నుగురించి గత మంత్రివర్గము తీసుకొన్నటువంటి తుది నిర్ణయానికి పూర్వ నిర్ణయం ఏమిటో తెలియజేస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—అది cabinet resolution, అది వెంకటేశ్వర్లుగారి స్వాధీనంలోకి ప్రస్తుతం రాదు.

[18th July 1955]

Disposal of unsold mica blocks.

96—

* 639 Q—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—(Put by Sri P. Ranga Reddi) Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the Government have made some proposals to the Central Government regarding the disposal of huge quantities of unsold mica blocks and mica splittings lying in foreign countries ; and

(b) if so, the proposals and the action taken thereon ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

SRI B. SANKARIAH :—ఇప్పుడు ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న టుటాటా కౌంత్ తగ్గరక మైన మైకా. అది ఇదివరకే విదేశాలలో ఉన్నది. దానివిషయంలో ప్రభుత్వం ఏదైనా సహాయం చేస్తారా, శేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ విషయంలో ఏమైనా వ్రాస్తారా అనేది ఒక ప్రశ్న. ఇండాకా మంత్రిగారు సమాధానమిస్తూ అసలు మైకా అమ్మకంమీద పన్ను వేస్తే రాదు అని అన్నారు. ఇప్పుడు మంచి quality ఉన్నది, చాలా ధరకూడ ఉన్నది. అందువల్ల దీనికికూడ సమాధానం చెప్పతారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—మంచి qualities ని మనమే వినియోగించుకొని మేగ్నెట్ ఫ్యాక్టరీలను పెట్టి ఇంకా మనదేశానికి ఎక్కువ లాభము చేస్తామను అనే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వం ఉన్నది. కాబట్టి దానిమీద excise duty ని వేసి మైకాను పైకిపంపించే యత్నంలేదు. ఈ విషయంలో మిత్రులు సహాయ పడతారనుకొంటాను.

SRI A. C. SUBBA REDDI :—ఈ ప్రశ్న మనకాసనసభ్యులు, మైకా mines కు సంబంధించినవారు పంపించారు. కనుక ఈ cases ఏమైనా వేస్తారా అనే ప్రశ్న అక్కడ చాలా stock ఉన్నది అని చెప్పడానికిగాను వేసిన ప్రశ్న అని మంత్రి గారికి తెలుసునా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—గోపాలకృష్ణ రెడ్డిగారికి మైకాగని ఉంటే ఉండవచ్చు. అందుకోసమే ఈ ప్రశ్న వేశారని కాదు. మొత్తం అందరి క్షేమం గురించి వేశారు.

[13th July 1955

SRI P. SUNDARAYYA :— Mica stock ఇప్పుడు ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని ఇప్పుడు గాకపోయినా ముంచైనా ఇతర దేశాలకు పంపిస్తారా ? దానికి సరియైన ధరలు రావడం లేదు అని అంటున్నారు. సరియైన ధరలు వచ్చే దానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఈ ప్రశ్న ఒకటవ తాకి ఖన పంపించారు. ఆవేళ్ళకు దీనిని గురించి ఆలోచన లేదు అని జవాబు ఉన్నది. కాని నేను మొన్న వెళ్ళి విచారించాను. దాన్ని గురించి ఫీల్డ్ ప్రభుత్వముతో చర్చించి దాని development కు సహాయం చేస్తే నేగాని కూలీలకు పనిచేయకదని చెప్పాను. కనుక దాని విషయమై ప్రభుత్వము తప్పకుండా శోక్యము కలుగజేసుకొంటుంది.

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—అధ్యక్షా ! ఇప్పుడు నిలువవున్న mica అంతా కూడా అక్కడ ప్రభుత్వము స్థాపించబోయే factory కి కావలసినంత ఉంటుందన్నట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అయితే ఆ factory దాన్నంతను consume చేయగలదా ? లేనప్పుడు ఉన్న దాన్ని ఎగుమతి చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుపుతుందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ప్రశ్న వేసిన నాడు దీన్ని గురించి ఆలోచన లేదు. కాని మొన్న నేను వెళ్ళడం తటస్థించింది. దానిని గురించి చర్య తీసుకో దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను అని సుందరయ్యగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాను.

Supply of electricity to certain villages in Gudur taluk.

97—

* 680 Q.—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—(Put by Sri P. Ranga Reddi) Will the Hon. the Minister for Electricity and Social Welfare be pleased to state—

(a) whether there is any proposal for the supply of electricity to Kota and Vakadu villages of Gudur taluk in Nellore district ; and

(b) if so, when it will be taken up ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) Extension of supply to Kota and Kothapalem villages at an estimated cost of Rs. 2,77,500 has already been

[13th July 1955]

sanctioned and provision has been made in the budget for 1955-56 for execution of the scheme. A proposal to extend electricity supply to Vakadu, Mettu and Iswaravaka villages at an estimated cost of Rs. 1,81,400 is under consideration.

SRI T. RAMACHANDRA REDDI :—అధ్యక్షా! మీరు ఇప్పుడు గ్రామాలకు current ఇస్తున్నారు. ఈ విషయంలో well-irrigated areasకు ఏమైనా preference ఇస్తున్నారా?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—Preference అనేది ఇది పరకటినుంచి వస్తున్నది. కాని ప్రక్క ఏమో, వాకాడు మొదలైనవాటిలో ఎప్పుడు అమలులోకి వస్తుందని.

SRI B. SANKARIAH :—ఇది sanction అయిందని చెప్పారు. కాని సెలబరర్లంతా అమలు జరపకుండా అట్లాగే నిలిచిపోతున్నది. ఈ విషయంలో వెంటనే చర్యతీసుకొంటుందా ప్రభుత్వము?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—Sanction అయిన ప్రతి స్కీము అమలుచేయాలనే ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తున్నది.

Inter-State Transport Conferences.

98—

* 432 Q—SRI P. RANGA REDDI :—Will the Hon. the Minister for Co-operation and Commercial Taxes be pleased to state—

(a) whether the Government have held any inter-state transport conferences for settling outstanding issues relating to plying of transport vehicles on inter-state routes ;

(b) when, where and how many conferences were held ;

(c) what are the issues discussed and the decisions taken at these conferences ; and

(d) the decision taken to avoid the problem of double taxation of transport vehicles plying on Inter-State routes ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—

(a) The answer is in the affirmative.

18th July 1955]

(b) Three conferences were held, one with the representatives of the Orissa Government on 12th August, 1954 at Visakhapatnam and the other two with the representatives of the Mysore Government on 19th August, 1954 at Kurnool and on 27th September 1954 at Madras.

(c) The issues discussed relate to motor transport on inter-state routes. The only conclusion so far ratified is the grant of temporary permission for two stage carriages of the Mysore Government and two stage carriages of the Tirumalai-Tirupathi Devasthanams to ply on the inter-state route Bangalore-Tirupathi. The other tentative conclusions reached at the conferences are pending ratification by the respective State Governments.

(d) This problem was not discussed at the conferences.

SRI P. RANGA REDDI :—అధ్యక్షా! మాడు conferences జరిగాయని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అసలు యీ conferences లో ఏఏవిషయాలు చర్చించాలని పంపించారు? ఆచర్య ఫలితాలు ఏమిటి? మోటారు transport కు సంబంధించిన విషయాలు అయినప్పటికీ, అక్కడ ఏఏవిషయాలు discuss చేశారు? దానివల్ల ప్రభుత్వానికి తెలిసిన information యేమిటి?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—అందులో చాలా విషయాలన్నవి. Taxation కు సంబంధించిన విషయాలమాత్రమే చర్చించాము గాని, యితరవిషయములుకాదు. వాటినిగురించి tentative conclusions వారు తీసుకున్నారు. కాని ఆ conclusions ను, అక్కడే taxation ను respective Governments ratify చేయనిదే, అవన్నీ ఇక్కడ చెబితే బాగావుండదేమోనని అనుకుంటున్నాను.

Withdrawal of Dearness Allowance to Non-Gazetted Officers.

99—

* 726 Q.—SRI P. VENKATASUBBAYYA :—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state whether there is any proposal with the Government to withdraw the Dearness Allowance that is being given to the Non-Gazetted Officers in the State?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

No, Sir.

13th July 1955]

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU:—ఏ allowanceను తగ్గిస్తున్నారో చెబుతారా ?

Mr. SPEAKER:—Please put a separate question.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—మంత్రి గారిని dearness allowance ఏ ఉద్యోగస్థులకు తగ్గించబోతున్నారని ప్రశ్న వేస్తే దానికి “No” అని సమాధానం చెప్పారు.

Mr. SPEAKER :— Please put a separate question.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU:—Mr. speaker Sir, WILL YOU Kindly hear me. నా ప్రశ్న ఏమిటి అంటే, dearness allowance తగ్గించారు సరే. ఏ ఏ allowance ను ఎక్కడెక్కడ తగ్గించబోతున్నారు ? అని నా ప్రశ్న.

MR. SPEAKER :—A separate question may be put.

State Sangeetha nataka Sangam.

100 -

* 494 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state whether there are proposals with the Government to constitute State Sangeetha Nataka Sangam in the State ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

The answer is in the affirmative.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ సంగీత నాటక సంఘాన్ని ఎప్పుడు constitute చేస్తారో, అందులో ఎవరెవరు మెంబర్లుగా వుంటారో తెలుపుతారా ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—మద్రాసులో ఒకటి స్థాపించారు. దానియొక్క లక్షణములన్నీ చూచి సాధ్యమైనంత త్వరలోనే స్థాపించటానికి ప్రభుత్వమువారు పూనుకుంటారు. అధి స్థాపించడము నిశ్చయించిన తరువాత మెంబర్లు ఎవరో, అధిస్థాపించేటప్పుడు నిశ్చయించుకోవచ్చు.

SRI G. YELLAMANDA REDDI :—గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు మద్రాసులో ఆర్థికమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, దీనికి సంబంధించిన ఒక కమిటీని వేస్తే, ఆ కమిటీ అప్పటి ప్రభుత్వానికి ఒక రిపోర్టునుయిచ్చారట; అది గల్లంతుకొగానే,

[13th July 1955]

ఆసంగతి అప్పటికి అవుజేసి, తరువాత స్థానం నరసింహారావు గారికి యిచ్చి నట్లుగా పత్రికలలో ప్రచురించబడ్డది. కాబట్టి ఆ రిపోర్టు తెప్పించి, యీసమస్య పరిష్కరించటానికి మంత్రిగారు పూనుకుంటారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—అది కేవలం నాటకాలకు, కళకు సంబంధించింది. ఈవిషయమును గురించి ఆలోచించేటప్పుడు, యల్లమందారెడ్డి గారి సలహాగూడా ఆలోచిస్తాము.

SRI R. B. RAMAKRISHNA RAJU :—ప్రస్తుతము ఫలానావారు మొంబర్రని చెప్పకపోయినా, ఆసంఘముయొక్క స్వరూపము, దాని constitution జరిగేటప్పుడు తెలియజేస్తారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—అది యింకా నిశ్చయము కాలేదు. దాని స్వరూపాన్నిగూడా నిశ్చయించలేదు. నిర్ణయించనూలేదు. ఇతర Provinces లో యేమిజరుగుచున్నదో కాని, డిల్లీలోజరిగేది మాత్రము నాకు తెలుసును. కాని యిప్పుడు దాన్నిగురించి యంతవరకు యేవిధమైన నిర్ణయము జరగలేదు.

SRI A. KALESWARA RAO :—అధ్యక్షా! ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక school of fine arts సంగీతము, నృత్యము మొదలైనవివున్న College of fine arts, - Natinoal Theatre, యివి రెండున్నూ అవసరము కాబట్టి, ఆంధ్రదేశము మధ్యభాగములోవున్న కృష్ణాజిల్లా విజయవాడలో వాటిని ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా Planning Commission వారిని కోరాము. ఆ సంగతి యేమైనదో ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ? దాని విషయములో తక్షణచర్య తీసుకుంటారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—అప్పుడు ఎప్పుడో కోరి వున్నారేమోగాని, ఈ విషయము వచ్చినప్పుడు ప్లానింగు మంత్రిగారితో ఆలోచించి నిర్ణయిస్తాము. Sri Venkateswara University పెట్టిన ఉద్దేశ్యమూగూడా University Act యొక్క preamble లో వ్రాసియున్నది. కాబట్టి యీ విషయములో ఆ యూనివర్సిటీవారు ఏదైనా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

SRI R. B. RAMAKRISHNA RAJU :—స్వరూపము నిర్ణయించే ముందు ఎవరినైనా సంప్రదిస్తారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—అ! తప్పకుండా.

[18th July 1955]

Assistance to political sufferers for improvement of assigned lands.

101—

* 401 Q.—SRI P. RANGA REDDI : Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state—

(a) whether the Government propose to give any assistance to political sufferers to bring the lands assigned to them free under cultivation ; and

(b) if so, the nature and extent of help that the Government propose to give ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) There is no such proposal under the consideration of this Government.

(b) Does not arise.

SRI P. RANGA REDDI :—బొత్తిగా భూములు లేని రాజకీయ బాధితులకు అయిదు ఎకరాలు, పది ఎకరాలు యిస్తున్నారు. వాటిని వ్యవసాయ యోగ్యముగా చేసుకునేందుకు అశక్తులుగావుండేవారికి యీ భూమిని తనఖా పెట్టు కొని ప్రభుత్వమువారు అప్పులు యివ్వటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ప్రత్యేకంగా యిచ్చే ఏర్పాట్లు యేమీలేవుగాని, మామూలుగా పట్టాలు వున్నవారికి agricultural implements కు గాను యితరులకు యిచ్చేవిధంగా, వీరికి గూడా అప్పులు యివ్వబడుతాయి.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—బొత్తిగా భూములు లేని రాజకీయ బాధితులకు మాత్రమే భూములు యివ్వటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON SRI K. CHANDRAMOULI :—రాజకీయ బాధితులు ఆనే వర్గదారికి భూములు యివ్వాలనే ప్రభుత్వము నిర్ణయించారు.

13th July 1955]

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU:—అంటే, గోపాల రెడ్డిగారిపంటి రాజకీయ బాధితులకుగూడా యీ భూములు యివ్వాలనేనా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—రాజకీయ బాధితులు అనేవారు ఎవరైనా సరే, ధరఖాస్తు పెట్టుకుంటే, వారందరికీ యివ్వవచ్చు.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—అధ్యక్షా ! ఇతరరాష్ట్రములలో, అంటే ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోవుంటే రాజకీయ బాధితుల కెవ్వరికినీ భూములు యివ్వబడడములేదు. తమిళనాడులోగూడా శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి మాయాములో రాజకీయ బాధితులకు భూములు యివ్వడము ఆపుజేశారు. అక్కడ యిదివరకు యీ విషయములో ప్యాసుచేసిన G. O. ను అమలు జరిపేటట్లులేదు. మన రాష్ట్రములో పేదవాళ్లకు యిచ్చిన భూములన్ని తీసుకొని రాజకీయ బాధితులకు, భూములు వున్నా, లేకపోయినా, యిస్తున్నారు. అలాంటిది జరుగకుండా ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఈ విషయము 1947 వ సంవత్సరములో ప్రారంభమయింది. మధ్యలో దానిని ఆపడము ప్రభుత్వానికి యిష్టములేదు. దాన్ని పూర్తిగా నెరవేర్చుటానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించింది.

SRI P. SUNDARAYYA :—ఏవీ రాజకీయ బాధితులకు ఎంతెంత భూమి యివ్వబడ్డదో ఆ వివరాలన్నీ యీ శాసనసభముందు పెట్టుతారా ?

MR. SPEAKER :—That is a separate question. The question is one of financial assistance for improving the lands.

SRI P. BAPAYYA.—కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు తాలూకా గొల్లప్రోలుఅనే గ్రామములో దివితాలూకాలోవున్న political sufferers కు lands assign చేశారు. అయితే తిరువూరుతాలూకా గొల్లప్రోలుగ్రామము దివితాలూకాకు సుమారు 125 మైళ్ల దూరమువున్నది. అటువంటి సందర్భములో political sufferers అంతదూరము వెళ్లి వ్యవసాయము చేసుకోవటానికి చాలా కష్టముగా వుంటుంది గాబట్టి, దీనికి వేరేమార్గము ప్రభుత్వమువారు ఆలోచిస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—భూములు యిచ్చిన political sufferers అందరు వారిలో వారు వారికిచ్చిన భూములను వారి పిలు ప్రకారము యిష్టధువున్న G. O. ప్రకారము మార్పుకోవటానికి అవకాశమువున్నది.

SRI S. JAGANNADHAM :—కొంతమంది political sufferersకు భూములు యిచ్చేముందు కాని—

[13th July 1955]

MR. SPEAKER :—The question does not relate to grant of lands to political sufferers, but it relates to financial assistance.

Cement factories.

102—

* 414 Q.—SRI P. RANGA REDDI : Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) the number of cement factories to be newly started in the State and the names of those to whom licences are granted ; and

(b) whether there is any proposal to start a cement factory by the Government itself ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) Three new cement factories are expected to be set up in this State, one each at Macherla (Guntur District), Panyam (Kurnool District) and Yerraguntla (Cuddapah District). Licences have been issued by the Government of India to Messrs. Ramakrishna Cements and Fertilizers Ltd., for the proposed factory at Macherla and to Panyam Cements and Mineral Industries Ltd., for a factory in Panyam Reserve Forest area in Kurnool District, the third Cement Factory at Yerranguntala in Cuddapah District is proposed to be set up by the Associated Cement Companies, Bombay and their application for license is under consideration by the Government of India.

(b) No, Sir.

SRI P. RANGA REDDI :—ఇప్పుడు మన స్టేటులో కట్టబోయే ప్రాజెక్టులకు ఎంతైనా సిమెంటు కొనుగోలు చేస్తుంది. అందుచేత ప్రభుత్వమే నందికొండపల్లిగూడెం మాచర్లలో కట్టబోయే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్వహించటానికి ఆలోచించిందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఆలోచించింది. సాధ్య పడలేదు.

SRI M. NAGI REDDI :—కొరత ప్లాంటులో ?

13th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—సి మెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించి నిర్వహించటానికి తగినంత డబ్బు ప్రభుత్వమువద్ద లేకపోవడంవల్లనూ, యితరులు అప్పయివ్వటానికి నిరాకరించడంవల్లనూ, దీన్ని తలపెట్టలేదు.

SRI M. NAGI REDDI :—ఇతరులను అప్పులు యివ్వమని యీ ప్రభుత్వం అడిగిందా ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ఈ ప్రభుత్వము అప్పు తెచ్చుకోటానికి కేంద్రప్రభుత్వముతప్ప మరొక source లేదు.

SRI M. NAGI REDDI :—చెలగపూడి రామకృష్ణ అందు సన్నువారికి మాచెర్లవద్ద సి మెంటు ఫ్యాక్టరీ కట్టటానికి 17 యకరాలభూమి ప్రభుత్వం యిచ్చిందన్నారు. ఇటీవల ఆభూమి పనికిరాదని, మరికొంత భూమికొరకు ప్రభుత్వానికి ధర ఖాస్తు పెట్టినట్లు తెలిసింది. ఈ విషయములో ప్రభుత్వము ఎంతభూమి యివ్వటానికి తయారుగావుంది ? దానివిషయ ప్రభుత్వానికి ఆదాయము ఎంతవస్తుంది ?

MR. SPEAKER :—A separate question may be put.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ప్రశ్నలకు సరిగా సమాధానము ఇవ్వబడలేదు.

MR. SPEAKER :—We are reaching eleven O'clock, we have still three more questions to answer.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—మరొక ప్రశ్న మాత్రం వేయనియ్యండి.

MR. SPEAKER :—Yes, I shall allow one more supplementary question on this.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ప్రశ్నలో (b) భాగానికి మంత్రిగారు “No” అని సమాధానము చెప్పారు. ఈ ఫ్యాక్టరీ నందికొండలో ఒక భాగముగా తీసుకోటానికి, యీ ప్రాజెక్టుకు సుమారు అయిదుకోట్ల రూపాయలువరకు సి మెంటు అవసరము గనుక, యింతడబ్బు యితరులవద్ద కొనడానికి ఖర్చుచేసేబదులు, ప్రభుత్వమే ఈ ఫ్యాక్టరీని start చేస్తే అడబ్బు ప్రభుత్వానికే వుంటుంది. కాబట్టి, అప్పుడు డబ్బుకోసం యితరులవద్దకు పోనవసరం వుండదు కాబట్టి ప్రభుత్వమే ఈ ఫ్యాక్టరీని స్థాపించటానికి ఆలోచించిందా ?

[13th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—వెంకటేశ్వర్లుగారి బుద్ధి మకలమైన సలహాను నేనెంతో కృతజ్ఞుడను. ప్రాజెక్టుపైన ఖర్చుపెట్టవలసిన సామ్యము estimates లో కేంద్రప్రభుత్వము కాంక్షనుచేసిన ప్రకారము, ఆసామ్యము ఆప్రకారమే ఖర్చుచేయటానికి ఈ ప్రభుత్వానికి హక్కువున్నది. అయినప్పటికినీ ప్రాజెక్టుగాను కాంక్షనుచేసిన estimates ప్రకారముయిచ్చిన సామ్యంతో సిమెంటుఫ్యాక్టరీ కట్టుకోటానికి అనుమతి యివ్వవలసిందిగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరగా, వారు అనుమతి యివ్వలేదు.

SRI C. SUBBARAYUDU :—మనదేశంలో ఏ రాష్ట్రప్రభుత్వంగాని లేక కేంద్రప్రభుత్వముగాని ఎక్కడైనా స్వయముగా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించింది యేదైనావున్నదా? ఉంటే, అది యీ ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? అలాంటిది వుంటే అది యేవిధంగా పనిచేస్తున్నదో చెబుతారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—మంత్రిగారికి తెలుసును. దాన్ని గురించి గౌరవనభ్యుడు అనుమానం పడనక్కరలేదు. ఈ దేశములలో Rehund అనేచోట U. P. Government ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టించింది. దానికి ప్రధమములో రెండుకోట్లు అవుతుందనుకొన్నారు. కాని ఆ ప్రభుత్వానికి ఆ ఫ్యాక్టరీక్రింద నాలుగున్నరకోట్లు ఖర్చుఅయినప్పటికినీ, అది యిప్పటికి సరిగా నడవనందువల్ల ప్రభుత్వానికి నష్టంవస్తున్నదని అక్కడినుంచి రిపోర్టువచ్చింది.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—ఇప్పుడువుండే ఫ్యాక్టరీలన్నీ డబ్బువున్నవారే పెట్టుకుంటుంటే, మా ప్రాంతాలలో అంటే విజయవాడనుంచి బరంజురం మధ్య ఎక్కడచూచినా సిమెంటుఫ్యాక్టరీలేదు. కాబట్టి, మా శ్రీకాకుళంజిల్లాకు సమాపములో ఎక్కడైనా ఒక సిమెంటుఫ్యాక్టరీ పెట్టించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తుందా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ప్రభుత్వం మాత్రం స్వయముగా undertake చేయదని యిదివరకే చెప్పాను. అప్పారావుగారు పెట్టిస్తానంటే, అందుకుగాను లైసెన్సు ఇచ్చుటకు నేను తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తాను.

SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—ప్రభుత్వము స్వయముగా సిమెంటుఫ్యాక్టరీని నిర్మించకపోయినా, డబ్బువున్నవారు ఎవరైనా ప్రయత్నము చేస్తే బాగుంటుందని మా కోరిక. ఇందుకు ప్రభుత్వవారు సహాయంచేస్తారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ప్రభుత్వము ప్రైవేటు వ్యక్తులకు డబ్బు ఇచ్చి మీరు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ పెట్టండి అని చెప్పి, వారికి లాభాలుకట్టిపెట్టడమనేది యీ సృష్టిలోలేదు. కాని అప్పారావుగారికి

13th July 1955]

ఉత్సాహమువంటే, వారు అటువంటిదానికి ప్రయత్నముచేస్తే, శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ఎక్కడైనా పెట్టిస్తానంటే, దానికి లైసెన్సుమాత్రము తప్పకుండా తీసుకొనివచ్చే భారమునాది అని అంటున్నాను.

SRI K. BRAHMANANDA REDDI :—మంత్రిగారు ఇప్పుడు సమాధానంచెబుతూ U.P. రాష్ట్రంలో గవర్నమెంటు ఏదో factory పెట్టారనీ దండుగ వచ్చిందనీ చెప్పారు. అంటే వారిఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వంతరపున ఇప్పుడుగాని, యిక ముందుగాని అటువంటి industry పెట్టకూడదనా? పెడితే తప్పకుండా దండుగ వస్తుందని వారిఅభిప్రాయమా? లేక comparison కోసం చెప్పారా? ఏమిటి వారి ఉద్దేశ్యం?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—వారడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాను. నామనస్సులో ఏవిధమైన ఊహలేదు. ప్రభుత్వంవారు అటువంటి factory నిర్వహిస్తూ ఉన్నారు. రెడ్డిగారు అటువంటి అభిప్రాయం ఎందుకుపడ్డాలో తెలియడంలేదు. రాజమండ్రిలో ఒక factory పెట్టాం. దానికి యింకా కోటి రూపాయలు పెట్టడలచుకున్నాం. ఇంకా పింగాణీఫ్యాక్టరీ, గాజుఫ్యాక్టరీ పెట్టాం. కొన్నిచోట్ల లాభం తెచ్చుకోవడం తటస్థమిది. ఒకప్పుడు నష్టపడడం తటస్థమిది. అటువంటికల వారుకనవలసిన అవధరంలేదని నామనవి.

SRI P. VEKATASUBBAYYA :—కడపజిల్లా ఎట్టుగుంటల్లో cement factory పెట్టేవిషయంలో ఎవరో “బోంబే” వారు పెడుతున్నారని చెప్పారు. కడపజిల్లానుంచి ఎవ్వరూ దరఖాస్తులు పెట్టలేదండీ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—కడపలోకాదుగదా, ఆంధ్రదేశంలో ఎవరూ పెట్టడంలేదండీ. అదృష్టంకొద్దీ ఎవరో ఇద్దరు పెట్టారు. వారిద్దరికీ వచ్చాయి. ఇంకా ఎవరైనాపెడితే, ఆంధ్రులకు తప్పకుండా first preference లిసెన్సు తీసుకువచ్చే బాధ్యత నాది. మన వెంటకుటుబ్బయ్యగారు co-operative expert కనుక, co-operative factory ఒకటి పెట్టినే మంచిది.

Export of chillies and onions

103—

* 742 Q.—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—(Put by SRI. P. Ranga Reddi). Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state how many tons of chillies and onions were allotted by the Union Government for overseas export from this State in the year 1954-55 and for the current year?

[13th July 1955]

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

The following quotas of onions and chillies were allotted to this State for the calender year 1954 and for the first half year of 1955.

Year.	Onions. (tons).	Chillies. (tons).
	Quota allotted.	Quota allotted
1954,	2,565.	1,250
First half year of 1955.	5,000.	1,250.

Besides, some supplementry quotas of onions and chillies have also been realised for the first half year of 1955. The exact quantities of these supplementary quotas are not yet, however, known.

SRI T. JALAYYA :—మిరపకాయల licence విషయంలో ఆంధ్రులకు యిచ్చిన కోటా తగ్గించవలదనీ మదరాసు రాష్ట్రానికి పెంపుచేయమనీ మదరాసు రాష్ట్రం కోరినట్లు పేపర్లలోపడింది. ఈవిషయమై మంత్రిగారు ఏమైనా ఆలోచించారా ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—అవిఅన్నీ మాకు తెలియదు. ఈరాష్ట్రానికి ఉన్న కోటా ఎక్కువచేయమనీ ఇండియా గవర్నమెంటువారిని పేము కోరియున్నాము.

Lignite deposits in East Godavari district.

104—

* 781 Q.—SRI S. R. Y. SIVARAMA PRASAD :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether the Government have received any information as to the presence of lignite deposits in East Godavari district ;

(b) whether any action was taker for the research of these deposits ; and

(c) if so, the nature of action taken ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) :—Yes, Sir, reports have been received.

13th July 1955]

(b) and (c) :—Prof. C. Mahadevan of Andhra University has submitted a tentative scheme for investigation of the reported occurrence of Natural gas and the existence, if any, of associated lignite in the Peddapatnam Tatipaka area in East Godavari District by a batch of Geology students of the Andhra University College, Waltair, under the charge of a few Teachers. The Government approved the scheme and sanctioned a sum of Rs. 9,000 besides supplying the required machinery for the purpose. The work is now in progress.

దీన్ని గురించి ప్రభుత్వానికి సంజాయిషీ వచ్చింది. మహాదేవన్ గారి ఆధిపత్యం క్రింద కొంతమంది విద్యార్థులు master లు అందరూకలసి తాటిపాక పెద్దపట్నం area లో natural అంటే సహజంగా భూమిలోనుంచి gas వచ్చే వాయువును గురించి, lignite అనే ఎత్తబొగ్గను గురించి విచారణ చేస్తున్నారు. తొమ్మిదివేల రూపాయల ఖర్చునూ supply చేశారు. ఇంకా పని జరుగుతోంది.

SRI M. R. APPA RAO :—Are the Government considering giving grant to the Andhra University to conduct such investigations ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—If there are particular instances, we will certainly consider.

Low Income Housing Schemes.

73—

* 389 Q.—SRI P. RANGA REDDI :—Will the Hon. the Minister for Co-operation and Commercial Taxes be pleased to state—

(a) whether this Government have asked the Union Government any grant-in-aid or loan or both under the low income housing schemes ; and

(b) if so, what is the allotment made by the centre and how this Government propose to spend this amount ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—

(a) A loan of Rs. 96.63 lakhs has been applied for by this Government under the Low Income Group Housing Scheme sponsored by the Government of India.

No grant-in-aid is admissible under the scheme.

[13th July 1955]

(b) The Government of India are agreeable for a total loan allocation of Rs. 74 lakhs to this State under the Low Income Group Housing Scheme. The question of disbursement of the loan to the Local Bodies and the individual loanees through the Co-operative Societies is under consideration of the Government.

SRI P. RANGA REDDI :—అగలు low income groups అంటే, దీని అభిప్రాయం ఏమిటి ? ఎంత income వచ్చేవారు ఈ ప్రణాళిక క్రింద వస్తారు. 96లక్షల చిల్లర ప్రణాళిక తయారుచేసి ప్రభుత్వం వారిని అడిగామని చెప్పారు. ఈ loan అడిగినప్పుడు ఫలానావిధంగా ఉపయోగిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రణాళిక ఏమైన తయారుచేసిందా ? అగలు ఈ విషయాన్ని మొన్న మంత్రిగారు హాజరయిన simla conference లో ఈ విషయం చర్చించారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—Lower income group housing scheme అన్నది సంవత్సరానికి 6 వేల రూపాయలకంటే ఎక్కువ ఆదాయం లేనివారికే వర్తిస్తుంది. Local Bodies తమ low paid servants కు ఇళ్లు కట్టాలంటే ఇది వర్తిస్తుంది. తరువాత State Government ఇళ్ళ స్థలాలు కొన్ని ఏర్పాటుచేసేమిత్తం అభివృద్ధిచేసి రోడ్లు, park లు ఏర్పాటు చేయుటకు loan తీసుకోవచ్చును.

SRI V. VISWESWARA RAO :—దీనిలో ప్రత్యేకించి వ్యవసాయ కూలీలకు housing scheme ఇచ్చేటప్పుడు, అక్కడ houses కట్టుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—Industrial labour విషయంలో simla conference లో ఈ ప్రశ్నకూడా వచ్చింది. Industrial labour కు కడుతున్నారు. వ్యవసాయ కూలీలకు పల్లెప్రాంతంలోయున్న వారికి కట్టే ఆలోచన ఉన్నదా అంటే దానికి resolution ప్యాసుచేసి పంపించాము. Central Government ఆమోదిస్తే దాని క్రింద కొన్ని scheme లు తీసుకోవచ్చును.

SRI C. SUBBARAYUDU :—Low income group క్రింద సంవత్సరానికి 6 వేల రూపాయలకంటే తక్కువ ఆదాయం వచ్చేవారిని అందులో చేర్చామన్నారు. Central Government అట్టి నిర్ణయం చేసిందా ? అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయమా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—‘The scheme is sponsored by Central Government’ అంటే వారు నిర్ణయించిన నిర్ణయం.

13th July 1955]

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—దీనిలో కొంత భాగం ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు వీలంటుందండీ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—ఉండదండీ.

SRI V. VISWESWARA RAO :—ప్రభుత్వం scheme తయారుచేసి పంపించిందన్నారు. అది ఏ ఏ ప్రాంతాలకండీ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—అన్ని ప్రాంతాలకూ.

12 Noon.

II. PRIVILEGE MOTION re-LEAKAGE OF BUDGET PROPOSALS.

MR. SPEAKER :—Sri Vavilala Gopalakrishnayya has given notice of a privilege motion. The motion reads as follows :

“ Some of the items in the Budget which have to be presented in the Assembly on the 8th July 1955, viz., increase of 25 per cent water cess, consolidated cess of 18½ per cent, ryotwari cesses on inam lands and other details were published in the newspapers, dated 21—6—1955. As such, the privilege of the Members of the House has been infringed.”

The hon. Member may explain what he means by it, if necessary. No discussion is allowed on the motion.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—ఇది అన్ని పత్రికలలోకూడా జూను 21 వ తేదీన పడింది.

“ The Government have decided to enhance the water rates on all lands by 25 per cent and wet assessment by 18½ per cent. This enhancement which will come into effect from Fasli 1365 is expected to bring an additional income of about Rs. 30 to Rs. 40 lakhs. Lands under the Tungabhadra Project are however exempted from this enhancement. ”

బడ్జటు ప్రాపోజల్స్ అనేవి భాగసభ్యులమందు పెట్టవలెను గాని ముందుగా పత్రికలవారికి తెలియనీయకూడదు. అలాగే వెనుక ఆంధ్రరాష్ట్ర budget విషయంలో leakage వస్తే చిక్కునస్తుందని కేంద్ర ప్రభుత్వం రహస్యంగా ఉంచడం జరిగింది. ఈ విషయం గురించి may's Parliamentary Practice లో ఈ విధంగా వుంది.

[13th July 1955]

" Certain urgent matters, such as assaults upon or insults to Members, or the communication to a newspaper of a memorandum explanatory of a Bill presented or ordered to be printed, but before it is available for Members."

దీనిలో ప్రధానమైనవిషయము, budget proposals సభ్యులకు తెలుపుటకుముందుగా ప్రచురింపబడితే తప్పు అని. డాల్టను కేసులో ఇటువంటిదే ఒక సమస్య వచ్చింది. డాల్టను తప్పును అంగీకరించడం జరిగింది. అందువల్ల చర్చజరగకుండా పోయింది. డాల్టన్ గారు ఆ సందర్భంలో చెప్పినమాటలివి.

" I very much regret to tell the House that the publication to which the hon. Member refers arose out of an incident which occurred as I was entering the Chamber to make my speech yesterday. In reply to questions put to me by the Lobby correspondent of the " STAR " newspaper I indicated to him the subject matter contained in the publication in question. I appreciate that this was a grave indiscretion on my part, for which I offer my deep apologies to the House. "

I do not think that I should add to what I have said to the House. I take the blame for having committed an indiscretion in my relationship with this Lobby correspondent whom I have known, as we have known so many of the Lobby correspondents over a period of years and I do not think that it would be suitable for me to pass any judgment on him. I have apologised for my part in the matter, and I would prefer to leave it there.

నేరము చేసినాను అని చెప్పి డాల్టన్ రాజీనామా ఇవ్వడంకూడా జరిగింది. మెంబర్లకు ఉన్న హక్కులకు భంగము కలుగవచ్చునని, పెక్కులేషనుకు అవకాశం కలుగుందని వస్తువులు బ్లాక్ మార్కెట్ లోనికి పంపడం జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యముతో budget proposals బయట పెట్టకూడదని ఉన్నది. ముందుగా ఈ proposals పత్రికలలో వచ్చినవి గాబట్టి ప్రివిలేజ్ కమిటీకి పంపవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

MR. SPEAKER :—The question here is that a publication was made in the local dailies of Madras on 21st June 1955 that certain taxation measures were decided upon by the Andhra Government and that those measures having appeared in the budget speech, the publication amounts to a

13th July 1955]

[Mr. Speaker]

disclosure. That is the point raised. Before I consider the question whether it is disclosure of budget proposals or not we have to see what happened in similar circumstances in the British Parliament. We have got two cases. One is Thompson's case and the other is Dalton's case. In both the case certain budget taxation measures were revealed before they were actually presented in the House. But in neither cases was the matter referred to a Privileges Committee. A similar case arose in the composite Madras State. There, Mr. T. Viswanatham, as Leader of the Opposition staged a similar motion of breach of privilege. In that case certain taxation measures, which were included in the budget, were revealed in the press as budget measures. The distinction between that and this case is, here the taxation measures were revealed not as budget proposals but as decisions taken by the Government. The Government may follow them by means of legislation later on or may drop them in deference to the re-action of the public and in deference to the views of the public. So even the Madras case has gone a little further than ours. The disclosure complained of here in this case is not one of budget proposals. So I rule the motion out of order.

The House will now proceed to the next item in the agenda.

*[Note :—An asterisk at the Commencement of a speech indicates revision by the Member.]

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR THE YEAR 1955-56 (contd.)

SRI B. RATNASABHAPATHY SETTY :—అధ్యక్షా! యీ బడ్జెటు ఉపన్యాసము చదివినతరువాత గవర్న మెంటువారి పాలసీలో రెండువిషయాలు నాకు గోచరిస్తున్నవి. ఈ గవర్న మెంటు ప్రీవియస్ గవర్న మెంటుచేసిన కార్యకలాపాలను రద్దుచేయడమే ఒక నిర్ణయమైన పాలసీగా రూపొందించుకొన్నట్లున్నది. తరువాత ఆపడీ మహాసభలోచేసిన సోషలిస్టు తీర్మానాన్ని అమలుపెట్టే ప్రయత్నము ఇంతవరకు వారుచేసిన పనులలో కనుపించదు. గత ప్రభుత్వము కొద్దోగొప్పో ఒకటి రెండు ఘనకార్యములు చేసిందంటే ఆవి కేవలము ప్రతిపక్షము ఒత్తిడివల్లనే లేక

[Sri B. Ratnasabhapathy Setti]

[13th July 1955]

పద్ధతిగా పెట్టుకొనోచ్చేస్తే ఆకార్యములను కనితో చెరుపవలెను అనే ఉద్దేశమే ఈ ప్రభుత్వ విధానంలో కనిపిస్తున్నది. అది కేవలము వ్యక్తిగత అభిప్రాయములవల్లను వారికి వారికి ఉన్నట్టి అభిప్రాయభేదాలవల్లను, కాకపోతే చాలబాగుండేది. విభేదముల ఫలితముగ ప్రజలకు గతప్రభుత్వముచేసిన మేళ్ళను, ఉపకారమైన పనులను, చూర్చివేయడమనేది చాలా ఘోరముగా కనిపిస్తున్నది.

ఆ భేదాల ఫలితంగా ప్రజలకు పాతప్రభుత్వంచేసిన మేలును చెరచారు. ఉదాహరణకు నూడు విషయములను చెప్పచున్నాను. 10 రూపాయలు పన్నును exempt చేస్తూ పాతప్రభుత్వం నిర్ణయించేయడం, ఆ తరువాత బంజరుభూములను పంపకముచేయడం ముఖ్యమైన విషయాలు. వాటిని గూర్చి చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడారు. అది కాక, మునుపటి ప్రభుత్వం మరొక మంచి కార్యంచేసింది. అది ground rents కు సంబంధించిన విషయం. Towns లో ground rents వున్నవి. పేద ప్రజలు ఇండ్లుకట్టుకోవడానికిగాను, వాల్టేరులో జరిగిన సమావేశంలో వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు ఒక non-official resolution తెచ్చారు. దానికి అసెంబ్లీ హాంసంసెంట్ ఇచ్చినట్లు తరువాత తెలియనచ్చింది. తీర్మానం ఏకగ్రీనంగా pass అయింది. కాని అది అమలుపరచబడలేదు. ఆ విషయమై గవర్న మెంటుకు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారికి మధ్య కొంత correspondence జరిగింది. తరువాత ఈ గవర్న మెంటు పాత గవర్న మెంటు ఉత్తరవును రద్దుపరచి గ్రౌండురెంటును వసూలుచేయుటకు శూన్యశీనినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇప్పుడు ఆ తీర్మానం యేమైపోయింది? దానినిబట్టిచూస్తే కేవలముపోయిన ప్రభుత్వంచేసిన కార్యాలను ఉపసంహరించుకొనడం ఈ ప్రభుత్వ లక్ష్యమైనట్లు కనబడుచున్నది. దీనినిబట్టి పోయిన గవర్న మెంటుచేసిన కార్యాలను చెప్పుకోవటమే మా ఉద్దేశంకాదు. దానివల్ల బీదప్రజలకు మేలుకలిగేటప్పుడు దానిని మీరు ఎందుకు అమలుపరచకూడదు? కేవలము మీ వ్యక్తిగత ద్వేషాలను ప్రజలమీద రుద్దకూడదు అని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత ఆవడి కాంగ్రెసుసభలో చేసిన తీర్మానమును గురించి చాలామంది కాంగ్రెసుసభ్యులు 'ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు శ్రీ P. V. G. రాజుగారు వారి బడ్జెట్టు ప్రసంగంలో socialistic pattern of society ని ఏర్పాటుచేయాలనే ఆవడికాంగ్రెస్ తీర్మానంలో నామమాత్రమైన socialism కూడా లేదన్నారని విమర్శించారు. Socialism అనుపదమును ఉపయోగించినంత మాత్రాన socialistic విధానము వస్తుంది అని మా అభిప్రాయంకాదు. కాని ఈ ఉపస్థానంలో మీరు సూచించినటువంటి కార్యక్రమం భవిష్యత్తులో మీరు చేయబోయే కార్యక్రమం ఏ విధంగాను సోషలిజంకాదు అని నా అభిప్రాయం. అదేవిధంగా ఈ రోజూ మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

18th July 1955]

[Sri B. Ratnasabhapathy Setty]

అప్పజిషన్ వార్గంతాకూడా “మీరు చేసినటువంటి సోషలిస్టిక్ తీర్మానాన్ని ఏ విధంగా అమలుపెట్ట తలచారు” అని అడుగుతున్నారు. మీరు జైల్లు ఉపన్యాసం లోని అంకాలనుగూర్చి సోషలిస్టిక్ పాటరనుకు సంబంధించినంతవరకు కొన్నిటిని విమర్శించ తలచుకొన్నాను.

ముందుగా compulsory education ను తీసుకొందాము. మీరు కాంగ్రెసు పార్టీవారు తయారుచేసిన కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారమే, దానికి ఒక పెద్ద చరిత్రవుంది. అది మీకందరికీ తెలుసు. సుమారు 10 సంవత్సరాలలో దేశము మొత్తమువూడ నిరక్ష రాస్యత పోగొట్టాలని సంకల్పించారు. బ్రిటనులో ఇటువంటి నిబంధన 1870వ సంవత్సర ములో compulsory education నిమిత్తం తీసుకొనివచ్చారు. దాని ప్రకారం వారు నిర్బంధ విద్యావిధానము అమలుపరచ సంకల్పించారు. అలాంటి విధానమును మన దేశమున ఏర్పాటుచేయటమగును సంఘసంస్కర్తలు, కాంగ్రెసు నాయకులుకూడా పూనుకొన్నారు. ఆ విషయంలో ప్రయత్నాలు యెంతో గట్టిగా సాగించారు. డాక్టర్లు, అప్ బరోడాగారు ఈ నిర్బంధ విద్యావిధానమును తమ స్నేహునందు ఒక భాగంలో ప్రవేశపెట్టినారు. గోఖలే మున్నగునాయకులకూడా ఈ విషయంలో యెంతో పట్టుదలతో పనిచేశారు. రాజకీయ నాయకులంతాకూడా శ్రద్ధాసక్తులతో పనిచేయ పూనుకొన్నారు.

స్వరాజ్యంవచ్చిన తరువాతకూడా యీ విషయములో పెద్దపెద్ద నాయకులు పట్టుదలతో ఆందోళనచేయడం మొదలుపెట్టారు. ఇది దానిచరిత్ర. Constitutionను frame చేస్తూ కాంగ్రెసునాయకులు 10 సంవత్సరముల లోపుగా మనము అందరికీ compulsory education యివ్వాలి అన్నారు. అయినప్పటికి ఆ విషయంలో అనుకొన్నంత అభివృద్ధి ఈనాటికి కాలేదు. కాని మొట్టమొదట సోషలిజము ఆశ యంగా పెట్టుకొని తర్వాత విద్యావ్యాప్తికి దబ్బులేదు అని చెప్పడం పరిపాటిఅయి పోయింది.

Education Public Health, కూడు గుడ్డ ఈనాటిగునిషయాలను గుర్తించి వాటిని అందరకు కలుగజేసినవాడే ఏ రాజ్యాన్నైనా socialistic state అని పిలవ దానికి అవకాశంఉంటుంది. Public Health మొదలైనవాటిమీద ఖర్చు యెంత పెడుతున్నారు అని చూచిన ఆ సమస్యకు మీరు దరి దాత్రలలోనికికూడా పోలేదు అని తేలుతుంది. ప్రజలలో చదువు అభివృద్ధిఅయిన విజ్ఞానము కలుగుతుందిఅని మీరు యెందుకు భయపడవలెను? వారికి రాజకీయ చైతన్యం వస్తుందనా? మీయొక్క అధికారమును, పోజిషన్ ను త్యాగముచేసి అయినా ప్రజలందరకు విద్య గరపించాలి.

[18th July 1955]

MR. SPEAKER :—Order, Order.

SRI B. RATHNASABHAPATHY SETTY :—I want 5 more minutes Sir,

SRI P. SUNDARAYYA :—అధ్యక్షా! పార్టీల తరపున మెంబర్లు మాట్లాడనప్పుడు ముగ్గురికిబదులు యిద్దరికి అవకాశంయిచ్చినా బాగుంటుంది.

MR. SPEAKER :—I have no objection.

SRI B. RATNASABHAPATHY SETTY :— తరువాత public health ను గురించి మీరుచేసినకృషిని యిదివరకు విమర్శించాము. మీరు medicine పైన public health పైన ఇదివరకు 180 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినట్లు మీ మిమోరాండములో చూపించారు. దానినిబట్టి చూస్తే మొత్తము మనము ఖర్చుచేసేదానిలో దాదాపు 12% ఇందుకు ఖర్చు పెట్టుతున్నాము అన్నమాట. ఇంత ఖర్చుపెడుతూ మనరాష్ట్రంలో ఎన్ని గ్రామాలలో ఎన్ని ఆస్పత్రులు వున్నాయి? ఎన్ని dispensary లు వున్నాయి? ఎంతమందికి వైద్యసౌకర్యములు కలుగజేస్తున్నారు? ఎంతమంది ప్రజానీకానికి ఒక్కొక్క ఆస్పత్రి వున్నది? వాళ్ళ ఆస్పత్రుల్లో సరియైన వైద్యసౌకర్యాలను డాక్టర్లను ఏర్పాటుచేశారా? అని కొంచెము విమర్శించి చూడారంటే వారు చేసినకృషి చాలాతక్కువఅయినా అసలు అవసరాలకు కావలసినటువంటిది వాకమిచేయలేదని తేలుతుంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో 160 ఆస్పత్రులు, 109 dispensaryలు వున్నాయని చెప్పారు. జనాభా 20.5 మిలియన్లు అన్నారు. Is this sufficient? మన అవసరాలకు సరియైనకృషి చేశారా? అని అడుగుతున్నాను. అప్పుడే పోషలిజంకుగాని Welfare State కు గాని కృషిచేసినవాళ్ళము అవుతాము. ఇటువంటి ప్రయత్నము ఏమిచేయక పోగా వచ్చినడబ్బులో ఎక్కువభాగాన్ని Excise Department పైనో మద్యనిషేద department పైనో, ఇటువంటి moral excess పైన, waste చేస్తే, squander చేస్తున్నారని చెప్పకతప్పదు. డబ్బు త్వర త్వరగా ముగించాలని స్పీకరుగారు చెప్పారు. ఈనామాలను గురించి మేము ప్రతి సమావేశములోను ప్రస్తావించాము. ప్రజా పోషలిజ్టు పార్టీవారు కరివెనలోచేసిన సత్కారము మీకు జ్ఞాపకముచేశాము, అప్పుట్లో ముఖ్యమంత్రిగారు, కాంగ్రెసుపార్టీచేసిన వాగ్దానాలను మీకు జ్ఞాపకము చేశాము. అప్పటి మంత్రులు వాగ్దానాలను యివ్వడము, అకెంట్లీ సమావేశ

13th July 1955]

[Sri B. Ratnasabhapathy Setty]

మూల ఒక బిల్లును తీసుకొనివస్తాము, ఈ నామలను abolish చేస్తాము, రైతులకు కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించేస్తాము అని చెప్పడము, మళ్ళీ ఇది వాయిదాపడ్డము, ఈ విధముగా జరుగుతోంది. కాని ఇంతవరకు ఈ నామలను abolish చేయడానికి ఎటు వంటి ప్రయత్నము చేసినట్లు కన్పించలేదు. దానికి బదులు ఈ నాడు ఈ నామలకు ఉన్నటువంటి quit rent లను రైతు వాచేట్లతో సమానంగా తీసుకురావాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నారని నూచించారు. ఈ నామ abolish చేస్తామని చెప్పినటువంటి వాగ్దానాన్ని పూర్తిగా భంగపరచి గవర్నమెంటు దివిన్య కొరకై రైత్వారిసిస్టులను అనులుచేస్తున్నారు. నిజంగా ఈ నామలను abolish చేయాలని మీ ఉద్దేశ్యమాలని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు మాడువేల గ్రామాల్లో ఆంధ్రదేశంలో ఈ నామలు వుంటున్నాయి. ఈ గ్రామాల్లో వాళ్ళు చేస్తున్నటువంటి exploitation, harassment మీకు అందరికీ తెలుసు. ఇప్పటికి సుమారు పోయిన గవర్నమెంటు వున్నప్పట్నుంచి కూడా ప్రతి తూరి ఏదో ఒక గ్రీవెన్సు రావడము పదేపదే గ్రామములనుంచి మాకు complaints రావడము, అప్పట్నుంచి మేము మంత్రులను కలుసుకోవడము, వాళ్లు త్వరగానే abolish చేయడానికి సరియైన బిల్లు తీసుకు వస్తున్నామని మాకు వాగ్దానాలు ఇవ్వడము జరుగుతోంది. పోయిన పర్యాయము మార్చి 26 P. V. G. రాజుగారు రెవెన్యూ మంత్రిగాని కలుసుకున్నప్పుడు అప్పట్లో మేము “మే” నెలలో కలుసుకుంటామని చెప్పారు. “మే” నెలలో మేము కరివెన, సత్యాగ్రహము జరిగిన గ్రామమునకు, పోతామని చెప్పారు. కాని పోయాలో లేదో నాకు తెలియదు. వాళ్లు ఏమి చేయగలరో, వాళ్ళ కష్టనిష్ఠారాలను ఏవిధంగా ప్రస్తావించడానికి పూనుకుంటున్నారో, మాకు తెలియలేదు. కాని ఒక విషయము చెబుతున్నాను. మా అభిప్రాయము ఏమిటంటే ఈ రైత్వారి లేటులను, ఇనాము గ్రామాలలో introduce చేయడంతో Abolition Bill కు పూర్తిగా స్వస్తి చెప్పి కేవలము దాంతో సంతృప్తి పడమని చెప్పారు. అయితే వాగ్దానాలు చేసినట్లు Abolition Bill తీసుకువస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

తరువాత water rates గురించి ప్రస్తావించారు. దీనిమూలకంగా యింకా 40 లక్షల రూ॥లు అదనంగా పన్ను వస్తుందని చెప్పారు. కాని ప్రతి tax విధించ డంలోనూ ప్రతి రివెన్యూవరూలు చేయడంలోనూ అదనపు పన్నులు వున్నటువంటి

[Sri B. Ratnasabhapathy Setty]

[13th July 1955]

అన్ని దేశాలు ఈపన్నులు విధించడంలో ఒకనూత్రాన్ని గమనిస్తున్నాయి. ఆ నూత్రాన్ని మీరుకూడా ఏమైనా గమనిస్తున్నారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అనూత్రము "equality of treatment" అంటే tax వేసేటప్పుడు దాని బరువును, వాళ్ళ శక్తినిబట్టి వాళ్లు వాళ్లు భరించడానికి ప్రయత్నించే measure అన్నమాట. Equality of treatment అనేది వాళ్ల వాళ్ల శక్తిసామర్థ్యాలనుబట్టి పన్నులు విధించడం, వాళ్ళ ఆస్తిపాస్తులు వాళ్ళ ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి నమూనాచేయడము అనే నూత్రము. దీనినిబట్టిచూస్తే ఈపన్నులు విధించడంలో ఏనూత్రాన్ని అనుసరించాలో తెలుస్తుంది. దానిని అనుసరించి తే మీరు చేసిన నూచనలు సోషలిస్టిక్ గా కనిపిస్తాయా? కేవలము అభ్యుదయ కరమైనటువంటివని అనిపిస్తాయా? అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. సోషలిజము అనేదానికి మావుద్దేశ్యము ఏమిటంటే ఆదాయంలో ఒకవ్యక్తికి, ఇంకొక వ్యక్తికి మధ్యవున్నటువంటి లేదా సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించడము. Minimising the disparity in the income of two people in a state ఇది సోషలిస్టు. ముఖ్యుద్దేశ్యము. ఇప్పుడు మీరు తీసుకువచ్చినటువంటి ఈపన్నుల హెచ్చింపు విధానము ఈ సిద్ధాంతాన్నిబట్టి న్యాయంగాలేదని గుర్తించాలి.

MR. SPEAKER :—Please close that point.

SRI B. RATHNASABHAPATHY SETTY :—ఇప్పుడు నాకు ఒక సోర్సువల్లవచ్చిన figures ను బట్టిచూస్తే 10 రూ॥లు, 10 రూ॥లకు తక్కువపన్నుకట్టే జనాభా మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 15,36,107 మందివున్నారు. వాళ్లు కట్టేపన్ను 47,86,155 రూ॥లు. ఇది తరగతి చివరితరగతి. Richest-class people సంఖ్య ఎట్లావుందిఅంటే, 5 వందల రూ॥లు నుంచి 1000 రూ॥లు పైగా కట్టేవాళ్లు 5,190 మంది, రు. 500 కుపైగా కట్టేవాళ్లు రు. 3,04,841 ఇస్తున్నారు. 1,000 రూ॥లకు అదనంగాకట్టే వాళ్లువున్నారు. 1000 రూ॥లు పైన కట్టేవాళ్లు 82 మంది. దీనినిబట్టి మనము వనూలుచేసే పన్ను, burden of taxation, ఎవరుపైన ఎక్కువపడుతుంది? ఎవరు sacrifice ఎక్కువ చేస్తున్నారు Taxes వేసినప్పుడు sacrifice చేయాల్సింది. వాళ్ల పర్ చేసింగ్ పవరుఅన్నమాట. ఈ Purchasing power ఎవరు ఎక్కువ sacrifice చేసినారు? Is it the poor people or is it the rich people? ఈనూత్రాన్ని మీరు అనుసరించి ఏమైనా ఆలోచనచేశారా? షేడ ప్రజానీకము ఎక్కువకష్టపడి sacrifice చేస్తున్నారో లేక rich people పైననే burden of taxation ఉన్నదో ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

[13th July 1955]

SRI N. P. CHANGALRAYA NAIDU :—అధ్యక్షా ! ఇంతవరకు బడ్జెట్టును గురించి మాట్లాడినవారంతా కూడా ఈ కొత్త బడ్జెట్టు అంత ఆశాజనకంగా లేదని, ఉత్సాహవంతంగా లేదని చెప్పడావచ్చారు. ముఖ్యంగా ఇది ఆరు నెలలకు సరిపడే బడ్జెట్టు అన్న విషయము మరచిపోతున్నారు. మొట్టమొదట 6 నెలలకు అప్పుడే, గవర్నరు పాలన వున్నప్పుడు, బడ్జెట్టు ఏర్పాటు చేసినారు. దానివల్ల అది అంత ఆశాజనకంగా ఉత్సాహవంతంగా లేదని మనవారు కోరినట్లు బడ్జెట్టు ఏర్పాటు చేయడానికి వీలేకుండా పోయివుందని నా అభిప్రాయము. రాబోయే మార్చి బడ్జెట్టులో మనవారు అనుకొన్నంత ఆశాజనకంగా మన ప్రధానమంత్రి గారు బడ్జెట్టును ప్రవేశపెట్టవచ్చును. అందుచేత ఉత్సాహవంతంగా లేదని అంతవరకు ఓర్పుకోగలరని నేను అనుకొంటున్నాను. ఇక వారు చెప్పినవాటిలో అనేక విషయాలు ఆశాజనకంగా వున్నాయి. దేశాభివృద్ధికి వారు అనేక పథకాలు తయారు చేసినారు. ఆసన్న కూడా మనం మరచిపోరాదు. ముఖ్యంగా ఏ అభివృద్ధి కౌవాలన్నా, దేశం ఎంతో అభివృద్ధి చెందాలన్నా డబ్బుకౌవాలి. డబ్బు విషయము మనము మరచిపోతున్నాము. ఎన్నో కొత్త పన్నులు వేసేప్పుడు కొత్త పన్నులు వేయకూడదని మనము అందరముకూడా ఆందోళన చేస్తున్నాము. ఈ ఈనాముభూములకు కూడా రైత్యాదీ assessment వేసినారు. ఇది సంతోషించవలసిన విషయము.

పోతే super fine cloth మీద sales tax వేశారు. దానికి కూడా ఎవరికి ఆక్షేపణలేదు. పోతే వజ్రాలు అటువంటివాటిపైనికూడా కొత్తగా sales tax వేసినారు. దానికి కూడా ఆక్షేపణలేదు. ముఖ్యముగా 2 కొత్త tax లు వేశారు. దానిమీద ముఖ్యంగా రైతులకు మాత్రం ఆక్షేపణ వున్నది. ఈ wet assessment పెంచడము, నీటితీరువ పెంచడము, యీ రెంటిపైనా మోత్రము ముఖ్యముగా ఆక్షేపణ వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యముగా పన్ను వేసేటప్పుడు, ఎవరిపైన పన్ను వేసినా వారు కట్టే స్థితిలో ఉన్నారా? అని మోత్రము మనము యోచన చెయ్యాలి. రైతులు పండించిన ధాన్యమునకు ధరలు లేవు. అమ్ముకొనే సౌకర్యము లేవు. రైతులు పండించిన వేరుశనగకు గాని, బెల్లమునకు గాని ఏవిధమైన సహాయము ప్రభుత్వము చేయలేక పోయింది. గిట్టుబాటు అయ్యే ధర నిర్ణయించడానికి కూడా ప్రయత్నించలేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో కష్టపడే రైతులపైననే మరల పన్ను వేయడము మోత్రము నిజముగా అన్యాయమేనని మనవి చేసుకుంటున్నాను. ముఖ్యముగా మనదేశములో ఎక్కడైనా ప్రభుత్వమునకు లోటు బడ్జెట్టు ఉంటే, డబ్బుకౌవాలి అంటే వారికి ముందర కనబడువారు రైతులు. రైతుకల్పవృక్షములాంటి వాడని, ఎప్పుడైనా డబ్బుకౌవాలంటే ఆ రైతుకే పన్ను వేస్తే వస్తుందనే విచిన్మృకము మోత్రము ఉంది. ఎప్పుడూ కూడా “గంగమ్మకు దున్నపోతు మీద కన్ను” అన్నట్లు ప్రభుత్వానికి,

[Sri N. P. Chengalraya Naidu]

13th July 1955]

ప్రభుత్వ అధికారులకు కూడా రైతుమీద కేకన్న. అందువల్ల బడ్జెటు లోటుపుద్బాలని అనుకుంటే రైతులు కన్నీస్తారు. పట్టణములు ఉన్నవి. భనవంతులు ఒక్కొక్కరు 50 ఇండ్లు కట్టుకొని లేదా 20 ఇండ్లు కట్టుకొని ఉంటే వార్కి municipal పన్నుతప్ప వేరేపన్ను లేదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు municipal tax కాని ఒక మాసము పన్ను super tax పనులు చేస్తున్నారు. అంతకంటే వారిమీద ఏవిధమైన tax కూడా లేదు. అలా మనము ఎందుకు చేయరాదు. అలాగుననే ప్రభుత్వోద్యోగులపైన tax వేయాలనుకుంటే ఏమి ప్రమాదం వస్తుందోననే భయపడితే లేక ఎందుకోగాని అది మాత్రము మరచిపోతున్నారు. పోతే రైతుఒక్కడే వారికి కనబడుతున్నాడు. నేను ఒక్కవిషయం మన ముఖ్యమంత్రికి మనవిచేసుకుంటున్నా. మా చిత్తూరు జిల్లాకు ప్రాజెక్టులు వచ్చేందుకు వీలులేదు. అక్కడి గ్రామస్థులు అంతా చాలా వెనుకపడిన వారు. జిల్లాలో ఏమీ (electricity లేక minor irrigation పనులు) చేసేందుకు వీలుకాదు. నిజముగా యీ కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల పల్లపుప్రాంతాలు, డెల్టాప్రాంతాలు చూచి మిత్ర ప్రాంతాలకూడా అట్లాగే ఉండుననుకొనుట జారపాటు. చిత్తూరు జిల్లాలోగాని, రాయలసీమ జిల్లాలలోగాని రైతులందరూకూడా ఎంతో శక్తివంతముగానున్నారు. ఈ కొత్తపన్నులు ఇచ్చేస్థితిలో ఉన్నారు అనుకొనుట ప్రమాదము. ముఖ్యముగా మా చిత్తూరు జిల్లాలో రైతుకు 5 ఎకరములు ఇచ్చి స్వంతముగా వ్యవసాయమువేసి పంటలుపండించి ఆ వచ్చేదబ్బులో వారిని పన్నులు చెల్లించమంటే బాగుంటుంది. అప్పుడు యీ 2 కొత్తపన్నులువేయడము మొదలు పెడితే మాకు ఆక్షేపణఉండదు. కాని ఇది తెలుసుకోకుండా యీ రెండు కొత్త పన్నులు ప్రజలుపైన వేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను.

పోతే ఇక College education కొరకు S. S. L. Certificates పుచ్చుకొని ఎక్కడచూచినా కాలేజీల చుట్టూ విద్యార్థులు వారి తల్లిదండ్రులు అందరూ తిరుగుతున్నారు. ఎందుకు మనము కొందరికి college విద్య లభించేట్లు చేయాలి? ఎందుకు కొందరికి లేకుండా చేయాలని యోచించాలి. ముఖ్యముగా యీ కాలేజీలు (ఇప్పుడు వుండేవి) చాలవు. అధికముగా పెట్టవలసి యున్నది. విశాఖపట్టణములో engineering college ఏర్పాటు చేశారు. (కొకినాడలో ఒక engineering college ఏర్పాటు చేశారు.) మన Andhra University లో engineering college ఏర్పాటుచేసే ఉత్తరపు ఇచ్చినప్పుడు తిరుపతి వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి మరొక engineering college ఏర్పాటు చేసేందుకు ఉత్తరపు ఎందుకు యిన్ఫర్మేషన్ నాకర్థముకావడములేదు. చిత్తూరులో

[Sri N. P. Chengalraya Naidu]

[18th July 1955]

B. T. College ఏర్పాటుచేస్తాము అన్నారు. మరల మాడుకోజాల తర్వాత చూస్తే అది నెల్లూరుకుపోయింది.

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—చిత్తూరులో buildings లేవని చెప్పినందువల్ల అటుచేశాము.

SRI N. P. CHENGALRAYA NAIDU :—Buildings నేను ఇస్తానని మనవిచేసుకొన్నాను. పోలే polytechnic తిరుపతికి వస్తుందని మన Industries మంత్రి Kala Venkata Rao గారు కొద్దిరోజులముందు చెప్పారు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితినిచూస్తే అదికూడా నెల్లూరుకు పోయేటట్లు కన్పిస్తున్నది. మాచిత్తూరుజిల్లాలో మంత్రిలేదు కాబట్టి ఇవి అన్నీ కూడా ఎక్కడక్కడ మంత్రిలున్నారో అక్కడక్కడకు పోతున్నవని నావిశ్వాసము. కాబట్టి అటువంటివి లేకుండా ఏపిజిల్లాలలో మంత్రిలులేరో ఆయా జిల్లాలలో శీఘ్రంగా మంత్రిలను ఏర్పాటుచేసి వారికీకూడా న్యాయముకలిగేటట్లు చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ కూడా one way traffic లేకుండా ప్రతిజిల్లాలోకూడా ఏదైనా ఆజిల్లావారికి కొవల సిన విషయాలను గమనించేందుకు ఎవరైనా ఒకమంత్రి ఉండాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. లేదా గోపాలరెడ్డిగారిని adopt చేసుకోవడానికి మాకేమీ అభ్యంతరము లేదని మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఇక ముఖ్యముగా కాలేజీవిద్యను గురించి మనవి చేసుకుంటున్నాను. కాలేజీలు సాధ్యమైనంతవరకు అధికముచేసి కాలేజీనుట్టు సీట్లకోసము తిరిగే కష్టములేకుండా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతులవివాద యా కొత్త tax లు మాత్రము వేయకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

12-40 p. m.

SRI S. RANGANATHA MUDALIAR :—Mr. Speaker, Sir, I feel with Sri Ramakrishna Raju that this is not a budget which anybody can be worried about. He said that this budget is an artificial deficit budget and that the Chief Minister with a slight manipulation of the figures could have balanced the budget. Whether it is artificial or not, this three crores deficit need not disturb anybody in the country. What with the planning, what with the recent elections and the aftermath of the elections, that the Government should have been able to steady its position so far, is a thing for congratulation, and for that, the Government deserves sympathy from everyone of us. Government is to-day doing only what any Government is expected to do.

[Sri S. Ranganatha Mudaliar]

[13th July 1955]

The discussion of the budget includes appreciation or otherwise of the administration. So any criticism of the deficit budget need not worry anybody. As a matter of fact deficit is a sign of progress ; and deficits are inevitable always in a progressive State. But the question now really is how to balance the budget. Much has been said by some experienced Members of this House about the new taxation proposals, and I need not repeat what they have said on the floor of the House. There could be no objection to the taxation of fine cloth and superfine cloth, and there could be no objection also to the levy of sales tax on precious stones, though it is doubtful whether much will come out of it. I welcome the levy of a uniform assessment on inam lands. I feel it is very much desirable, because we see inamdars paying only a nominal quit-rent side by side with the ryotwari holdings, paying at the rate of Rs. 5 per acre. There is no meaning in an inam land paying a nominal rent enjoying all the irrigational facilities and the other things, while adjacent to it the ryotwari land pays the full land assessment. So the levy of a uniform rate of assessment is desirable and in fact it is long overdue. Then, Sir, there is serious objection to the levy of enhanced wet assessment. Take Chittoor district ; it is dry land all there, and so it is meaningless to enhance the rates there. Suggestions have been made by the Praja Party to levy a graded super tax on the assessment as well as on water tax. I would submit that this suggestion is worth serious consideration and I would suggest that the graded super tax be levied on assessment of Rs. 50 and above. And also, even in such cases, a sort of discrimination is necessary. I shall explain myself. A distinction has to be made between lands growing food crop and lands growing commercial crop and industrial crop. The man who grows a commercial or industrial crop gets more income and it will be only just that he should be asked to pay more revenue than the man who grows only a food crop. So this is a matter which requires consideration by Government. It stands to the idea that each ryot must bear the burden of taxation according to his capa-

13th July 1955]

[Sri S. Ranganatha Mudaliar]

city. I feel that a man who grows groundnut and reap enormous profits should be asked to pay more revenue and not mere nominal revenue. Now, I would show to the Hon. Chief Minister other sources of revenue to augment the revenues of the State. The Court-fee question is an important one, which the Hon. Chief Minister should take into consideration. You may remember, Sir, that in matters of suit valuation this Government wanted to fix twenty-five times the land revenue as the basis for suit valuation. In fact this was initiated by the Andhra Government but adopted by the Madras Government. I do not know why the Andhra Government should not adopt it. In matters of suit valuation 25 times the land revenue should be made the basis for assessment of Court-fees. As regards vakalat, the fee now paid is only Re. 1. In the case or cases before the Board of Revenue and before the Motor Vehicles Tribunal, the vakalat fee is at the rate of Rs. 3 and Rs. 2 respectively. I would suggest to the Government to make the vakalat fee uniform at the rate of Rs. 3. Then as regards copy application fee it is only two annas. It can be conveniently increased to four annas. With regard to petitions presented before Court the Court-fee is only 12 annas ; it can be raised to one rupee without much inconvenience to the public. Then, coming to the sphere of Criminal Courts, the litigants going to Criminal Courts are comparatively in a very happier position. Practically they spend nothing beyond spending a vakalat fee of one rupee. They bring a complaint, file it in Court and get everything done. Then I come to " Vakils ". (Interruption) Vakils are not paid as much as they were paid in former days. Then on complaint petitions the Court-fee may be raised to Rs. 2. If that is done, it will in a way lessen litigation. Then I come to the payment of fixed travelling allowance to all public servants. The House knows that no public servant can make travelling allowance a source of income. I do not know whether Government is aware of what amount of money is being paid in the shape of travelling allowance. I know of cases of tours of only two or three hours work, shown as

[Sri S. Ranganatha Mudaliar]

18th July 1955]

extending over twenty-four hours. Suppose a district officer has got work in Palamaner. He starts in the mornin or at any rate he shows an account showing that he started yesterday evening and he returns home or rather to the headquarters the same evening, but he shows an account showing that he returned to the headquarters only the next morning. In this way a lot of money is being drawn as travelling allowance and it is all a waste. Therefore I would submit for the consideration of the Government that the travelling allowance for all public servants may be fixed. For district officers it may be fixed at Rs. 200 per mensem ; for sub-divisional officers from Rs. 100 to Rs. 150 ; for taluk Tahsildars at Rs. 75 ; for Deputy Tahsildars at Rs. 50 and for the other non-gazetted servants between Rs. 50 and Rs. 75. I think in that way a considerable amount of money can be saved and then there would be no occasion for a deficit budget arising in the future.

Then I would commend for the consideration of the Government the need for ban on the use of jeeps. Jeeps involve huge cost to the State. I would commend to the consideration of Government that in regard to the use of jeeps considerable check should be imposed on Government servants. They should be warned that they should not be used except under extraordinary emergencies. For ordinary purposes let them use the bus service. Gazetted officers who receive heavy amounts in the shape of salaries, can afford to have their own cars. I do not see any reason why they should use jeeps for anything and everything. We see every day jeeps rushing here and there, the Deputy Tahsildar using, the Revenue Inspector using-all Officers using. I submit it is an important matter for consideration, and urgent steps should be taken to see that the use of jeeps is restricted only to cases of extraordinary emergency.

Another thing I want to mention is, that there must be some limit imposed upon the official paraphernalia during gubernatorial and ministerial tours. Lots of money are being

18th July 1955]

[Sri S. Ranganatha Mudaliar]

wasted on these. Supposing a Minister or the Governor were to inspect a dam or inspect any work or inspect an office I see not only the department's head but his personal assistant, his Huzur Sheristadar and the Huzur Sheristadar's assistant dealing with the concerned paper, all going in a sort of procession with the Minister. I do not think there is any necessity for such a thing. In good old days when an Executive Council Member visited a place, only the Collector or the immediate officer concerned dealing with the particular subject used to be in attendance, and all information was being furnished to such officer. I submit it is a matter for the serious consideration of the Government.

Lastly, Sir, I do not know if any specific provision has been made in the budget for provision of education of Tamil children in their mother tongue in the Tamil areas of this State. I commend to the Hon. Chief Minister his own sentence.

“At any rate we would like all Telugu-speaking people to have reasonable facilities for their education and employment.”

I request the Hon. Chief Minister to appreciate that we would like for all Tamil-speaking people all reasonable facilities for their education and employment. The crying need of the Tamils in my area is provision of additional sections for Tamil students in the various schools and the crying need is Tamil training schools. Two Tamil training schools are absolutely necessary. Provision must be made for a Tamil section in the Secondary Grade in the Government Training School at Chittoor and recognition must be given to the Tamil Training School at Poddatur. The objection of this Government is that students from other States are coming and studying there and this Government is not prepared to give grants for such students. The Madras Government has promised and has come forward to pay stipends for such students as come from Madras, and so there could be no objection for the opening of such training school and therefore I would request the

[SRI S. Ranganatha Mudaliar]

[13th July 1955]

Hon. Chief Minister to accord permission as early as possible for the opening of that Tamil Training School.

* SRI K. V. RAMANAYYA NAIDU :—Mr. Speaker, Sir, the Hon. Chief Minister has presented to the House the budget for the second half of the year 1955-56. We see it is a deficit budget. While it is so we should also realise that this is not the first deficit budget we have. We have had a deficit budget last year and also the year before that. I suppose even in the composite State also when we were there, we had a deficit budget of three crores. Other provinces too have deficit budgets. West Bengal has a deficit budget of eight crores, Bihar has a deficit budget of 17 crores and even the Central Government has a deficit budget of 31 crores. The Finance Minister in the Central Government has also spoken on the advantages of deficit budgeting. But we cannot follow that in our State; for our State stands on a different footing; we cannot adopt the policy of the Central Government; for they have the paper currency. So our budget stands on a different footing. This deficit cannot be considered to be too much for the reason that we are now practically in the middle of the year. When the Finance Minister presents his next budget next time, perhaps he will be in a position to present a more detailed and a more satisfactory budget than the one now on hand.

It is true that the present budget is disappointing in several respects. But we have to remember at the same time as was said by the Chief Minister in his speech, that the Chief Minister had to do the best of a bad bargain. He has tried to do the best within the means available to him. So we need not feel sorry for the deficit budget. It is for this House to devise ways and means to make up this and balance the budget deficit. The Chief Minister has suggested certain taxation measures, and of course, all of us know, Hon. Members on both sides of the House are very much against two of those proposals. That is, enhancement of water rate by 25 per cent and 18½ per cent on land revenue. Such levies at the present state of affairs are not desirable. Such is the

18th July 1955]

[SRI K. V. Ramanayya Naidu]

opinion of the Assembly in general. I am also of the same opinion. I repeat that these two proposals at the present time are not desirable. They should not be forced on the ryot. We know that the majority of the ryots are only people who pay a small sum as land revenue ; I mean they are only small landholders. The present Chief Minister was pleased to say that the remission of kist of Rs. 10 and below was not mentioned in the election manifesto issued by the United Congress Front. But nonetheless in the literature that was supplied by the Andhra Provincial Congress Committee—mention of this fact was made. My comrade friends wanted to bring down the Government through a no-confidence motion on the ground that if this proposal was carried out into execution, the Congress Government would become popular with the ordinary ryots; and with a view to see that this proposal is not given effect to or implemented, they have forced the no-confidence motion and they and their comrade friends are responsible for not enabling the Government to implement this. This is a fact, though it is not to be found in the election manifesto issued by the United Congress Front.

For some reason or other we could not implement that resolution. We are perfectly justified in that because we have to see that the budget is balanced. For that we will have to take other factors also into consideration. Practically depression is now round the corner. At the time of the next harvest the price of paddy will not be more than Rs. 10 a bag. It is now Rs. 14 or Rs. 15 per bag ; it was about Rs. 25 last year and next year it is not going to be more than Rs. 10. Therefore there will be a greater economic depression than what it is now. As such it is for us to see whether this uniform burden on big and small ryots alike is to be imposed or not. If this is imposed on all ryots including the small ryots, how much are we going to realize ? It is not going to give us more than Rs. 40.0 lakhs. It is certainly not sufficient to make up the deficit. Even if all the taxation proposals are accepted, the deficit is not going to be made up by more than Rs. 1.0 crore. As such, when it is not going to balance the budget, why should we resort to these measures which would

[SRI K. V. Ramanayya Naidu]

[13th July 1955]

hit even the small ryot? Therefore I suggest that our criticism of the budget must be a constructive one and should not be a destructive one, because we are all interested in the welfare of the state. The only constructive criticism we may make is to find out other sources of revenue. One is a graded super-tax on land; those who pay upto Rs. 150 and less to be exempted; at the rate of 2 annas in the rupee on those who pay Rs. 150 to Rs. 250, 4 annas from Rs. 250 to Rs. 500, 8 annas from Rs. 500 to Rs. 750, 12 annas from Rs. 750 to Rs. 1,000 and 16 annas on above Rs. 1,000 assessment. That will be very good. Friends have been telling that even then we will not be able to get much. It is true because the number of big ryots is small.

Then, Sir, there is the other aspect. The State Government has got two sources of income, the land tax and the sales tax. No other tax is available to the State Government. If we tighten up the working of the sales tax department and increase the staff, I feel we will be able to realise another Rs. 2.0 crores. We know how much is escaping and as President of the Co-operative Stores I know what it is. Thousands and thousands of rupees worth of goods are purchased and sold by merchants and no entries are made in the accounts. If a systematic control is introduced, all the income that is now escaping assessment can be assessed. I have discussed this subject with some officers of the department and they are of the view that if they are given additional staff and if a systematic control is introduced, they will be able to realize another Rs. 2.0 crores. With this we can make up much of our deficit. Instead of 25 per cent on water rate and 18-3/4 per cent on dry lands, I suggest that a graded scale of super-tax may be imposed.

So far as the budget is concerned, I find that the available funds are not evenly distributed. The Hon. Minister for Public Health is not here. I want to remind him—he has been told several times and he has seen it for himself, that the headquarters hospital at Masulipatam, which is the headquarters for the Krishna District, is located now in an antediluvian

[13th July 1955]

[SRI K. V. Ramanayy Naidu]

building which has been in existence for the last 300 years. It is very leaky. All the amount that has been spent on repairs is a sheer waste. The Public Works Department Officers have been carrying out repairs from time to time and yet it is very leaky. We have collected about Rs. 3.0 lakhs, put up a maternity ward, an operation theatre and a blood bank and an X-ray room. All these we constructed in the compound at our cost from out of the collections made from the citizens, the Red-Cross Fund and the Welfare Fund. Now we have entrusted them to the care of the Government. But the old building has to be removed and a new building has to be put up. The Advisory Committee of the hospital has sent up a report to the Government that at least Rs. 10.0 lakhs would be required for the construction of a new building. No notice is taken of that." Now we find in the budget that in a place like Chirala which is not a district headquarters, a big building is going to be constructed at a huge cost. I don't object to that. My only point is, not that Chirala is unimportant, but that Masulipatam which is the headquarters of the district with a population of 90,000 has no provision in the budget. I would request the Hon. Chief Minister to take note of this fact and provide sufficient funds at least in the next budget he is going to present in March 1956. My Hon. friend Mr. Ranganatha Mudaliar has suggested certain methods of making up the deficit, increasing Stamp Duty, vakalat fee, etc. Ultimately all this would fall on the poor man. On whom is the enhanced stamp duty going to fall? It is the rich man that goes to Court and pays. Ultimately it is going to fall on the poor man. Also I would remind my Hon. friend that the Judicial Department is one of the surplus departments.

Then, Sir, there are many superfluous departments of the Government. Not only there are superfluous departments, there is superficial staff also in some of the departments. A proposal is reported in the newspapers that there is going to be 10 per cent retrenchment. I believe that these superfluous departments and superficial staff would come under this 10 per cent cut. By this we will be able to save a lot.

13th July 1955]

[Sri K. V. Ramanayya Naidu]

With these few observations, I suggest that the budget may be accepted as presented by the Hon. Chief Minister, excepting the two items of taxation I have referred to above.

I. p. iii.

SRI B. SANKARIAH :—అధ్యక్షా! మన ముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు, కేవలం అంకెలను ప్రవేశపెట్టడంకాదు కావాల్సింది. అందులో ముఖ్యంగా ఇది నూతన ఎన్నికల తరువాత ఏర్పడిన ప్రభుత్వము కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వముయొక్క విధానాలు భవిష్యత్తులో ఏవిధంగా ఉంటాయో వాటిని తెలియచేయవలసియున్నది. కాని, ఆవిషయాలు తెలియచేయకుండా వాటికి బదులు Planningను గురించి మాత్రమే ఉపన్యాసంలో తెలియజేశారు. ఈ Planning లో మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక అయిపోతున్నది. ఈ ప్రణాళికను గురించి ఇదివరకు ఏ ప్రాజెక్టులు జరిగాయి, ఎక్కడ ఏరోడ్లువేశారు, మొదలగు వాటినిగురించి చెప్పడం కాదు. అసలు ఈ పంచవర్ష ప్రణాళికను ఏ లక్ష్యముతో పెట్టారో, ఆ లక్ష్యము నెరవేరిందా అనేది చెప్పవలసియున్నది. అది నెరవేరలేదని వాళ్లే తెలియజేశారు. Purchasing capacity ప్రజలకు పెరగడం భారీ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడం, ఇవి లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్నారు. అటువంటివాటిలో ఈ ప్రణాళిక చాలా విఫలమైందని ప్రణాళిక రచయితలే చెప్పారు. కాని ఆవిషయాన్ని మంత్రిగారు ఏమిచెప్పలేదు. వాళ్లు ఆవిధంగా చెప్పడమే కాకుండా వచ్చే రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆశయాలు సరిగా నెరవేరాలంటే అందుకు కొన్ని నూతనలుకూడ చేశారు. మనదేశం స్థిరమైన ఆర్థికవిధానాన్నికలిగి మన స్వతంత్రము సుస్థిరం చేయాలంటే భారీపరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచాలి, భూసంస్కరణలు అమలుజరపాలి, దానితోపాటు కలవారిపై పన్నులు విధించాలని, నూతనలుచేశారు. వీటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా అంటే ఇచ్చినటువంటి బడ్జెటు నూతనలుబట్టిమూడై ఆలోచించినట్లు కన్పించదు. పరిశ్రమలు యెంతవరకు అభివృద్ధిచేశారు అనే విషయం తీసుకొందాం. మనం 14 కోట్లు పెట్టుబడిక్రింద ఖర్చుపెడుతున్నాం, దాంట్లో 24 లక్షలుమాత్రమే పరిశ్రమలకు కేటాయించినట్లు తెలుస్తున్నది. అందులో ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో రసాయనిక ఎరువులు దేశంలో రేపంతు వాడుతున్నామని అందరికీని తెలుసు. కాబట్టి ఈ రసాయనిక ఎరువులను తయారుచేసేటటువంటి పరిశ్రమను మన ఆంధ్రదేశములోకూడ పెడుతున్నారా. దాన్నిగురించి ఆలోచిస్తున్నా అంటే ఆ విషయమైకూడ తెలియజేయలేదు. పరిశ్రమలపరిస్థితి ఈవిధంగాఉన్నది. ఇంక వాటి వివరములకు పోవలసిన అవసరంలేదు. మొత్తంమీద industries ను

13th July 1955]

[Sri B. Sankaraiah]

పెంపొందించడానికి, ఈ ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైనటువంటి ఆలోచనలేదు అని చెప్పవలసియున్నది.

ఇక భూసంస్కరణల విషయంలో, ముఖ్యమంత్రిగారు అల్లూరు ఉపన్యాసంలో మాట్లాడుతూ భూసంస్కరణలు ఏదో 30 మందికి నష్టంచేసి, 20 మందికి లాభంచేసేట్లుగా పెట్టకూడదని తెలియజేశారు. అంటే ప్రభుత్వ విధానమిదేనా? ప్రభుత్వపక్షములోఉండే వాళ్లైనా దీనిని అంగీకరిస్తారేమో తెలియదు. ఈపంచ వర్ష ప్రణాళికను సక్రమంగా అమలుపరచాలంటే భూసంస్కరణలు అత్యంత అవసరం. మన దేశంలో నిరుద్యోగం తొలగించి ప్రజలకు purchasing capacity ని పెంచడం చాలాముఖ్యమైనదని కేంద్రమంత్రిగారు తెలియజేస్తున్నటువంటి విషయం, దీన్ని గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఇదినరకు ఏమీచేసినట్లు కన్పించదు. ఇదినరలో బంజర్ల ఉచితంగా ఇస్తామన్న తీర్మానాన్ని ఇప్పుడు వెనుకకు నెట్టారు. ఇనాము రైతుల విషయంలో ఇదిగో బిల్లు ప్రవేశపెడతామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని, యిరోజున వేలకొలిది ఇనాము గ్రామాలలో రైతులు వ్యవసాయం చేసుకొనేదానికి వీలులేకుండా, చెరువులన్నీ పాడుపడివుండేటప్పుడు ఈ విషయంలో ఆలస్యం చేయడం చాలా విచారకరంగా యున్నది. ఒకరోజు ఆలస్యం చేసినప్పటికీకూడ విపరీతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. 5, 6 లక్షల రైతులకు సంబంధించిన ఇనాముల చట్టము, అసలు ఈ సమాజేతములోనైనా పెడరారా అంటే ఇప్పటికికూడ అదిరాకుండా ఉన్నది. మేము ఇక్కడికి వచ్చినతరువాత ఆ డిపార్టుమెంటులో విచారించగా, అందులో ఏదోఒక సెక్షను సవరిస్తున్నారని తెలిసింది. అసలు ఇనాము రద్దుబిల్లు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోకుండా వున్నదని తెలుస్తున్నది.

ఇక taxation విషయంమాట్టే, ఉన్నవాళ్ళమీద పన్నులు వేయకుండా సామాన్య ప్రజలమీదనే వేస్తున్నారనేది అందరికీ స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఈ అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వపక్షంవారుకూడ ప్రకటించారు. అందుచేత ప్రభుత్వము తమ ప్రస్తుతవిధానాన్ని మార్చుకొని సామాన్య ప్రజలమీద పన్నులభారము పడకుండా భూస్వాములమీద, ధనికులమీద, పడేవిధంగా సవరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వము ఇచ్చినటువంటి డబ్బునుకూడ మనము వినియోగించలేక పోయినాము. 60 లక్షల రూపాయలు చేనేతవాళ్ళకుగాను ఇచ్చారు. ఇప్పుడు చేనేత పారిశ్రామికములు ఎటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నారో వర్ణించవలసిన అవసరంలేదు. ఎన్నో కుటుంబాలు పన్నులు ఉంటున్నవి. కాని వాటికి 20 లక్షల రూపాయలు యీ ప్రభుత్వంవచ్చిన ఈమూడునెలలలో, ఖర్చుపెట్టినహోయం చేయదలచుకొంటే గులభంగా చేసియుండవచ్చు. వారు తలచుకొంటే ఇది ఏమాత్రం కష్టమైనపనికాదు. నూలును మిల్లర్లకు ఇచ్చేటటువంటి రేట్లకు ఇప్పుడును ఆడుగుతున్నారు. ఈ 20

[Sri B. Sankaraiiah]

[13th July 1955]

లక్షల రూపాయలు దీనికి గాను ఖర్చు పెట్టియుంటే, కుటుంబానికి ఇప్పుడు 15, 20 రూపాయలు వస్తావుంటే, ఇంకొక 4, 5 రూపాయలు కలిసివచ్చేది. ఆవిధముగా నైనా ఈ 2, 3 నెలలలో చేసియుండవచ్చు. అది చేయలేదు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి నేనొకవిషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో తరగతి ప్రజలు ఎంత దుస్థితిలో ఉన్నారో విచారించి వారికి గాను కేంద్రంనుంచి వచ్చినటువంటి డబ్బెైనా సక్రమంగా వినియోగించవలసిందని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ ఆఫీసులు మద్రాసులో ఉన్నవి. ఆ ఆఫీసులను మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కానికి తీసుకొని రానందువల్ల ఎన్నో చిక్కులు ఏర్పడుతున్నవి. ఇప్పుడు వాటినిన్నింటిని యీ ప్రదేశాలకు తీసుకొనిరావడము పాలనకుసౌష్టవముకాదా? రెవిన్యూబోర్డులో కొన్ని ఆర్డర్లు ప్యాసుచేస్తే, వాటిని యిక్కడ High Court లో contest చేసిన సందర్భములో అవి చెల్లకుండా పోయినవి. ఈ విషయము ప్రభుత్వానికి తెలియదా? అటువంటి చిక్కులు లేకుండా ఆ ఆఫీసులను ర్వరలో ఎందుకు తరలించగూడదు? ఇక్కడ ఇన్నికోట్లు ఖర్చుచేస్తూ, యితర పెద్ద బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుచూ, యిటువంటి ముఖ్యమైన ఆఫీసులన్నీ తీసుకొనివచ్చి యీ ప్రదేశాలలో ఏర్పాటు చేసుకొనే పీలు ప్రభుత్వానికి లేకపోయిందా? ఈకొద్ది provision అయినా ఏర్పాటు చేసుకోలేక పోయిందా? మేము దమ్మిడి అదనం ఖర్చులేకుండా provision చూపించగల మంటూంటే, దానికి యీ ప్రభుత్వము సమ్మతించడములేదు. కాని ఇప్పుడు మద్రాసులో వున్న అన్ని ఆఫీసులు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కానికి రరలించినప్పటికినీ యీనాడు ఆంధ్రదేశము అవన్నీ వుండుకోగలదని గట్టిగా చెప్పగలను. ఆంధ్రదేశములోవున్న towns లో యీ రోజున ఆ ఆఫీసులు ఒక్కసారిగా తరలించినప్పటికిగూడా, accommodationకు ఏమాత్రము లోటువుండదని అంటున్నాను. ఇప్పుడు మద్రాసులో ఈ ఆఫీసులకుగాను ఇచ్చే అద్దెదబ్బు మన ఆంధ్రదేశములో ఖర్చు పెట్టినట్లయితే అంతకన్న ఎక్కువ సౌష్టవంగా ఆ ఆఫీసులను మనము నడుపుకోగలము. ఇటువంటి చిన్నవిషయము గూడా యీ ప్రభుత్వము ఆలోచించలేక పోయిందని అంటున్నాను.

తరువాత ప్రభుత్వము రోజురోజు జరిపే పరిపాలనవిషయము తీసుకొండి. ప్రభుత్వములోవున్న చిన్నచిన్న వుద్యోగస్థులు మొదలుకొని పెద్దవుద్యోగస్థుల దాకా, menial staff ను, అంటే peons ను, attenders ను, కూడ ఆఫీసుపనులు చేయించడముబదులు యిందులో చాలామంది తమ యింటిపనులు చేయిమకుంటున్నారు. ఆఫీసుపనులుమాత్రమే చేయాలని రూల్సువున్ననూ, వీళ్లను

[Sri B. Sankaraiah]

[18th July 1955]

స్వంతపనులు చేయమని యిళ్లల్లా పెట్టుకోవడము కోచనీయముగావున్నది. ఇందు వల్ల ప్రభుత్వపు పనులు జరగకుండా పోతున్నవని ప్రభుత్వము గుర్తించాలి. అసలు యీ menial staff కు యిచ్చేజీతాలే చాలాకొద్ది. ఇటువంటి సందర్భములో వారిని యింటిపనులుగూడా చేయమంటే, యిది యేమి న్యాయమో ఆలోచించండి.

Administration విషయము తీసుకుంటే, ఒక్కొక్క జిల్లాలో ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఒక్కొక్క గ్రామంలో పెద్దపెద్ద భూస్వాములు ప్రభుత్వోద్యోగిగ్గులు తమరు చెప్పినట్లుగా వినిపించుకొని, వారికి కావలసినపనులు జరుపుకునేందుకు ఎంతో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వారు చేయకపోతే, వారిని అక్కడినుండి transfer చేయించటానికి తూనుకుంటున్నారు. వారు యీ ఉద్యోగిగ్గులమీద చెప్పేది నిజమవునాకాదా అనే విచక్షణపై అధికార్లుకు వున్నట్లులేదు. అపైఅధికార్లు యీ పెద్ద భూస్వాములు చెప్పినట్లుచేయకపోతే, యింక మంత్రులవద్ద నుంచి Influence తెస్తారని భయపడి, వారుచెప్పిన విధంగా చేయడంగూడా జరుగుతున్నది. ఈ విషయము ప్రభుత్వము దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీగూడా, ప్రభుత్వమువారు దాన్ని లక్ష్యపెట్టడము అనేది కనిపించదు. ఉదాహరణలుకూడా చెబుతున్నాను. గత ఎనెంట్లీ సమావేశములో మనమందరము యిక్కడేఉన్నప్పుడు మాజిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసుమీద దాడిచేసి, తొమ్మిదిమందిని, అరెస్టుచేశారని తెలిసింది. ఈవిషయము మన ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఉపముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేశాము. వారికి అర్జీలుకూడా యివ్వడమయింది. ఏవిధమైన సేరాలోపణ లేకనే అకస్మాత్తుగా దాడిచేసి, వారిని అరెస్టుచేశారు. అదికాకుండా జిల్లా యువజన సంఘ కార్యదర్శి, అనే ఆయనను ఏసేరాలోపణ లేకుండా అరెస్టుచేశారు. కోర్టులోవుండే కేసుల, యొక్క మంచిచెడ్డలను గురించి యీ ఘటన సరియైనది అవునాకాదా, యీ తప్పు వారు చేశారా లేదా, అనేది చెప్పితే, Subjudice క్రిందకు వస్తుంది గాని పోలీసులు అక్రమంగా అరెస్టుచేసిన విషయం మంత్రులకు అర్జీలద్వారా తెలుపుమన్నప్పటికీగూడా, దాని విషయము యేమాత్రము enquiry చేయక, యేవిధమైన action తీసుకోకపోతే, యిక యిటువంటి అక్రమ పోలీసు చర్యలను గురించి, ఎవరు విచారించాలో తెలియజేసులేదు. ఉపముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డి గారు ఒకమాట చెప్పారు. సేరాలోపణ లేకుండా పోలీసులు అక్రమచర్యలు జరిపితే, అది వారి నోటీసుకుతెస్తే ఆ చర్యలు జరిపినవారిమీద చర్యపుచ్చు కుంటామని చెప్పారు. తరువాత మేము యీ తొమ్మిదిమందిని అరెస్టుచేసిన కారణముయేమిటని విచారించగా వారిమీద నిజంగా సేరము యేమిలేదు. కేసు యేమీ పెట్టలేదు. వారిని అరెస్టు చేసినకారణము యేమిటోగూడా తెలియదు. కాని అక్రమంగా అరెస్టుచేశారు.

[Sri B. Sankariah]

18th July 1955]

తరువాత మరొక విషయము చెబుతాను, శివకోటా రెడ్డిగారు అంటే యిక్కడ వున్న వారిలో చాలామంది తెలిసినవారు ఉంటారు. వారు మన ముఖ్యమంత్రిగారికి చిన్న నాయన అవుతారు. మా నెల్లూరుజిల్లాలో బీద విద్యార్థులకు చాలా సహాయము చేసినవారిలో శివకోటా రెడ్డిగారు చాలా ముఖ్యులు. ఈ మధ్య మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక వుత్తరమువ్రాస్తూ శివకోటా రెడ్డిగారు అంటే, తనకు చాలా గౌరవము వున్నదనిగూడా వ్రాశారు. ఆయన చాలా మంచివాడు. అటువంటి ఆయనమీద 110 (F) సెక్షనుక్రింద కేసుపెట్టారంటే, యిక మా నెల్లూరుజిల్లాలో ఏవిధమైన అక్రమ పోలీసుచర్యలు జరుగుచున్నవో అలోచించాలి. ప్రజలలో ఏవిధమైన ఆందోళన జరుగుచున్నదోగూడా గుర్తించాలి. ఈ 110 (F) సెక్షను అంటే, ఒకసారి దొంగరనంచేస్తే పెట్టేదికాదు, ఒకసారి రాడీగా ప్రవర్తిస్తే పెట్టేదికాదు. ఒకసారి కేవలం చేస్తే పెట్టేదికాదు. Habitual criminals, habitual rowdies మీద పెట్టేదన్నమాట. అటువంటి సెక్షనుక్రింద బెజవాడ శివకోటా రెడ్డిగారిమీద కేసుపెట్టారు. : ఆయనచేసిన నేరముఅంతా కూడా, పోయిన ఎన్నికలలో “స్వేచ్ఛగావచ్చి మియిష్టమువచ్చినవారికి మీరు ఓటుయిచ్చుకోండి” అని చెప్పారు. మా జిల్లాలో వ్యవసాయ కూలీనాయకుడైన కాకాసాఅంటే, జిల్లాలో ప్రతివ్యవసాయకూలీకిగూడా తెలుసు. అటువంటి వారి మీద 110 (F) సెక్షనుక్రింద కేసుపెట్టారు. కొందరు భూస్వాముల వొత్తిడితో పోలీసువారు చిన్న అవకాశం చూచుకొని ప్రతివారిపై 107 వ సెక్షనుక్రింద కేసులు పెట్టటం జరుగుచున్నది. ఈమధ్య మరొక విషయం జరిగింది. ఆ విషయం మొన్న మన ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు వారికిగూడా అర్జీ ఇచ్చి తెలియజేశాము. ఊటుకూరు అసేగ్రామంలో ఒక పెద్ద బహిరంగ ప్రదేశములో చెప్పినది యేమిటంటే, “ఇదుగో మీరందరు కమ్యూనిస్టులు, మీరు తీర్పు చెప్పవస్తున్నారేమో! రెండు గడ్డిపావులు మావికొవు అనుకుంటే, కేపు ఉదయానికి మీరంతా కోవూరు జైల్లోవుంటారు.” అని బహిరంగముగా బెడదవోలు రామచంద్రారెడ్డిగారు అన్నారు. ఏదో ఒక రూపంలో శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారి బంధువులు పెట్టించిన కేసులు ఎన్నో వున్నవి. జిల్లాలో చాలామటుకు గోపాల రెడ్డిగారి బంధువులు కొనివ్వండి, వారితో సన్నిహితసంబంధం గలవారి తరపున వున్నవారు కొనివ్వండి, అనేక గ్రామాలలో ఈవిధంగా చేస్తున్నారు. వీరిలో యీ శివకోటా రెడ్డిగారిమీద కేసుపెట్టినవారు ఎవరంటే, మన ముఖ్యమంత్రిగారి తమ్మజే! ఈ కేసులో ప్రధానసాక్ష్యము వారిదే. ఈ విధంగా కేసులు పెట్టడం జరుగుచున్నది. బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో ఈనాటివరకూ ఒక కొట్లాటగాని, ఒక

18th July 1955]

[Sri B. Sankariah]

తగాదాగాని జరగలేదు. కొట్లాట అంటే, యే ఇద్దరిమధ్యనో జరగాలిగాదా! అదేమి జరగలేదు. కొంతమందిచేరి కమ్యూనిస్టులనే కొట్టారు. రిపోర్టు కావలెనంటే తెప్పించి చూడండి. ఏఒక్క తగాదాగాని, కొట్లాటగాని జరగని యీబుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో యీరోజున ఒకపెద్ద special armed reserve police క్యాంపు పెట్టారు. ప్రక్క గ్రామాలలోనూ క్యాంపులు పెట్టారు. ఈవిధంగా పోలీసులను పెట్టినందు వల్ల అక్కడ ప్రజలు చాలా భయభ్రాంతులై వుంటున్నారు. రాత్రిపూట బుచ్చిరెడ్డి పాలెం పోలీసు స్టేషనుకు పిలిచి ఉదయమువరకు లాకప్ లోఉంచి, కొట్టి విడిచిపెట్టటం జరుగుచున్నది. ఉదాహరణకు ఒకసంగతి చెబుతున్నాను. శేబాలనుండి విడవలారుకు ఒకాయన రాత్రివేళ బండితోలుకొని పోతూంటే, ఆయనను పోలీసులు కస్టడీలోకి తీసుకొని ఆరాత్రి అంతయూ లాకప్ లో వుంచారు. ఆయన ఆరాత్రి ఏదో ముక్తపన్ను టూనికి వెళ్లుతున్నాడనే మిషతో ఆయనను లాకప్ లో వుంచడం జరిగింది. ఈరోజు లలో పొలాలకు నీరుపెట్టుకోవలసి వుంటుంది. సమయానుకూలంగా నీరు దొరక నప్పుడు, అదిరాత్రిగాని పగలుగాని, ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు, అర్ధరాత్రి వేళగాని రైతులు పొలములకు వెళ్ళవలసి వుంటుంది. అటువంటి సందర్భములలో పోలీసులు యీవిధంగా ఎవరు రాత్రివేళ తిరుగకుండాచేస్తే, యిక పొలములకు పోవలసిన వారి సంగతి ఎట్లాగో ప్రభుత్వము గమనించాలి. ఇంతేకాకుండా రాత్రివేళలలో సినిమాకు పోయి టచ్ చేవారుగూడా వుంటావుంటారు. మంచి, చెడు అనే విచక్షణ లేకుండా పోలీసులు యీవిధంగా ఆక్రమప్రవర్తనలు జరుపుతుంటే, యిక అక్కడవున్న ఆమాయకప్రజలు రాత్రిళ్లు ఎక్కడికైనా పోనాల్సివుంటున్నప్పుడు వాళ్లకు రక్షణ ఎక్కడ అని అడుగుతున్నాను.

మరొక విషయము చెబుతున్నాను. అల్లూరులో కొన్ని కేసులు పోలీసువారు పెట్టారు. అందులో ఒకదానిలో చనిపోయినవారి మీదకూడా కేసులు పెట్టారు. ఆ చనిపోయినవారిపేర్లు ఏమిటంటే, కొమ్ము నరసయ్య, డక్కా చినవెంకయ్య, బూరగు చిన్నయ్య, బంగపట్నం సోమయ్య—ఈ విషయము ముఖ్యమంత్రిగారిదృష్టికి తెచ్చినప్పుడు, ఆ విషయము వెంటనే దర్యాప్తు చేశారాఅంటే, అదేమి జరగలేదు. చని పోయినవారి పేర్లని తెలిసినప్పుడు, పోలీసులైనా ఆపేర్లు తీసివేశారా, అంటే అది గూడా జరగలేదు. ఆకేసులో రిఫి మంది ఉన్నారు. ఈ రిఫి మంది హాజరైతేనేగాని, మేజిస్ట్రేటు విచారించడు. మేజిస్ట్రేటువద్దకు చనిపోయిన నలుగురు ఎక్కడనుంచి వస్తారు? అందుకుగా ఆ గ్రామ మునసబువద్ద 4 గురు వ్యక్తులు చనిపోయినారని సర్టిఫికేటు తీసుకొనివెళ్ళి మేజిస్ట్రేటుఎదుట పెట్టారు. ఆ మునసబును సర్టిఫికేటు ఎందుకు యిచ్చావని, కొట్టబోవటానికి పోలీసు Sub Inspector తయారవు తున్నారు. ఇటువంటి సందర్భములో, మునసబు సర్టిఫికేటుయివ్వక, అందరూగూడా

[Sri B. Sankariah]

[18th July 1955]

నన్నేగాని పేజిస్ట్రీలు విచారించక, యీ కేసు dispose of అయ్యేది ఎట్లు? కాబట్టి అల్లారు గ్రామంలో యీనాటి పరిస్థితులు యీవిధంగా వున్నవి. అచుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలలోగాని, అల్లారులోగాని, ముఖ్యమంత్రిగారి బంధువులకు వ్యతిరేకంగా వుంటే యిలాంటి కేసులు వస్తూవున్నవి. బుచ్చిరెడ్డిపాళెం Sub Inspector చేసేది యేమిటంటే, పగలంతా పూజకుంటాడు. చీకటిపడగానే రహీం వున్నాడా, కబుయి స్పెక్టరుగారు పిలుస్తున్నారని పిలుచుకొనిపోయి, అతనిని రాత్రిఅంతా లాకప్ లోవుంచి కొట్టి ఉదయసు విడవడము జరుగుచున్నది. ఈ విధంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటు చేస్తూవుంటే, అక్కడి అమాయక ప్రజలు భయపడి, కొంతమంది గ్రామాలనుంచి విడిచిపెట్టిపొయ్యే పరిస్థితులుగూడా వుంటున్నవి. ఈ విషయము ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికిగూడా తీసుకొనిరావడం జరిగింది. కాబట్టి యికమీదట అయినను, పోలీసువారు సరిగా ప్రవర్తించేటట్లు చూస్తారని ఆశిస్తున్నాము. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు కోవూరు వెళ్ళితే, అక్కడికి ఒక యింజనీరుగూడా ఆయన వెంట రాలేదు. వారు సర్వేపల్లి bye-election కొరకు వెళ్ళితే, వారి వెంట ఇంజనీర్లు ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులు ఎంతోమంది వెళ్ళారు. కాబట్టి ప్రభుత్వపరిపాలన ఏవిధంగా జరుగుతున్నదో ప్రభుత్వము గమనించి, యిటువంటి అవకతవకలు లేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తూ యికమీదటఅయినా పోలీసువారు సక్రమంగా ప్రవర్తించేటట్లు చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

SRI D. RAMABRAHMA :—అధ్యక్షా! మన ముఖ్యమంత్రిగారు మన ఎదుట ప్రతిపాదించిన యీబడ్జటును ఆమోదిస్తున్నాను. బడ్జటు proposals లో కొన్ని taxation measures ను యిచ్చిఉన్నారు. సన్ననూలు మిల్లుబట్టకువేసిన 0-1-6 tax కు, ధనవంతులు సన్ననూలు మిల్లుబట్టనే ఉపయోగిస్తారు, కాబట్టి, అట్టివారిమీదనే పడుతుంది కాబట్టి, యిటువైపున ప్రభుత్వపక్షమువారుగాని, అటు ప్రతిపక్షమువారుగాని, ఏవిధమైన ఆక్షేపణ తెలిపివుండలేదు. అయితే 25% water tax విషయంలోనూ, 18½% wet land assessment విషయంలోనూ, మాత్రము సభ్యులందరూ ఆక్షేపణ తెలుపుతున్నారు. ఈ tax లు ఎవరైతే యిచ్చుకోగల స్థామతవున్నదో, వారిపైననే వేయమని చెప్పటానికి కాననసభ్యులు ఎవ్వరు వెనుకంజ వేయను. ఇంతకు పూర్వమువున్న ప్రభుత్వం ఒక Surcharge Bill ను ప్రవేశ పెట్టింది. నూరురూపాయల land revenue పైబడి కట్టేవారికి రూపాయకు రెండు అకౌలు, 250 నుంచి 500 ల వరకు 0-4-0, 500 ల నుంచి 1000 రూపాయలవరకు 0-8-0, ఆ ప్రకారము చెల్లిస్తే, దానివల్ల లక్షలు రావచ్చును. ఆ బిల్లును మరల ప్రవేశ

13th July 1955]

[Sri D. Ramabrahmam]

పెట్టి, ఆ రీతిగా taxation పెంచి, ప్రభుత్వానికి ఆదాయము వృద్ధిచేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా మనకు sales tax అనేది వున్నది. ఈ tax యంతవరకు పదివేలరూపాయల పైగా వ్యాపారం ఉన్నవారికి వేస్తున్నారు. అంతకులోపల వారిని మినహాయంపుచేస్తూ వచ్చారు. ఆ మినహాయంపులో చాలా అవకతవకలు జరుగుచున్నవి. ఈ sales tax అందరిపైనజేస్తే, దానివల్ల ఎక్కువ సొమ్ము రావచ్చు. ఇప్పుడు రూపాయికి 0-0-3 వంతున sales tax వేసేటప్పుడు దీన్ని 0-0-4 పైసలకు పెంచి వేసినట్లయితే, దానివల్ల సుమారు కోటి రూపాయలు ఆదాయం రావచ్చు. ఈ sales tax యిప్పుడు సామాన్య ప్రజలమీద పడుతున్నదని చాలామంది చెబుతున్నారు. ఎవరైతే ఎక్కువగా కొనుగోలు చేస్తున్నారో, వారికి ఎక్కువపన్నుపండుతుంది. భాగ్యవంతులు యింకను ఎక్కువగా కొనుగోలు చేస్తున్నారు. పేదవారు తక్కువగా కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఈ కొనుగోలు వారివారి శక్తికొలిది చేస్తున్నారు, దానికి తగినట్లుగా యీ sales tax పడుతున్నది. ఈ tax రూపాయికి 0-0-3 లు జరులు 0-0-4 లు చేస్తే, సుమారు కోటిరూపాయలవరకు ఆదాయము పెరగటానికి అవకాశము వుంటుంది.

ఇప్పుడు నూ చిత్తూరు జిల్లాలో పెద్దపెద్ద project లు లేవు. ఇతరవిధములైనటువంటి ఏనీటి వనరులూలేవు కాబట్టి అక్కడ electricity సరఫరాపైననే మేముదరంకూడా ఆధారపడి వుండాలి. lift irrigation మాకు అన్నిటికీకూడా అక్కడ ఆధారం కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు మొన్నమొన్ననే, గతప్రభుత్వం పోయిన తరువాత ఈప్రభుత్వం రానప్పటి, మధ్యకాలంలో జరిగినటువంటి కేట్లపెంపకాన్ని తునరాలోచించి-irrigation వరకై నాagriculturistకు పన్ను, చాజీలనుకూడా తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. మనం ఇప్పుడు ఈ Electricity Department లో మన ఆంధ్రదేశంలో వెచ్చిస్తూయున్నటువంటి డబ్బు అధికంగా ఉన్నదిఅనిన్నీ మదరాసు రాష్ట్రంలోగాని, మన ప్రక్కనే యున్న మైసూరు రాష్ట్రములోగాని మైలుకు ఎంత ఖర్చు పడుచున్నదో దానికి రెట్టింపా, 1 1/2 వంతో మనకు యిక్కడ ఆంధ్రదేశంలో దానికి ఖర్చులు అవుతూయున్నాయనీ వినికిడి. కాబట్టి ప్రభుత్వం దాన్నికూడా ఆలోచించి మనకు విద్యుచ్ఛక్తి కేట్లు తగ్గించేటట్లు విధానం చెయ్యాలనీ ప్రభుత్వాన్నికోరుతున్నాను. చిత్తూరుజిల్లాలో పలమనేరు పుంసూరు, మదనపల్లి తాలూకాలలో Palam basin rules అనిపెట్టి, అచట పారుతూయున్న ఆ నదికి ఇదివఱకు కడుతూ యున్నటువంటి ఆనకట్టలు, శిథిలమైపోయిన ఆనకట్టలుఅన్నింటినీకూడా ఆలాగే

[Sri D. Ramabrahmam]

[18th July 1955]

ఉంచి అక్కడ Palar basin rules అని ప్రవేశపెట్టినారు. మనం Composite State లో ఉన్నప్పటిలో అరవదేశస్థులు కొందరు ఉద్యోగంలోయన్న ఇంజనీర్లు దాన్ని సృష్టించారు. 1937 వ సంవత్సరం Public Works Minister గా యున్న Yakub Hussain గారి కాలంనుంచీకూడా ఈ కాలం వఱకు, ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రాన చేస్తూఉంటేకూడా ఎవ్వరూకాని, ఏమంత్రులూకాని దానిని దృష్టిలోనికి తీసుకోలేదు. కేంద్రప్రభుత్వ అనుమతి బడయవలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికీ ఆంధ్రప్రభుత్వంవారు వెంటనే దానికి తగుచర్య తీసుకోకపోతే, Palar basin rules relax చేయకపోతే మాకు అక్కడున్నటువంటి ఈ ఆనకట్టలను repair చేసుకోడానికికాని, కాలవలు త్రవ్వడానికిగాని ఏమీ పిలులేకుండాయున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వంవారు, మన గోపాలరెడ్డిగారు ఒక విషయంలో మూడవ ఫారం వఱకు అందఱకూ ఉచితవిద్య ఇచ్చేటట్లు చెప్పారు. ఐనా ఈ Budget proposals లో కాని, ఆయన Budget speech లో గాని దాన్ని గురించిలేదు. కాబట్టి వెంటనే అందరికీకూడా ఏజాతి వారికైనాసరే జాతి విచక్షణలేకుండా మూడవ ఫారం వఱకు ఉచిత విద్య ఇచ్చేటట్లు ఏర్పాటుచెయ్యాలి. అదీకాకుండా College లలోగాని, High schools లోగాని జాతినీబట్టి కాకుండా వారి ఆదాయాన్నిబట్టి ప్రతి ఒక్కరకు, వెయ్యిరూపాయలు ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇంతజీతంఅనీ, పదివేల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇంతజీతంఅనీ, లక్షరూపాయలు ఆదాయం వచ్చేవారికి ఇంతజీతంఅనీ, జాతులవారీగాకాకుండా వారి ఆదాయాలపైనే రేట్లను పెంచాలని ప్రభుత్వంవారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1-30 p. m.

SRI P. GUNNAYYA :—అధ్యక్షా! పూజ్యులు గోపాలరెడ్డిగారు సమర్పించిన బడ్జెటును నేను పూర్తిగా బలపరుస్తూ ఉన్నాను. ఎందుకంటే నేను గతంలోనూ, ఈదఫాకూడా M. L. A. గా elect ఐనాను. ఎలక్షయి దీనితో నాలుగు బడ్జెటు సమావేశాలు విన్నాను. దానిలో అన్ని విషయాలూ చర్చించాము. పూజ్యులైన అధ్యక్షులవారుకూడ ఈ సమావేశాలన్నింటిలో పాల్గొన్నారు. భారత ప్రధాని జవహర్లాలునెహ్రూ నాయకత్వంక్రింద ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రంలో ఉండినప్పుడు వితేనేమి ఆంధ్రప్రభుత్వం ఏర్పడిన ఈ 18 మాసాల కాలంలోనూ ఆంధ్రదేశప్రాముఖ్యతను, ఆంధ్రదేశ భవిష్యత్తును గురించి అనేకవిధాల కృషిచేశారు. ఆ కృషిఫలితంగా మొన్న ఏవో మన కామ్రేడ్లు ప్రతికోజూ beddingలు కట్టండి, bedding లు కట్టండి, పెట్టిపొండి అని బల్లలుగ్రద్ది నటువంటి వారి మూలంగా

13th July 1955]

[Sri P. Gunnayya]

ఇంకా కొన్ని కొరతలవల్లా గవర్నమెంటు గతసంవత్సరం నవంబరు నెలలో పడిపోయింది. పడిపోయినప్పటికీ కూడా comrade లను ఈ ఎసెంబ్లీలోనూ, బైటా కూడా challenge చేశాం. అయ్యా బల్లలుగుద్దారు, ఇప్పుడు గ్రామాలకు వెళ్ళి గ్రామాలలో తగువులాడదాం, సీసత్తువా నాసత్తువా మాత్రం అని పంచెంవేసి బెబ్బలాదాం. ఈ 13 మాసాలలోనూ ఆంధ్రప్రభుత్వం గొప్ప ఘనకార్యాలను చేసింది. మదరాసు ప్రభుత్వంలో యున్నటువంటి పెద్ద సమస్య controls వ్యవహారం లాంటివి లేకుండా ప్రజలకు సరిపోయిన సదుపాయాలు చేసినందువల్ల, 13 మాసాలూ ఆంధ్రప్రభుత్వం కృషిచేసినటువంటి ఫలితాన జవహర్లాలు నాయకమువల్ల ఆంధ్రదేశ ప్రజలూ, ఆంధ్రదేశ కాంగ్రెసుకుమిటి అనేకమైన సేవ చేసినందువల్ల 146 మంది శాసనసభ్యులు ఈదినం ఈబడ్డట్టును ప్రవేశపెట్టగలిగాం. అందుచేత ఈరెండో పంచవర్ష ప్రణాళికలో కూడా జవహర్లాలు నాయకత్వాన కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడానికి, ప్రతిగ్రామంలో కూడా, ప్రతి ఇంటిలో కూడా ఈ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మహాత్మాగాంధీగారు కలలుకన్న స్వరాజ్యాన్ని అందచేయడానికి కంకణం కట్టుకొన్నాము. మన ఆంధ్రప్రభుత్వం శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి నాయకత్వంక్రింద కొన్నివందల కోట్ల రూపాయలు ఈ ఆంధ్రదేశంలో ఖర్చుపెట్టదలచుతున్నారు. అందుకే ఈ 4వ తేదీన 11 జిల్లాల కలెక్టర్లు సమావేశమైనారు. కమిటీలలో బహుశా ఈ శాసన సభ్యులంతా మెంబర్లయింటారు. మహాత్మాగాంధీగారు కలలుకన్న స్వరాజ్యాన్ని ప్రతిగ్రామానికి ప్రతిఇంటికి అందజేస్తామని కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ప్రతిజిల్లాకు అడిగారు. అదేవిధంగా మా శ్రీ కౌతుళంజిల్లాకు 60 కోట్ల రూపాయలు అడిగాం. అక్కడజిల్లా Collector గారు రెండు మాసాలైంది వచ్చారు. ప్రతితాలూకా ప్రతిగ్రామం tour చేసి ఈ జిల్లా రాయలసీమకంటే వెనకబడిఉంది, ఈ జిల్లా కంటే అధ్వాన్నమైన జిల్లాలేదు, ఈజిల్లాకు Court లేదు, ఈ జిల్లాలో రైలులేదు, నీటివనరులేవు, అందువల్ల ఈ జిల్లాకు 60 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించ మన ప్లానింగుకుమిటిలో Propose చేశాం అన్నారు. ఆ జిల్లా Collector గారికి ఈ శాసనసభ ద్వారా నాకృతజ్ఞతా పందనాలు సమర్పిస్తూ ఉన్నాను. అందుచేత ఈ 60 కోట్ల రూపాయలు ఇవటానికి అంగీకరించి ఆ వెనకబడిన జిల్లాకు అందజేయాలని ప్రభుత్వంవారికి మనవిచేస్తున్నాను. అదీ కాకుండా ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ అనే పేరుతో మనం రాజ్యం చేస్తున్నాం. గాంధీగారు కలలుకన్న స్వరాజ్యం ప్రతియింట దీపం వెలిగిస్తాం అని చెప్పాం. ఆ ప్రకారం election లో కనీసం ఎవరైనా హామీలు చెప్పారో లేదోగాని, పార్వతీపురానికి నా constituency కూ 200 మైళ్ళ దూరంఉన్నా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ వారు నన్ను select చేసినప్పటికీ కూడా కాంగ్రెసు పేరుతో

[Sri P. Gunnayya]

[13th July 1955]

కాంగ్రెస్ చేసిన ఘనకార్యాలను ప్రభుత్వం గత 13 మాసాలూ ప్రజలకు చేసిన సేవ చెప్పుకుని నేను గెల్చాను. కాని నా సత్తాతో గెల్చానని చెప్పుకోలేను. అదే కారణం చేత అయ్యా ఇది గోపాలరెడ్డి మంత్రివర్గానికి, ఆంధ్రప్రభుత్వానికి వేసే ఓట్లు కాని నావికావు. మీరు మాకు ఓట్లు ఇస్తే మేము వెళ్ళి ప్రభుత్వంతో మనవిచేస్తాం. మీకు కావలసిన పనులు చేస్తామని అనేక విధములైనటువంటి హామీలు అన్నీ చెప్పి (Loud-Laughter) అక్కడ 10 వేల ఓట్లు మెజారిటీతో కమ్యూనిస్టును ఓడించి నేను గెల్చాను. ఆ కారణంగానే ఇప్పటికీ కనీసం 3 మాసాలైనా. ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు.

SPEAKER :—Election లో మీరు ఏవిధంగా గెలిచారనే విషయం ఇప్పుడు చెప్పనక్కర్లేదు. budget ను గురించి మాట్లాడండి.

1.30 p.m.

SRI P. GUNNAYYA :— మా శ్రీకాకుళం జిల్లా పాతపట్నం తాలూకా చాలా పెనుకబడిన తాలూకా. దానిలో 420 గ్రామాలు ఉన్నవి. అక్కడ 2000 చెరువులకు 10 సంవత్సరాలనుండి మరమ్మతులులేవు. రైతులు ఎక్కడకు వెళ్ళినా అడుగుతున్నారు. వెళ్ళినవోటుకు మళ్ళా వెళ్ళలేకుండా ఉన్నాను. కారణము ఏమిటంటే, మాచెరువులు బాగుచేయించలేదు. గతసంవత్సరం మీకు ఓట్లు ఇచ్చినాము. ఈసంవత్సరంకూడా మీకే ఓట్లుయిచ్చినాము. ఏమిప్రయోజనము? అని ప్రజలు అంటున్నారు. ప్రతిగ్రామంలోను పర్యటన చేశాను. మొన్న కలెక్టరు గారి వద్దకు వెళ్ళి చెప్పకున్నాను. బడ్జెటు సెషనుకు వెళుతున్నారు, వీలుంటే అక్కడైనా చెప్పండి, లేకపోతే చక్కగా ఊరుకొనండి అని అంటున్నారు. ఎన్ని అర్జీలు పెట్టుకున్నా ప్రభుత్వోద్యోగస్థులు నిర్లక్ష్యము చేస్తున్నారు. నాలాంటి M. L. A. లు చెప్పకున్నాకూడా, ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరిస్తున్నారని చాలా బాధపడుతున్నాము. కాబట్టి ఈ రెండువేల చెరువులు మరమ్మతు చేసినట్లయితే వారచాలా సంతోషించుతారు. జమీందార్లు ఉంటున్నప్పుడు శిస్తులు రు.5000/ చెల్లిస్తే రు. 8000/ చెరువుల మరమ్మత్తుకు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు 8000/ చెల్లిస్తున్నాము. ఇప్పుడు శిస్తులు తీసుకొనడమే గాని పనులు చేయించడములేదని ప్రతివారు చెబుతున్నారు. అదే ప్రకారముగా జమీందార్లు రోడ్లు వేయించేవారు. వాటికి 10 సంవత్సరములనుండి మరమ్మతులులేవు. M.L.A. లు, ప్రజలు మహాజర్లు పెడితే Highways Engineer ను పంపినారు. రోడ్లకూడా బాగుచేయించాలని ప్రార్థించుచున్నాను. అదేవిధంగా టెక్నలి తాలూకాలో పాతతలగాం ఫిర్కాలో అనేక రోడ్లు ఉన్నవి. పన్నెండు సంవత్సరాలనుండి ఆ రోడ్లమీద బండ్లు, మనుష్యులుకూడా వెళ్ళలేకుండా ఉన్నారు. ప్రజలు ఇంజనీర్లకు, కలెక్టరుకు చెప్పి

18th July 1955]

[Sri P. Gunnayya]

కున్నారు. గాని ఇంతవరకు ఏపని చెయ్యలేదు. మెట్రో అంతా తయారుగా ఉంది. పెంటనే ప్రభుత్వంవారు మైనరు ఇరిగేషను చెరువుల నన్నింటిని బాగుచేయించాలని అధ్యక్షులవారి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత ఇప్పుడు ముఖ్యముగా హరిజనసమస్య ఉన్నది. హరిజనులకు గత ప్రభుత్వమేమి, ఈ ప్రభుత్వంకూడా ఈ బడ్జెటులో కొంతడబ్బు యిచ్చారు. చాలా సంతోషము. వారికి యింకా ఎంతైనా సహాయం చెయ్యవలసి ఉంది. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఆంధ్రప్రభుత్వం 1500 గాని 2000 వేలు గాని ఇంటికి కనీసం 3500/-అయినా ఖర్చుచేసి గాంధీగారి పేరుతో గాని, ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చిందన్న పేరుతో గాని, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి పేరుతో గాని పెంకుటిళ్లు కట్టవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

తరువాత ముఖ్యమైన విషయము యేమిటంటే, ప్రజలందరూ ఏ గ్రామం వెళ్ళినా ఏమిచేసినావు, ఎక్కడకు వెళ్ళినావు అని అడుగుతున్నారు. దండిస్తున్నారు. కలెక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళినాము పని జరిగింది అని చెప్పకండి, మేమే చెరువులు తవ్వుకుంటాము అనిచెప్పారు. కొత్తూరులో ఒకరైతు అయిదుసంవత్సరాలనుంచి శిథిలమైపోయిపోయినాడు. కోటిరెడ్డిగారు వచ్చినప్పుడు చెరువుగురించి. చెప్పాడు. మూడుసంవత్సరములనుండి పనిజరగలేదు అంటే ఎంతవిచిత్రమో మీరే విచారించండి.

ప్రతితాలూకాలో నూపర్ వైజరసు వేయించి ఆ తాలూకాచెరువు చిన్నవాగులు మరమ్మత్తు ప్రభుత్వము చేయించి ఆరైతుల యిబ్బందులను తొలగిస్తారని కోరుచున్నాను. ఈ అవకాశము అధ్యక్షులువారు యిచ్చినందు నా అభినందనములు.

MR. SPEAKER :—The House will now rise for lunch and meet again at 3 p. m. today.

After Inch (3 p. m)

SRI CH. S. R. V. P. MURTHY RAJU :—అధ్యక్షా! మన ఆంధ్రదేశములన్నీ ఆంధ్రప్రజల అన్నా అందు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఆంధ్రరాష్ట్రం రావటమే ఒక ప్రత్యేకత. అది మన పొట్టి శ్రీరాములుగారి ఆత్మబలిదానమువలన సంపాదించినాము. ఆంధ్రలోని యెన్నికలుకూడా ఒక ప్రత్యేకత. మధ్యలో తీసుకొని రావటమేకాదు. మన ప్రజలు తీసుకొనివచ్చిన ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, మొట్టమొదట కాంగ్రెసువారిని అధికారంలోనికి తీసుకొనివచ్చారు. తరువాత కాంగ్రెసునువదిలి కమ్యూనిస్టులను తెచ్చారు. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టులమీద అయిష్టముతో మరల

[Sri Ch. S. R. V. P. Murthy Raju]

[13th July 1955]

కాంగ్రెసువారి నే బలపరచి తీసుకొనివచ్చారు. ఈ ప్రత్యేకత అంతా ఒక ప్రత్యేకతగా నేవుంది. కాని బడ్జెట్టులో కూడా మనకు ప్రత్యేకత ఉంది. కారణం యేమిటంటే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కంటే భారతదేశంలో వుండే అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ స్టాపుమీద వుండే ఖర్చు చూస్తే చాల తక్కువగా కనబడుతుంది. Composite State లో మన స్టాపు మొత్తం మీద చూస్తే 36% మాత్రమే వుంది. తరువాత మన రాష్ట్రం వచ్చిన పిమ్మట మన రాష్ట్రం కొత్త రాష్ట్రం కాబట్టి 40% ఖర్చు చేసుకొంటూ వచ్చాము. ఈ బడ్జెట్టులో ప్రత్యేకత స్టాపుమీద ఖర్చు 49%. మన రాష్ట్రం యేర్పడిన తర్వాత సంవత్సరం సంవత్సరం స్టాపుమీద ఖర్చు పెరిగిపోతున్నది. ఇది ఒక ప్రత్యేకత. దానివల్ల వచ్చిన ఫలితం ఖర్చు యెక్కువ. అంటే ఖర్చు చేయడం గూడా మనకు ప్రత్యేకతయే. దానివల్ల మన రాష్ట్రం పైకి రావడం చాలా కష్టమవుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో 49% ఖర్చు పెట్టుతున్నప్పటికీ యీ Five pear ylan అములు జరుపుకొనే రోజుల్లో యెంత ఖర్చువున్నప్పటికీ కూడా స్టేటు ప్రభుత్వము ఆ స్టేటులో వచ్చునటువంటి ఆదాయం యెక్కువ చేయవలసిన బాధ్యత వుంది. అందుకు కొన్ని ప్రత్యేకత కలిగిన చర్యలు మాత్రమే కాదు తీసికొనవలసినది. గవర్నమెంటు నిజాయితీ చూపించినప్పుడు, మన యొక్క శక్తి సామర్థ్యములను చూపించినప్పుడు మన యొక్క ఆఫీసర్లలో, స్టాపులో, సరిఅయిన జ్ఞానాన్ని పెంపొందించినప్పుడే లాభము కలుగుతుంది. ఇందుకు మనదేశంలోని రాష్ట్రాలు అన్ని వూసుకొని శక్తి సామర్థ్యములతో పనిచేసిన నాడే తప్ప యీ ఖర్చు తగ్గదు. దానికి కావలసిన ప్రయత్నము. మన Legislators తప్పకుండా చేయాలి. అందుకు కావలసిన సహాయనూకారాలు ప్రభుత్వానికి కూడా మనము యిచ్చి సహాయపడితే ప్రభుత్వం స్వక్రమంగా నడవడానికి వీలుంటుంది.

తరువాత విద్య విషయంలో మదరాసు స్టేటులో వున్నప్పుడు 1/5 ఆదాయాన్ని ప్రత్యేకంగా ఖర్చు పెడుతూ వుండేవారు. కాని ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో విద్యకు ఖర్చు 1/4. అవుతున్నది అంటే యెక్కువగా ఖర్చు పెట్టుతున్నామన్నమాట. కాని మనకు వున్నటువంటి ప్రావీణ్యత యెంతమాత్రం పెరుగలేదు. విద్యవల్ల వచ్చినటువంటి ఫలితాలు రాష్ట్ర ప్రజలకు దేశానికి యెంతవరకు అందినవి అంటే యీ విద్యవల్ల వుద్యోగాలు మాత్రము దొరకటములేదు. మనకు కావలసినంతవరకు చదువువున్నప్పటికీ విద్యార్థులు పడుతున్న బాధలను మనము మనస్సులో పెట్టుకోవలయును. వారు చదువుతు నేయున్నారు. తరువాత యేమిచెయ్యాలనేది కూడా వారికి అర్థం కావడంలేదు. దాని విషయంలో ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ వుంచుకొనవలయును. వారు 10 సంవత్సరాలు, 12 సంవత్సరములు 20 సంవత్సరములు కూడా చదువుకొంటూవున్నారు. వదిలిన తర్వాత విద్యార్థులు యేమిచేయాలనేది విద్యార్థులకు కూడా అర్థము కావలసి

18th July 1955]

[SRI CH. S. R. V. P. MURTHY RAJU

యున్నది. మన విద్యార్థులు ప్రత్యేకంగా వృత్తి విద్యలో ఆరితేరినవారు కావలయును. దానికి కావలసినవృత్తి యేర్పాటు చేయడానికి యీ గవర్నమెంటు పూనుకొన్నప్పుడు చదువుకొన్న విద్యార్థులకు ఫలితం ఉంటుంది. అంతేకాకుండా మన రాష్ట్రంలో స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా విద్య వుచితంగా యివ్వాలని పాతప్రభుత్వానికి నేను మనవిచేసియున్నాను. దాని తర్వాత పట్టాభి రామరావుగారు ముందు సంవత్సరంలో చేస్తామని చెప్పారు. స్త్రీవిద్యకు ప్రత్యేకంగా మనం సహాయ సౌకర్యాలు చేయవలసియున్నది.

మనదేశంలో స్త్రీలు వెనుకబడివున్నప్పటికీ వారికిమాత్రం ప్రత్యేకంగా కొన్ని పాఠశాలలు యేర్పాటుచేసి వారికి S. S. L. C. వరకు అయినా ఫ్రీ యెడ్యుకేషన్ యివ్వవలసియున్నది. ప్రతి పేదవాడికి మూడవఫారంవరకు ఫ్రీ యెడ్యుకేషన్ యిస్తామని బడ్జెట్టులో ప్రతిపాదన తీసుకొనివచ్చినట్లులేదు. అదీకాకుండా అనాధులకు మనము ప్రత్యేకంగా సహాయం చేయవలసిన అవుసరం వున్నది. మనము చేయవలసిందియేమిటంటే అనాధుల, హరిజనుల, బాకోవర్గు కులాల విషయంలో సగము జీతము మేముయిస్తాము, మిగతా సగము మీరు యిచ్చుకోండి అంటే వారికియిచ్చే శక్తిలేదు కాబట్టి వారికి పూర్తిగా ఫ్రీ యెడ్యుకేషన్ యేర్పాటుచేయాలి. Scholarships యివ్వాలి. మనకు గోపాలరెడ్డిగారు చీఫ్మినిస్టరు అయ్యారు. ఆపై మన రాష్ట్రంలో కళలుఅంతా అభివృద్ధి అవుననుకొన్నాము.

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—Engineering; Veterinary, Medical మొదలైన colleges యేర్పాటు చేసాముకదా ?

SRI CH. S. R. V. P. MURTHY RAJU :—కళలుఅంటే Engineering మున్నగునవి, Arts కళాశాలలుకావు. కళలనగా లలితకళలు. సంగీతం సాహిత్యం మున్నగునవి అభివృద్ధికావాలి. క్రాఫ్ట్స్ అండు ఆర్ట్స్ కళాశాలలు యేర్పాటు చేయవలయును. అది అంతాచేస్తే సంతోషిస్తాము.

ఈ విషయం ముందు బడ్జెట్టులోఅయినా చేయిస్తారను కొంటాను. ఇక ఒక విషయమైమాత్రం నాకు చాలా సంతోషం. అది సంస్కృతాన్ని పాఠశాలలో ప్రవేశ పెట్టడం. సంస్కృతాన్ని గురించి చాలామంది వివరంగా చెప్పినారు. అందుకు నేను వారిని Congratulate చేస్తాను.

తరువాత మన కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీల విషయంవున్నది. అది కో-ఆపరేషనల్ లేక నాన్-కో-ఆపరేషనల్? అనుభవంవల్ల నాకు కొంత అనుభూనంవుంది. అందులో గామసొసైటీలో ప్రెసిడెంటుకు యివ్వంపుంటే ఆయనకు కావలసిన వారు అందులో

[SRI CH. S. R. V. P. Murthy Raju]

[13th July 1955]

చేరడానికి పిలువబడింది. ఆయనకు యిష్టములేనిచో వారిని అందులో చేరనివ్వరు. అందుచేత యే ప్రత్యేకత లేకుండా యేర్పాటుచేయవలసిన బాధ్యత గవర్నమెంటు మీద యెంతైనా వుంది.

మనము యిప్పుడు ప్రత్యేకంగా హరిజనులకు యిండ్లస్థలాలు యివ్వూ వున్నాము. కాని వారికంటెకూడా వెనుకపడిన జాతులకు (Back ward classes) వుచితంగా యివ్వడంలేదు. దానికి ఒకకమిటీని యేర్పాటుచేసారు కాని యంతవరకు నారి రిపోర్టువచ్చినట్లు జ్ఞాపకంకూడాలేదు. కావలసిన ద్రవ్యములు యిండ్లస్థలాలు, హరిజనులతోబాటు బాక్ వర్క్ క్లాసులకు కూడా లంబించిననాడే మనము ప్రజలయొక్క మన్నలను పొందువారమవుతాము. లేక పోయినట్లయితే మనము ప్రత్యేకంగా ఒకజాతిని, ఒకకులాన్ని మాత్రము చూచిన వారమవుతాము. ప్రతి పేదవానికి కులాభిమానము లేకుండా సరిఅయిన గృహ వసతి కలుగచేయవలసిన బాధ్యత మనపైనయున్నది. మనలో చేరడానికి ఎట్లా ప్రతిమానవుడికి హక్కువుందో అట్లాగే ప్రతివాడికి కూడు, గుడ్డ, ఇల్లు, యీ మూడు అవసరంవున్నది. వానినిగురించి చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యతఅంతా ప్రజలచే యెన్నుకోబడిన మనమీదవుంది. కాని ఇది తక్కువకాలం అనడంవల్ల తక్షణం చేయలేక పోయారనుకొంటాను.

తరువాత యిప్పుడు భూదానయజ్ఞంవుంది. దానిని వినోభాభాలే ప్రారంభించారు అక్టోబరులో మన ఆంధ్రదేశానికి వస్తారు. ఈ భూదానయజ్ఞానికి మనమందరము ఎప్పుడుకూడా సహకారము చేయుటకు సిద్ధంగా నేయున్నాము. కాని మనము యేమిచెయ్యాలి. ప్రతిగ్రామంలో మనము పోయి ఉంటే చేయాలి. ప్రతిగ్రామములో వుండే పేదవాండ్రకు యిండ్లస్థలాలు సక్రమంగా యివ్వటానికి గవర్నమెంటుకూడా ఆలోచించవలసియున్నది. దానివల్ల పేదవారికి సహాయం జరుగుతుంది. ఈభూదాన యజ్ఞంలో సంక్రమించుభూమిని భూమిలేని రైతులకు లభించునట్లు చూడవలసిన పనికూడా వున్నది.

తరువాత మన రాష్ట్రంలో వైద్యంకొరత ఉన్నది 82,93,900 రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారు. కాని రోగాలు యెంతమందికి కుదురుతున్నాయో అనేది మాత్రం అనుమానం. మనము యెన్నికోట్లు ఖర్చుపెట్టినప్పటికి వైద్యసహాయం మాత్రం తగినంతగా లభించడంలేదు. అందుకు ప్రత్యేకంగా మన ఆరోగ్యవిషయాలకు సరిపడిన విద్యనేర్పాలి. వైద్యము తక్కువఖర్చుతో యెక్కువ లాభాలను పొందడానికి యేర్పాటుచేయాలి. ప్రకృతి వైద్యసిద్ధాంతము అనునది మన ఆంధ్రదేశములో మాత్రంవున్నది. ఇది యావత్ భారతదేశము.

18th July 1955]

[SRI CH. S. R. V. P. Murthy Raju]

లోగూడా మన ఆంధ్రదేశములో ప్రధానంగావుంది. దీనికి యేలాటి సహాయం చేయనందులకు విచారపడుతున్నాను. వెనుక ప్రకాశంగారి గవర్నమెంటులో 75 వేల రూపాలు యివ్వాలనుకొన్నారు.

ఇదివరకు ప్రకాశంగారి ప్రభుత్వంలో యివ్వాలని చెప్పి అన్నా యింత వరకుకూడా అది ఇవ్వలేదు. ఇకముందు ప్రతిసంవత్సరముకూడా ఈ బడ్జెట్టులో allotment మాపించవలసిన అవసరమువుంది. తరువాత ఈ కొత్తసంవత్సరం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ముంపులు రావడంవల్ల భూములు, రోడ్లు మునిగి పోవడము, పంటలు పోవడము జరిగింది. కాని పోయినటువంటి రోడ్లకుగాని, గ్రామంనుంచి గ్రామంపోయే రోడ్లకుకాని మరమ్మత్తులు ఏమీ ఇప్పటివరకు చేయ లేదు. పూర్తిగ్రాంటులు యివ్వాలని అడిగినప్పటికి ఇప్పటి గవర్నమెంటులో యిప్పటికి correspondence జరుగుతున్నదేలేప్ప వచ్చేఫలితం కన్నడదు. ఇప్పుడు మార్కామానికి ఎవరైనా పంపే ఇంటికి వెళ్లడానికికూడా దారిలేదు. కాలవలో పడవవేసుకొని వెళ్లవలసిందే. ఈస్థితిలో యింకా అనేక గ్రామాలు ఉన్నవి. ఇకముందుఅయినా సరియైన మార్గాలను వేయటకు వచ్చేబడ్జెట్టులోనైనా కేటాయిం చాలని కోరుతూ ఈ బడ్జెట్టును సపోర్టుచేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

SRI B. RAMA REDDI :—అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారు నారిబడ్జెట్టు ప్రసంగంలో ముఖ్యముగా మన జాతీయనాయకు డైనటువంటి ప్రధాని నెహ్రూగారు విదేశాల్లో తన శాంతిసందేశంయిచ్చి వచ్చినందుకు ప్రశంశించినారు. ఆముఖ్యమైన విషయాన్ని మనముందు పేర్కొన్నందుకు నా ధన్యవాదాలు.

ఇకవారు అదే ప్రసంగంలో ప్రసంగిస్తూ మన భారత జాతి ఆర్థికరంగంలోను సాంఘిక రంగంలోను గొప్పఅంగలు వేసుకొంటూ ముందుకు పోతున్నది, అదే రీతిగా ముందుకుపోతే, అనుకున్నంత జరిగితే మన భారత జాతి నూతనశోభతో, సరి కొత్తరీతిలో కొన్ని సంవత్సరాలకు ప్రస్తుతంవున్న భారతదేశం ఇప్పుడు అనుకున్నంత ఆశ్చర్యకరమైన మార్పులుకలుగచేయగలదనికూడా పేర్కొన్నారు. కాని ఆవాక్యం వారు అన్నప్పుడు నా దేహము ఏమోకొంచం జల్లుమన్నది కాని వెంటనే అది చల్లబడింది. ఎందుకుఅంటేఅటువంటి మహాభాగ్యంతో, సరికొత్తశోభతో ఆంధ్రదేశం, ఆంధ్రజాతి ముందుకుపోయేభాగ్యం ఉన్నదా? అన్న సందేహం వచ్చినది. కాని ఒకవిషయం స్ఫురించింది. మన ఆంధ్రజాతికూడా అంగలు వేసుకొంటూ వేసుకొంటూ పోవడం ముందుకొ, వెనుక్కొ అనే సంశయం ఒకటివచ్చింది.

[SRI B. Rama Reddi]

[13th July 1955]

ఎందుకుఅంటే, అటువంటి సంఘటనలు మనముందు జరుగుతున్నవి. మీముందు ఒక విషయాన్ని నేను విన్నవించుకుంటాను. దానిని గమనించినట్లయితే మనజాతి ముందుకొ వెనక్కొ పోయేది అనేది గోచరిస్తుంది. ఇంతకుముందు మిత్రులు గౌరవ సభ్యులు మూర్తిరాజు గారు మాట్లాడుతూ మన ఆంధ్రులకు అన్ని విషయాలలో ప్రత్యేకత ఉండవచ్చు. కాని మనలోఉన్నటువంటి ముఖ్యమైన ప్రత్యేకత వారు మరచి పోయినారని మనవిచేసుకుంటున్నాను. మనలో ముఖ్యమైన ప్రత్యేకత ఏమిటంటే—ప్రారంభమారత్వము, అంత్యస్తబ్ధత్వము, అనేకత్వము. ఇవి మనకు చారిత్రకమైన ప్రత్యేకతలు. కాని కొన్నికొన్ని ఒకవిధమైన చేరికలు, కూడికలు సంభవించ చేసుకొని ఐక్యకాంగ్రెసు అన్న పేరిట ఎన్నికల్లోపాల్గొని అఖండ విజయం చేశారు ప్రభుత్వాన్ని స్వాధీనం చేసుకొన్నా ఐక్యత అన్న పదము, ఇప్పుడిప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి కొన్నికొన్ని కారణాలవల్ల, నిజమూ, కృత్రిమమూ అనేటటువంటి పరిస్థితి గోచరిస్తున్నది. ఉదాహరణలు మొన్నమొన్న జరిగిన P. C. C. అధ్యక్షుని ఎన్నిక, పార్లమెంటరీ బోర్డు ఎన్నికలు మున్నగునవి అప్రస్తుతమైనా ఎందుకు చెప్పవలసి వచ్చిందంటే— ఈ ఐక్యకాంగ్రెసు ప్రధానమైన బాధ్యత వహించి ఒక ప్రభుత్వబాధ్యతను కలిగినటువంటిది. అట్టిదానిలో ఐక్యం లేక పోయినట్లయితే ప్రధానమైన : ప్రభుత్వముయొక్క ఆచరణ విధానాలలో మార్పువుంటుంది. ఎందుకుఅంటే, ఐక్యత లేనప్పుడు అనూయూద్యేపాలు వస్తాయి. అవి వున్నచోట విమర్శనాజ్ఞానం వుండదు. విద్యుక్త ధర్మపరిశీలనలు వుండవు. ప్రభుత్వం సక్రమంగా విద్యుక్తధర్మ పరిశీలన జ్ఞానముతో పనిచేసినట్లయితే ప్రభుత్వం సక్రమంగా జరిగి పోతుంది. అందుకొరకు ఇది అప్రస్తుతమని తోచినప్పటికీకూడా నేను మనవి చేసుకొంటున్నాను. బడ్జటును గురించి యింకా అనేకవిషయాలలో ప్రశంసించినారు. ముఖ్యంగా చెప్పవలసినది రైతులపైన వేయదలచుకొన్న భూమిశిస్తు హెచ్చింపు, నీటి తీరువా హెచ్చింపు గురించి, ఇదికేవలము తోచనీయమైన విషయము అని మనవిచేసుకొంటున్నాను. ఎందుకుఅంటే, ఏపన్ను వేసినప్పటికీకూడా సెస్సులేమి మరి నీటి తీరువా హెచ్చింపులేమి, అక్కడక్కడ పన్నులు హెచ్చింపులేమి, బడ్జటులోటు వచ్చినప్పటికీ రైతు కనిపించుతూ వుంటాడు. కాని రైతులపైన పన్ను వేయుటకు వుండేటటువంటి శ్రద్ధ వారిసౌకర్యములపై వుండదు. భారతదేశము నంతలో ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో వున్నటువంటి ప్రభుత్వాధినేతలు రైతు కుటుంబములలో జన్మించినవారే అయినప్పటికిని రైతుకు కొవలసినటువంటి రక్షణ సదుపాయాలు ఏమిటి అన్న విషయమును ఒక్కరుకూడా ఆలోచించలేదు అనే సందర్భం వస్తున్నది. రైతులపైన పన్ను వేయడమే కాని రైతుకు కొవలసిన రక్షణ ఏమిటి? రైతుకు కొవలసిన వ్యవసాయ వుత్పత్తికరమైనటువంటి, వ్యవసాయయోగ్యమైనటువంటి ఏ వస్తువు

[18th July 1955]

[SRI B. Rama Reddi]

అయినా రైతుకు సరియైన ధరలో అమ్ముతూవున్నదా? లేదా? అని యోచనచేసే నాధుడులేడు. అప్పుడప్పుడు రైతుకు రక్షణపేట కొన్ని సౌకర్యాలు కలిగించినారు. ఒక వుడతరణ చెబుతున్నాను. రైతులు బావులు త్రవ్వించుకోడానికి సబ్సిడీలు యిచ్చినారు. 750, లేక 500 రూ॥ లు యిచ్చినారు. వాటితో ఆబావులు త్రవ్వించుకోక పోయినట్లయితే వారినుండి ఆ సబ్సిడీని రుణరూపంగా మార్చి వెనక్కు కంతులుతోటి వసూలుచేయాలి అని అంటే, డబ్బు సక్రమంగా వినియోగించకపోతే వసూలుచేయాలి అని అర్థము. వసూలుచేయాలి. రైతు కొన్ని కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి ఏ పెద్దభావిఅయినా పూర్తిచేయాలన్నారు. కాని రైతు తనకు ఇచ్చినటువంటిది 5 వందల రూపాయలే అయినా అంతకు రెండు మూడురెట్లు ఖర్చు పెట్టాలి. దురదృష్టవశాత్తు కొన్ని బావులలో నీళ్లుపడకపోయినాగాని, రాయిరప్ప తీయించాలి. పనులు సక్రమంగా జరగకపోతే చట్టప్రకారము భావి త్రవ్వించలేదని అంటారు. తన సంసారముఅంతా నాశనము చేసుకొని భావిత్రవ్వించుకొని రుణగ్రస్తుడుఅయి యున్నప్పటికిని మూలిగేనక్కపై తాటికాయపడ్డట్లు సబ్సిడీని ఋణముక్రిందమార్చి వారంటులు జప్తులుచేస్తే ఆ ఋణము తీర్చుకోడానికి కష్టపడుతున్నాడు. ఇది సవ్యమా? అపసవ్యము అని ఎన్నివర్గాయాలు చెప్పినాకూడా దానివిషయమై ఆలోచనలు జరగడములేదు. వాని దురదృష్టానికి ఎవరూ కారణము? అప్పులు యిచ్చినప్పుడు ఏ యుద్దేశముతో యిచ్చినప్పటికి, వానిని బాగుపరచాలనే యిచ్చినారు. బావిత్రవ్వటకు అంతకు 4 రెట్లు ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టినాడు. దురదృష్టవశాత్తు భావిలో నీళ్లుపడలేదు. రాయిపడటమువల్ల లోతుగా త్రవ్వలేక పోయినాడు. ఒకవేళ వాడు తీసుకొన్న అప్పుసక్రమంగా వినియోగించకపోతే వానికి శిక్షవిధించుట న్యాయము. ఇట్లు మా కడపజిల్లాలో బద్వేలు తాలూకాలో చాలామంది పేదరైతులు కష్టపడి జప్తులతో భాధపడుతున్నారు. ఇవన్నీకూడా ప్రభుత్వమువారు సక్రమముగా ఆలోచనచేసి అటువంటి పేదరైతులకు ఏవైనా రక్షణలు కలిగించాలని మనవి. ఎరువుల పంపకము విషయంలో రైతుపక్షేభాధకు అంతులేదు. అది చాలా కష్టముఅని గేను చెప్పతున్నాను. ఈ ద్వంద్వవిధానముతో కష్టంగాయన్నది. చేయిపాడుగు వారికిమాత్రమే ఎరువుల పంపకమువల్ల లాభము. కొంత Department వారు ఇస్తున్నారు. కాని కొంతభాగము కో-ఆపరేటివు సొసైటీద్వారా ఇప్పిస్తున్నారు. కొంతభాగము వ్యక్తులద్వారా ఇప్పిస్తున్నారు. అది ఎక్కువగాకలిగిన వారికే అన్నివిధాలా దొరుకుతుంది. లేనివారికి ఏ ఒక్క విధముగాకూడా దొరకదు. వాళ్లు తప్పనిసరిగా black

[SRI B. Rama Reddi]

[18th July 1955]

market ద్వారా కొనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ ద్వంద్వవిధానము పోగొట్టి ఏ ఒక్క ఏజన్సీద్వారానో, కో-ఆపరేటివు సొసైటీద్వారాగాని తప్పితే Department ద్వారాగాని, యిప్పించితే బాగుంటుందని నావూహ.

యిక విద్యా సౌకర్యముల విషయముల మాచిన ఎడల ప్రాథమిక విద్యా విధానము కేవలం లోపభూయిష్టముగా ఉన్నదని మనవి చేసుకుంటున్నాను. సాధారణముగా ప్రాథమిక విద్య అనగా elementary schools నుంచి వచ్చే వారికి తెలుగు మాత్రమే నస్తుంది. ఇప్పుడు కూడా పల్లెటూరునుంచినవచ్చిన బాలురకు బాగా తెలుగువచ్చునుగాని మిగతా వారికి ఎక్కువగా రాకుండా ఉన్నది. కొబట్టి ప్రాథమిక విద్యావిధాన సంస్కరణకూడా ముంచినది చెప్పవచ్చును. ఇక hospitals విషయం మాద్దాము. పంచవర్ష ప్రణాళికలో డబ్బు కేటాయించి ఎక్కువగా కట్టవలెనని చెప్పవచ్చును. కాని కట్టినవాటిలో staff ను ఏర్పాటు చేయకుండా ఉన్నారు. ఇక కట్టించేదానికి వూసుకోదానికి ముందు కట్టించినవాటిని ముఖ్యముగా మా బడ్జెటు పట్టణములో మూడు నాలుగు సంవత్సరములు అయినది. భవన నిర్మాణము పూర్తి అయి, బూజుపట్టి రాలిపోతున్నది, ఇప్పటికికూడా staff అక్కడకురా లేదు. ఇటువంటి వాటిని సరిచేసి కొత్త పనులకు వూసుకుంటే మంచిదనికూడా చెబుతున్నాను.

SRI N. GOVINDA RAJULU :—అధ్యక్షా! ఈబడ్జెటు అంచనాల శుద్ధి కనుమూస్తే, అంతా అర్థముకాకపోయినా కొంత అయినా, మన ఆంధ్ర రాష్ట్ర బడ్జెటు లోటుబటు అని అందుకుగాను కొత్తపన్నులు వేకారని, అర్థము అయినది. ఈ కొత్తపన్నులలోకూడా తక్కిన పన్నులు సమంజసమే కాని రైతులుమీదమాత్రము పన్నులువేస్తే భరించడానికి కష్టముగా ఉంటుందని అందరు తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేశారు. పోతే యీ రైతుల పరిస్థితి ఏవిధముగా ఉన్నది అందరికీ తెలిసినదే. ఒక అమాయికపు రైతుపాలములో పని చేస్తూండగా రెండు రకాల బ్రహ్మరాక్షసులువచ్చి ఆ రైతును మ్రింగాలని ప్రయత్నము చేసినాయట. ఆ బ్రహ్మరాక్షసులకు రెంటికి పోట్లాటపడి తరువాత ఇద్దరూ ఏకమై ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతము ప్రకారము ఆ రైతును ఎవరు మ్రింగాలని ఒప్పకుంటాడో అడుగుదాము అని ఆ రైతును అడిగినవి. ఆ అమాయికపు రైతు ఆ రాక్షసులను “నీవు ఏరకంగా మ్రింగుతావు? నీవు ఏరకంగా మ్రింగుతావు?” అని అడిగాడు. అందులో ఒక హడావుడిరాక్షసి మాట్లాడుతూ “నేను అమాంతంగా మ్రింగుతాను, అది నమలినమలి మ్రింగుతుంది” అని అంది. అప్పుడారైతు నమలి నమలి మ్రింగేదానికంటే అమాంతంగా మ్రింగే రాక్షసే మంచి

13th July 1955]

[SRI N. Govinda Rajulu]

దనుకొని ఆ రాతునినే మ్రింగడానికి కోరుకొన్నాడు. చివరకు రైతు పరిస్థితి ఆవిధముగా వస్తున్నది. పోతే ఇక Forest Department చూద్దాము. మా ప్రాంతంలో ఎక్కువగా ఫారెస్టుభూము లున్నవి. అనేక ఎకరాల forest భూములు వ్యవసాయానికి తాయుకీ అయినవిగా ఉన్నవి. ఆ భూములను 5, 6 సం॥ నుంచి grow more food scheme క్రింద సేద్యము చేసుకొంటున్నారు. ప్రస్తుతము కొత్త చట్టము ఏమిటోగాని వారినందరిని బైటకు వెళ్ళకొట్టుచున్నారు. వందలాది కుటుంబములు అల్లాడిపోతున్నవి. ఆ భూములను forests, నుంచి విడగొట్టి వ్యవసాయానికి, యిచ్చినట్లయితే సేదరైతులకు వ్యవసాయము చూపించినట్లు అవుతుంది. దానిమీద land revenue వనూలు చేయవచ్చు. అనేకలాభాలు వుంటాయి. పైగా అక్కడి ఉద్యోగస్థులు చాలా అవినీతిగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. Forests లో ఎక్కువగా మేకలు, గొర్రెలు మేస్తూ ఉంటున్నాయి. గొర్రెకు రు 0-2-0 చొ॥న వనూలు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు అది లచ్చన్న గారిపుణ్యాన లేదు. పోతే మేకలు మాత్రము అడవులలోకి పోవడానికి వీలులేదు. నీళ్ళమీదపోతే ఓడకు చుక్కాని ఎల్లాగో అట్లాగే గొర్రెలమందకు ఈ మేకలు అంత అవునరము. Prohibitionను మనము అపలేనట్లుగా ఈ చట్టము పెట్టినప్పటికి మేకలు అంచగొండితనమువల్ల అడవులలో మేస్తున్నాయి. గొడ్డువల్ల ఎంతనష్టమో మేకవల్ల కూడా అంతనష్టము కాబట్టి గవర్నమెంటువారికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే- మేక 1 కి రు 0-4-0 కాదు రు--8-0 అయినా పెట్టి చీటి యిచ్చినట్లయితే forest ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతులందరినీ మస్కలు తేలిపోతాయి. అక్కడ అవినీతి ఎంత ఎక్కువగా ఉన్నదంటే, నెల 1 కి మేకకు రు 0-8-0 చొ॥ వనూలు చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ తమదృష్టికి ధైర్యముగా తీసుకువచ్చినందుకు మన్నించాలని కోరుతున్నాను. పోతే ఇక విద్యాశాఖ వుంది. వినుకొండ తాలూకాకు ఒక్కటే హైస్కూలు ఉంది. హైస్కూలు మొదలు పెట్టి 8 సం॥ అయినది. ఇంతవరకు గోడలు లేచాయి; పైన అంతా ఖాళీగా ఉన్నది. ఒక్కటే హైస్కూలు. 8 సం॥ అనుంచి మంత్రులు చూస్తున్నారు. గెలిచిన తర్వాత కూడా మంత్రులు వచ్చారు. దానికి ఎన్నో పిటిషనులు పెట్టుకున్నాము. కాని ఏమీ జరుగలేదు. విద్యాభివృద్ధి వినదని చెప్పుతున్నారు. మా వినుకొండ తాలూకాలో అసలు లేనేలేదు. P. W. D. వారు శ్రద్ధ చూపడంలేదు. విద్యార్థులు విద్యాభాసము దగ్గరనుండి engineering course కు ఎగబడ్డట్టుగా యీ I. W. Department వారు వెనుకబడ్డ తాలూకాలకు వస్తారు. మరి ఆ contract లో ఏమి లాభము ఉన్నదో కాని, ఎక్కాలు రానివారంతా engineers గా తయారవుతున్నారు. P. W. Department లో చాలా తాభము ఉన్నట్లుంది. ఈ అంచగొండితనాన్ని నిర్మూలించాలని ప్రభుత్వము భారీకి మనవి చేస్తున్నాను.

[13th July 1955]

SRI T. G. THIMMAIAH SETTY :—అధ్యక్షా! ప్రస్తుత బడ్జెటు లోటుతో తయారైనది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చితే మన రాష్ట్ర బడ్జెటులో ఎక్కువగా లోటులేదని దానితో లోపాలులేవని మనకు అర్థం అవుతున్నది. అయితే క్రొత్త రాష్ట్రము గనుక మనకులోటు బడ్జెటు తప్పనిసరి అయినది గనుక, Central Government కూడా లోటుగా ఉన్నందువల్ల మన బడ్జెటు లోటు బడ్జెటుక్రిందకురాదని చెప్పి మంత్రిగారు అన్నారు. కనుక ఇది లోటుక్రిందరాదు. అయితే దీనిని భర్తి చేయడానికి కొన్నిరకాల (4 రకాల) tax లను క్రొత్తగా పెంచాలని అనుకుంటున్నారు. దానిలో నీటితీరువలో కొంచెము ఎక్కువపన్ను పడినదని అందరు అభిప్రాయపడుతున్నారు. అది నా అభిప్రాయంగాకూడా ఉంది. పొగాకు చెక్కిర ప్యాక్టరీలకు సరుకు ఇచ్చే మాగాణి భూములకు మాత్రము ఎక్కువ tax వేసి మిగతావాటికి తగ్గించినట్లయితే అందరికీ రిలీఫ్ ఇచ్చినట్లు అవుతుంది, ఎక్కువ సంపాదించుకొనేవారికి tax వేసినట్లు ఉంది. గనుక అది గమనించవలెనని నేను కోరుతున్నాను. విద్యావిషయంలో Kuppaswamy Committee సిఫార్సుల ప్రకారము జరపడమే చాలా సమంజసము. ఆ ప్రకారం చేస్తే control అంతా ఒకరిచేతులలో నేఉంటుంది, ప్రస్తుతము District Boards చేతులలో కొంత District Educational Officers కు కొంత power ఉండి అక్కడ అది జరుగక ఇక్కడ ఇది జరుగక ఈ Teachers సరియైన పరిస్థితులలో లేక విద్యాభ్యాసంపై సరిగా గమనము లేకుండాఉంటున్నది. కొన్ని గ్రామల్లోనూస్తే ఆ గ్రామాలలో teacher ఉండడుగాని ఆ teacher జీతము draw చేస్తూ ఉంటాడు. ఇంకా కొన్ని గ్రామాలలో టీచరు ఆ గ్రామములోఉన్న పెద్దమనిషికి సేవచేస్తూ ఉంటాడు. అట్లా లేకపోతే అక్కడఉండడానికే వీలుండదు. ఇంకా కొన్ని గ్రామల్లో school buildings ఉండవుకొని అయితే జీతాలుమాత్రము draw చేస్తూఉంటారు. ఈ లెక్కలోనూస్తే, మన P. W. D. వాళ్ళకు ఏదో భాగములు ఉంటాయంటారే, అలాగే Deputy Inspectors of Schools కు కూడా భాగాలు ఉంటాయా? అని అనుమానమునకు ఆస్పదమౌతుంది. అందుకనే Kuppaswamy committee report ప్రకారం దానిని సక్రమంగా జరిపితే పని సక్రమంగా జరిగి పిల్లలకు విద్య గరువుటకు వీలుఉంటుంది. అంతేకాకుండా ఇదివరలో 500 మంది జనసంఖ్య ఉంటే వారికి ఒక school ఏర్పాటుచేస్తామన్నారు. ఆ ప్రకారం గా చాలా గ్రామల్లో ఇంకా ఏర్పాటుకాలేదు. ఎందుకంటారా, కొన్ని గ్రామాలలో— మా తాలూకాలో, సాతునూరు, కందు కూరు గ్రామములలో 1500 నుంచి 2 వేలవరకు జనసంఖ్య ఉన్నది. అదికూడా

[18th July 1955]

[SRI T. G. Thimmaiah Setty]

మరక మహాజరులుపంపి అధికారులకు తెలియపరచినా కూడా ఇంతవరకూ ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ గ్రామాలలో ఇదివరకు school ఉండినా కూడా ఇప్పుడు abolish చేశారు. దానిని ఇప్పుడు పునఃనిర్మించమని ప్రభుత్వానికి తెలియపరిస్తే దానిని గురించి ఏమీ చర్యలు తీసుకోకుండా ఉన్నారు. ఇట్లు ఉండేటప్పుడు యీ single teacher schools ఎలా పనిచేస్తూన్నాయో, యీ single teacher schools ఎక్కడెక్కడ ఇచ్చాకో తెలియకుండా ఉన్నది. ఇక వైద్య సదుపాయం గ్రామాల్లో చాలా తక్కువగా ఉంది. 10, 15 మైళ్ళ radiusలో కూడా ఒక rural dispensary ఉండడము చాలా అరుదు. అట్లు rural dispensary ఉంటే దానికి సరియైన డాక్టరు రావడము కూడా కష్టము. లోగడ మద్రాసు ప్రభుత్వం mobile hospital పెట్టి మూలలలో ఉన్న గ్రామాలకు అందరాని గ్రామాలకు ఏలా సౌకర్యము కల్పిస్తున్నారో అదే ప్రకారంగా District Boards నుంచి దీనిని తగ్గించి మన ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనం చేసుకొని యీ mobile hospitals ను ఏర్పాటుచేస్తే ఒక్కొక్క వారము ఒక్కొక్క గ్రామానికి సౌకర్యం కలిగేటట్లు చేస్తే కనీసము ఒక 100 గ్రామాలకు ఒక వారములో సేవ చేసినట్లు అవుతుంది. రిలీఫ్ కూడా ఎక్కువగా ఉంటుంది. ప్రతి గ్రామానికి పర్మనెంటు hospitals లేకపోతే యీ ఏర్పాటు చేస్తే చాలా సక్రమంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

8-30 P.M.

ఇంక, మన రాష్ట్రంలో మెడికల్ కాలేజీలు చాలా తక్కువ కాబట్టి M. B. B. S. డాక్టర్లు దొరకకపోవచ్చు. కనుక మన రాష్ట్రంలో కొత్త విద్యార్థులు పరీక్షపాసు అవుతూనే గ్రామాలలో ఉన్న హాస్పిటల్స్ లో serve చేస్తే నేగాని వారికి డిగ్రీలు ఇవ్వడానికి వీలులేదనే నిర్బంధన అనుసరిస్తే అప్పుడు వాళ్లు తప్పనిసరిగా గ్రామాలకు పోవలసియుంటుంది. దీనివలన గాంధీ సిద్ధాంతం ప్రకారం “back to the villages, learn the village men” అని వారు పని నేర్చుకొనునట్లు అవుతుంది. గ్రామాలలో ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యము కలిగినట్లు అవుతుంది. కనుక అటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తే చాలా సక్రమంగా ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరలోనే డాక్టరు మోడీ అనేక గ్రామాలకు వెళ్ళి చాలా మందికి కంటిజబ్బులు చక్కగా నయం చేశాడు. ఆయన mobile unit పెట్టుకొని అదోని, ఆటారు కర్నూలు తాలూకాలలో అనేక గ్రామాలలో సంచారంచేసి కొన్ని వేలమందికి ఉపయోగపడినాడు. అదే ప్రకారంగా మన ప్రభుత్వం కూడా mobile vans పెట్టితే, village unit hospitals పెట్టితే చాలా అనుభూలంగా

[Sri T. G. Thimmaiah Setty]

[13th July 1955]

ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అన్ని గ్రామాలకు ఒకేతూరి ఈవిధంగా చేయుటకు పిలుచకపోతే second five year plan క్రింద ఒక్కొక్క సంవత్సరం కొన్నికొన్ని గ్రామాలకు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది.

ఇక rural water supply scheme: లకు కేంద్రప్రభుత్వమువారు 80 లక్షలు ఇస్తామని అన్నారు. కాని అది ఎన్నిగ్రామాలకు సెలవయింది తెలియదు. దాని వల్ల కొన్నిగ్రామాలకు సప్లయఉంటుంది. ఆ అర్థగ్రాంటును మనం పూర్తిగా వినియోగించుకొని ఇంకా ఎక్కువగ్రాంటును Central Government నుంచి రాబట్టడానికి ప్రయత్నించేస్తే బాగుంటుంది. తరువాత ఈ schedule castes కు backward classes కు కొంతగ్రాంటు ఇస్తున్నారు. ఇందులోనుంచి ఉచిత విద్యాసౌకర్యములను, అర్థజీతములను కొన్నిజాతులకు ఇస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కలవారుకూడ ఆ జాతిక్రింద వస్తున్న నెపముతో జీతాలు లేకుండా చేసుకొంటున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయమని గోస్తున్నది. కనుక ఇటువంటి restrictions లేకుండా, ఎవరైతే చాలాబీదవాళ్ళుగా ఉంటారో వారికి, ఈజాతి తరతర బేధములేకుండా ఉచితవిద్యా సౌకర్యములను, అర్థజీత సౌకర్యములను ఏర్పాటుచేసేరీతిగా ప్రభుత్వవిధానం ఉంటే ఈ State చాలా సవ్వంగాఉన్నదని అనడానికికూడ పిలుగా ఉంటుంది.

వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటులో చూస్తే చాలా extra staff, అనవసరమైన staff ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. District Marketing Officers అని Provincial Marketing Officers అని, ఎన్నో అనవసరమైన posts ఉన్నాయి. వాటికి చాలా ఎక్కువఖర్చు అవుతున్నది. అటువంటి అనవసరమైన staff ను తగ్గిస్తే ఖర్చు చాలా తగ్గుతుంది. ఆ మిగులును సక్రమమైనవాటికి వినియోగించుకోవచ్చును. ఇది వరలో మన ప్రభుత్వంవారు ఏదో 10 % retrenchment చేస్తామని అన్నారు. ఈ Agricultural Department లోనే కాకుండా, ఇతర Departments లో కూడ తగ్గించడానికి పిలుస్తున్నది. Social Welfare establishment వంటి establishments ను తగ్గించడానికి పిలుస్తుంది. అలాంటివి తగ్గిస్తే, మన ఆదాయాన్ని పొదుపుచేసుకోవడానికి పిలుస్తుంది.

తరువాత బస్సురూట్ల విషయంలో 'నాకుకావాలి' 'నాకుకావాలి' అని చాలా మంది ఈ బస్సురూట్లు కోరుతూ ఉంటారు. కనుక వాటిని వేలముక్రింద పెట్టితే, దాని వలన మనము ఆదాయమును సంపాదించుకోవచ్చును. కనుక వాటిని వేలమువేస్తే బాగుంటుందని అనుకొంటాను.

ఇక second five year plan, ఇతర development plans విషయంలో backward areas లో ఉన్నటువంటి గ్రామాలలో, అసగ నికాళి

13th July 1955]

[SRI T.G. Thimmaiah Setty]

పట్నం, రాయలసీమ మొదలగు జిల్లాలలో 50% ప్రభుత్వము ఇస్తే, 50% గ్రామస్థులు ఇవ్వాలంటున్నారు. కాని కొన్ని గ్రామాలలో పంచాయతీ లే form కాలేదు. ఇంకా కొన్ని గ్రామాలలో పంచాయతీ లున్నప్పటికీ, 50 రూపాయలు, 100 రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఆదాయము ఉండదు. కనుక, ఇటువంటిచోట్ల 75% గ్రాంట్లు క్రింద ఇచ్చి, 25% మాత్రమే గ్రామస్థుల దగ్గరనుంచి కాయకష్టంగానో, డబ్బుగానో వసూలుచేస్తే అగ్రామాలు వృద్ధికొపడానికి వీలుంటుంది. లేకపోతే, గ్రామస్థులు వారి భాగాన్ని ఇచ్చుకోలేక ఆ amounts అన్నీ forfeit అయిపోయి, బాగుండే జిల్లాలకు మాత్రమే ఉపయోగించబడతాయి. అప్పుడు బాగుండే జిల్లాలు ఇంకా బాగు పడతాయి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఆ విధంగానే backward గా ఉండి పోతాయి. కనుక ఈ second five years plan లో ప్రభుత్వము backward areas కు special గా permission తెప్పించి 75% grant ఏర్పాటుచేస్తే చాలా బాగుంటుందని విన్నవిస్తూ ఈ బడ్జెటుకు ఆమోదాన్ని తెలుపుతున్నాను.

SRI G. JAGANNADHARAJU :—Mr. Speaker, Sir, I cannot agree with some of the previous speakers in saying that the deficit in the budget is very small or that the deficit budget is better than a surplus budget, or that we ought to thank the Hon. Chief Minister for presenting this deficit budget instead of a surplus budget. The normal income should at least be balanced with the expenditure. Now, let us look at the statement given by the Chief Minister relating to the normal income and normal expenditure of this State. We do not find an adjustment of the expenditure with the normal income. So the first essential of a proper budget is absent. Then, I have to state that the deficit is not small, for it is more than three crores and sixty six lakhs. We have to take into consideration the actual income before we assess the smallness or otherwise of the deficit. Now what is the actual income of the state? It is 21 crores and odd; and what is the expenditure? it is 25 crores and odd. So taking the figure of the actual income of 21 crores can anybody say the deficit of 4 crores is small? Certainly not. The next thing I want to say is that: This deficit budget, we find year after year. Look at the actuals of 1953-54, look at the revised budget

[Sri G. Jagannadha Raju]

[18th July 1955]

figures of 1954-55 and the budget figures of 1955-56. They all show deficit budgets. One feels that there is something wrong with all our budgets. People will begin to think that the finances of the Andhra State are not sound and that the Government is not able to adjust the budget, and they will thereby begin to doubt the financial stability of the Andhra State. Therefore, I say, it is high time for us to enter into the actual figures and see that the expenditure and receipts are properly checked up. I wish Government appoint a committee for this purpose. That committee should take into consideration the normal income and expenditure of the State and discover ways of reducing the expenditure to adjust them. I find there are several items of unnecessary and wasteful expenditure. In the first instance, I may draw your attention to what Mr. Venkateswarlu stated the other day that about five to six lakhs of rupees have been spent on this temporary capital. I see that the amounts spent till now along with the allotments made in the present year are more than 1.75 crores not 5 or 6 lakhs. I do not think that for a temporary capital so much expenditure is necessary. Some of the items are certainly necessary: there is no doubt about it. All the same, I want a committee should go into the matter and see what items can remain and what items can be cut off. I shall give you two instances of avoidable expenditure. Firstly, there is the provision of 12 lakhs for the construction of a new Legislative Assembly Hall. I say, for a temporary capital the present hall is sufficient to carry on our work. It is not necessary to spend another 12 lakhs and construct a hall. Another 12 lakhs are provided for the construction of a hostel for the members of the Assembly. There are, at present, two hostels, and those two with little modifications and with a little expenditure can be made comfortable for the Members to reside. There are other items of expenditure which can be cut off. So, I say, a committee should sit and see where the expenditure can be cut off to balance the budget. When once the capital is shifted, you see, what is going to happen to these

18th July 1955]

[Sri G. Jagannadha Raju]

several buildings. The office of the Chief Engineer, which has been constructed at a cost of five lakhs and odd will become the office of the Sub-Divisional Officer, P.W.D. ; and the Secretariat building which has been constructed at a cost of 12 lakhs will become the office of the District Collector. Similarly, very many items of buildings will be of no use, once the capital is shifted from here.

In this connection I may also state what Mr. Gopala Reddi stated yesterday, for that it is not possible to remove the several offices now located in Madras, to any other place within the State for want of buildings is not correct. He made a reference especially to Visakhapatnam and said that there are no buildings in Visakhapatnam to enable the Government to shift the offices from Madras City. I must say that it is not a correct statement. He will be right if he says that there are no vacant buildings available in Visakhapatnam. That is a different matter. Nobody keeps them vacant. Buildings can be got vacated by requisition. There are big buildings available in that city. There are buildings belonging to Maharajasaheb of Wadhwan and the buildings belonging to Maharajah of Jeypore. There are other big buildings available. For residential accommodation also there are small buildings available. There is no doubt about it.

Here, I may tell the House that the Wanchoo Committee also has gone into the matter and came to the conclusion that the temporary capital may be located at Visakhapatnam and that there are buildings. I may also say that the members of Treasury Bench in the previous Assembly were satisfied that there would be buildings available for the location of the High Court at Vizag and it was evinced by their voting for Vizag though the motion was ultimately thrown out. There are many buildings available in Visakhapatnam, and there is absolutely no point in saying 'no buildings are available.' After all, if there are no buildings available in Visakhapatnam, in Vijayawada or Guntur, what happens? The offices will permanently be located in Madras. But that is no good. If they

[Sri G. Jagannadha Raju]

[18th July 1955]

are to be shifted at all they are to be brought to the temporary head-quarters, Kurnool and that means another two crores will have to be spent for constructing office buildings and residential quarters ; and all that will be a wasteful expenditure when the capital is shifted to some other place. Though I do not go to the length of saying that this building programme is going on with an idea of preventing the formation of the Visalandhra, I say, definitely that this expenditure acts as a deterrent to the formation of Visalandhra and the shifting of the capital from here to another place. There is absolutely no doubt about it.

Another point I wish to state is that if the expenditure is found all right and we cannot mend it, then the alternative step to be taken is to check the receipts, and if the receipts also are found all right then only we have to think of fresh taxation. Regarding fresh taxation, the proposed levy of sales tax at one point on fine and super fine cloth, I do not think there is anybody in this Assembly who will grumble against it. But the enhanced water rate by 25 per cent will hit the poor very much. Already there is any amount of difficulty for them on account of the fall in prices. We will be only increasing their hardship. Much worse is the case of assessment on inams. What we have been asking for on the floor of this House is the removal of intermediaries and the granting of occupancy right to the ryots with reference to such inams. This assessment on the inam land is of no good to the tenant. It will only result in the assessment amount also being added to the existing rent amount by the landlord or intermediary, as the case may be, and both the amounts being extracted from the tenant. Ultimately, it is the tenant that is affected and not the landlord. It is not beneficial to the inamdar either because in this indirect way you are preventing him from asking for compensation. The matter is bound to go to a court of law for testing. We are fixing rent on a property which does not belong to us. Instead of going by the straight path of acquiring his rights by

18th July 1955]

[Sri G. Jagannadha Raju]

legislation and pay compensation we are adopting indirect methods of taxing property without paying any compensation to the landlord. That is objectionable also from a legal point, as I stated above. Therefore, I say, it is better that we acquire those inams with reference to which this assessment is to be enforced by legislation.

SRI S. BRAHMAYYA :—మానసియ అధ్యక్షా! ప్రభుత్వపు ఆదాయ వ్యయపట్టికను పురస్కరించుకొని ఆర్థిక శాఖామంత్రులు గౌరవనీయులైన శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారు చేసిన ప్రసంగము సముచితం గానూ, సమగ్రం గానూ వున్నదని నా అభిప్రాయము. ఈ ప్రసంగముపైన పలువురు సభ్యులు తమతమ అభిప్రాయాలు వెల్లడించారు. పార్టీవిభేదాల కారణాలనుబట్టి కొంతమంది సభ్యులు యీ ప్రసంగాన్ని త్రోసి రాజు అని అన్నా అనేకమంది వారిప్రసంగాన్ని పూర్తిగా అభినందిస్తూ మౌనంగా ఉన్నారు. వారిలో ఒకటి, రెండు విషయాలలో అనంగీకారాన్ని తెలియపరచిన సోదర సభ్యులతో మాత్రం నేను ఏకీభవిస్తూ వాదయొక్క పూర్తిప్రసంగాన్ని ఆమోదిస్తున్నాను. అయితే ముఖ్యంగా సోదరులు అనేకమంది వారు లోటుబడ్డటును ప్రవేశ పెట్టారని కూడా విమర్శించారు. సహజమే. మనము రాష్ట్రము సంపాదించుకుని యింకను రెండుసంవత్సరములైనను పూర్తికాలేదు. ఎప్పుడో రాష్ట్రాలు ఏర్పడిన యితర ప్రాంతాలవారు కూడా లోటుబడ్డటునే తయారుచేస్తూన్న సంగతి మన సోదరసభ్యులకు తెలియకపోలేదు. ఇటువంటి సందర్భములో కొత్తగా ఏర్పడిన యీ సంసారము చక్కదిద్దుకొనటానికి కొత్తగా పథకాలు వేసుకున్నప్పుడు సహజంగానే లోటు బడ్డటు కనిపిస్తుంది. అందువల్ల సోదరసభ్యులు ఆక్షేపణచేయ పనిలేదు. ముఖ్యంగా గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు యీ నూతనపథకాలు నూచించు ప్రణాళికలతో మన రాష్ట్రానికి సర్వతోముఖాభివృద్ధిని కాంక్షించి, అన్నివిధాలా సదుపాయాలు చేయాలనే వుద్దేశ్యముతో యీ బడ్డటును తయారుచేశారు. ముఖ్యంగా అభివృద్ధి పథకాలకొరకే రు. 4,86,49,000 ఖర్చు చేయబోతున్నట్లు బడ్డటులో కనబడుతున్నది. ఇటువంటి సందర్భములో బడ్డటు లోటుగావున్నదని మనము ఆశ్చర్య పడనవసరములేదు. అయితే యీలోటును భర్తీచేయటానికి అనేకమంది సభ్యులు అనేకవిధములైన సలహాలు వెల్లడించారు. ముఖ్యంగా రు. 1,35,00,000 లు అదనపు పన్నులక్రింద రాబట్టటానికి నిర్ణయించుకున్నటువంటి విషయాలను పురస్కరించుకుని సోదరసభ్యులు అన్నిటితో ఏకీభవిస్తూ, నీటితీరప పెంపుదల విషయంలో శ్రద్ధదని అన్నారు. ఆ విషయంలో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇదిగాక

[Sri S. Brahmayya]

[13th July 1955]

సన్నమాలు, వజ్రాలు, రత్నాలపైన పన్ను విషయంలోనూ, యీ నామధూమలపైన రైతువారితో పన్ను విధింపు విషయంలోనూ, సోదరసభ్యులందరూ ఏకీభవించారు. పోతే మిగిలినది నీటితీరువను గురించి 40 లక్షల రూపాయలు పన్ను విధించటానికి ఇప్పుడు వీలులేదని మౌల్లాదారు. అది యదార్థవిషయమే. ఎందుకంటే, రైతుల ఆర్థికపరిస్థితి నానాటికి సన్నగిలింది. ధాన్యపుధరలు మొన్న మొన్నటివరకూకూడా అంతే ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలవరకూకూడా బస్తా ఒకటింటికి రు. 30-0-0 లు వుండినవి. ఆధర యీనాడులేదు. ఈనాటి ధాన్యపుధర బస్తా ఒకటింటికి రు. 15-0-0 లు అయింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో పేదరైతులు ఎక్కువ ఆదాయములేక యీపన్ను భరించే స్థితిలోలేరు. అందువల్ల యీవిధంగా అదనపుపన్ను వేయడము న్యాయముగాలేదని సభ్యుల అభిప్రాయము అయియున్నది. నా అభిప్రాయంగూడా అదే. అయితే యిప్పుడు యీ బడ్జెటులోటును భర్తీచేయడానికి ఆసేకమంది సోదరసభ్యులు వివిధ రకాలుగా వారికి తోచినట్లు అభిప్రాయములు వెల్లడించారు. వారికి తోచిన నూచనలు గూడా చేశారు. ముఖ్యంగా చంగలరాయనాయుడు కమిటీ అనేక నూచనలుగూడా చేసింది. అందులో పట్టణములలోవున్న భవనాలమీద సర్పార్జీవేసి, అది మునిసిపాలిటీల ద్వారా పనాలుచేయించి ప్రభుత్వానికి ఆదాయమువచ్చే ఏర్పాటుచేయమనిచెప్పారు ఈ నూచనను నేనుమాత్రము అంగీకరించజాలను. మరికొంతమంది సభ్యులు బస్సు సర్వీసులను ప్రభుత్వమే తీసుకొని నిర్వహించాలని అన్నారు. కొంతమంది బస్సురూట్లు వేలంవేస్తే, ప్రభుత్వానికి ఆదాయం అధికంగా రాగలదని అన్నారు. ఇంతేకాకుండా మైకోమైనులను ప్రభుత్వమే స్వాధీనపరచుకోవాలన్నారు. అదేమిదిగా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని ప్రభుత్వము స్థాపించాలని కొంతమంది అన్నారు. ఈవిధముగా పలువురు సభ్యులు పలువిధములైననూచనలు చేశారు. వాటిన్నిటితో నేను ఏకీభవించటానికి వీలులేదు. భవనాలమీద పన్ను వేయాలనిఅంటే, దానివిషయము చంగలరాయనాయుడు గారికి పూర్తిగా తెలియదను కుంటాను. భవనాలమీద సర్పార్జీ విధించడమనేది అంతమంచిదికాదు. ఆయన డిప్టీ కమిషనరు ప్రెసిడెంటు చేశాడు. మునిసి పల్ చెర్చు చేయలేదు. సర్పార్జీ విధించాలని వారు ఆకమిటీతరపున నూచించారు. పట్టణములలో ఒక్కొక్కరికి చాలాభవనాలు వుంటాయని, వాటిమీద సర్పార్జీవేస్తే, ఆదాయము పెరుగుతుందనే వుద్దేశ్యముతో ఆనూచన చేసివుండవచ్చు. ఈ భవనాల విషయములో కమిటీ ప్రసంగములలోకూడా అదేవిధముగా వారు తన అభిప్రాయము తెలియజేశారు. నానుటుకు నేను యీభవనాలను గురించి ఒక ఉదాహరణ చెబు తున్నాను. ఒకవ్యక్తి ఒకభవనము 20 వేలరూపాయలుపెట్టి నిర్మించుకున్నారనుకొండి. ధానిమీద అద్దె యీరోజులలో రు. 50-0-0 లుకన్న ఎక్కువరాదు. ఈ 50 రూపా

18th July 1955]

[Sri S. Brahmayya]

యలప్రకారము సంవత్సరమునకు అద్దె ఆరువందలు వస్తుంది. దానిమీద మునిసిపాలిటీ వారు ఏ 150 రూపాయలవరకే పన్ను విధిస్తారు. పోతే ఆయనకు మిగిలేది రు. 450 లు మాత్రమేగదా. ఇవిగాక up keep ఖర్చులు వుంటవి. ఇదేసామ్యంతో ఆవ్యక్తి ఏపదిఏకరాలో కొంటే, అందులో నూరుబస్తాల ధాన్యము కట్టుబడివస్తుంది. ఈనాడు అమృతధర బస్తా 1 కి రు 15 చొప్పున అతనికి 1500 రూపాయల ఆదాయము వస్తుంది. దీనిలోనుంచి 200 రూపాయలు ప్రభుత్వానికి కిస్తు చెల్లించాలి. ఇది పోను అతనికి నికరాదాయము రు. 1300 లు వుంటుంది. కొని ఆరైతు రైతులు విరిగేట్టు కద్దపడి పండిస్తాడనుకోండి. దీన్నిబట్టి పాలముమీదవు అదాయము భవనాలమీద వుండదు. అయినప్పటికిగూడా యానాటి పరిస్థితులనుబట్టి రైతుకు వ్యవసాయము గిట్టుబాటులో లేదు. ప్రభుత్వమువారు వేయదలచిన అదనపు పన్ను రైతులులమీద వేయవద్దు. కొని భవనాలమీద surcharge వేయడము లోనూ అర్థములేదు. పైగా భవనాలమీద surcharge విధించడమంటే మునిసిపాలిటీలుగూడా పట్టణవాసులకు అనేక సదుపాయాలు చేయవలసిఉంటుంది. ముఖ్యంగా drainage, water supply, lighting వగైరా సౌకర్యాలు చేయవలసి ఉంటుంది.

Municipality వారు drainage schemes, water supply schemes, ఇంకా ఇతర విధములైన సౌకర్యములు కలుగజేయవలసియుంటుంది. ఏదైనా అభివృద్ధి పథకాలను ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన పనిలేదా? తీసుకోవలసిన న్యాయం లేదా? అని వచవిచేస్తున్నాను. నా సలహా ఒకటియున్నది. సోదరులు చాలామంది మాట్లాడుతూ general sales tax హెచ్చుచేస్తే సాలుకు 2 కోట్లు వస్తుంది అన్నారు. Motor spirit taxation తో కలిపి మొత్తం sales tax వల్ల 3 కోట్ల 88 లక్షలు వస్తుంది. Motor spirit taxation ను గురించి చెప్పే దేమీలేదు. General sales tax గురించి పూర్తిగా శ్రద్ధ తీసుకుంటే ఈపన్ను అధికంగా వసూలవుతుందని, నేనుకూడా వ్యపారంలో అనుభవం కలిగియుండడంచేత చెప్పగలుగుచున్నాను. ఈ సంవత్సర 40 లక్షలు అదనంగా నీటి తీరువల్ల వస్తుందని ప్రభుత్వం అంచనావేసింది. ఆ 40 లక్షలూ ఈ sales tax ద్వారా తీసుకోవచ్చును అని నేను మీద్యారా ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాను. మరి ఇదికూడా బడ్జటులో చేర్చడానికి కారణం చెబుతాను. ప్రశ్నోత్తరాళి సమయంలో ఈ ఉపప్రశ్నవస్తే నేను మంత్రులకు తెలియజేసి యున్నాను. మంత్రులకు ఇదివరకు D. O. letters వ్రాశాను. కొంతమంది జవాబిచ్చారు. మరికొంతమందిఇవ్వలేదు. మధరాసులోయున్న కార్యాలయాలను ఆంధ్ర

[SRI S. Brahmayya]

[13th July 1955]

రాష్ట్రంలోకి తరలించడంవల్ల ప్రభుత్వవ్యయం చాలావఱకు తగ్గిపోతుంది. I. G. of Local Administration యొక్క office ను Eluru లో ఏర్పాటుచేస్తే సిబ్బందికి శనివారంపేటలో పెద్ద పెద్ద మేడలున్నాయి. తిరిగి ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మదరాసులోయూండే కార్యాలయాలు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్న పెద్ద స్థలాలకు తరలించడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత ముఖ్యంగా ముందు స్వవిషయానికి వస్తాను. Eluru drainage scheme ను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసును. ఆంధ్రరాష్ట్రంలోయూన్న అన్ని municipality ల కంటే Eluru కు ప్రథమస్థానం ఇవ్వబడిందికాని మొదట విశాఖపట్టణంలో ఆమలులో పెట్టబడింది. ఏలూరుకు ఇంతలో ఇచ్చుటకు వీలులేదు, ఆర్థిక చిక్కులు వచ్చాయని సేలవిచ్చారు. పూర్తి వివరాలు తెలియపఱచలేదు. ఈ 5 year plan లో ఉన్నదని విశ్వశించాం. ప్రభుత్వం అశ్రద్ధచేస్తారనుకోలేదు. Supplementary demands లో token grant గా చూపించవలసినది; కాని అల్లా చూపెట్టలేదు. నందికొండ project కు ఎట్లా token grant నూచించారో అట్లే ఏలూరు drainage scheme కు కూడా నూచించమని కోరుచున్నాను. ఇంక విద్యావిషయం.

MR. SPEAKER :—ఆ విషయం చాలామంది మాట్లాడారు.

SRI S. BRAHMAYYA :—ఒక సోదరుడు తన ప్రసంగంలో ఈ బడ్జెటు ప్రసంగంలో 100 కి 6 గురు ప్రాథమిక విద్య అభ్యసిస్తున్నారని చెప్పారు. పంచవర్ష ప్రణాళిక తీసుకుంటే 100 కి నూర్గురు చదువుకోవాలనీ, 100కి 6కి గ్గురు వఱకు ప్రాథమిక విద్య అభ్యసిస్తున్నారనీ గోపాలరెడ్డిగారి ప్రసంగంలో ఉన్నది. High school విద్య గురించిన్నీ, College విద్య గురించి తెలుసును. కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా ఇప్పుడు ఎక్కువ ప్రోత్సహిస్తున్న Hindi, రాజభాష, గురించి మాట్లాడతాను. గోపాలరెడ్డిగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీసంఘం అధ్యక్షుడు. ఈ సంవత్సరం హైస్కూల్స్ లో IV Form వఱకు రెండు period లు compulsory చేసినందుకు ధన్యవాదాలు. ముందు V Form వఱకు ఉంటుందన్నారు. పత్రికలలో “మా పంచవర్ష ప్రణాళిక ద్వితీయదశలో కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలోను, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలలోను హిందీని ప్రవేశపెట్టుటకు చర్య తీసుకుంటున్నామని” కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకుని గోపాలరెడ్డిగారు విద్యామంత్రిగా ఉన్నారగనుక, వారు తగుశ్రద్ధ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. హిందీ జాతీయభాషగా పరిగణింపబడి ఇప్పుడు రాజభాషగా పరిగణింపబడుతోంది కాబట్టి ఆంధ్ర, తమిళ, కేరళ కర్నాటక ప్రాంతములలో అంతా నిస్వార్థబుద్ధితో ఈ కృషిచేస్తున్నారు. ఇది దృష్టిలో ఉంచుకుని ఇటువంటి పవిత్ర

18th July 1955]

[SRI S. Brahmayya]

కార్యమునకు గాను ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచార సంఘానికి గ్రాంటు ఇవ్వమని కోరడం జరిగింది. బడ్జెటులో అటువంటిది చూపించలేదు. మన ప్రక్కనున్న హైదరాబాదు ఈ సంవత్సరం 15 వేల రూపాయలు హిందీ ప్రచారానికి grant చేసింది. మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కూడా కొంత grant ఇప్పించకోరుతున్నాను.

4. p. m.

SRI M. R. APPA RAO :—అధ్యక్షా! మన ప్రధానిగారు ప్రపంచ మంతా తిరిగి భారతీయ సంస్కృతిద్వారా విశ్వకల్యాణము చేకూర్చడానికి ప్రయత్నముచేస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పియున్నారు. దానికి మన మందరము సంతోషించవలసినది. గాంధీగారి సిద్ధాంతములైన సత్యహింసలద్వారా శాంతి చేకూరవలెనని ఆయన ప్రపంచానికి చాటివారు. వీడిత ప్రజలందరుకూడ శాంతి నశించిందని విచారపడుతూఉన్నారు. జీవితములో ఆశ నశించి పోయింది. ప్రపంచములో మనదేశములో హైడ్రోజను బాంబులతో యుద్ధము వస్తుందని ఎదురుచూస్తుంటే ప్రధాని నెహ్రూగారు దానిని అపుచేసి ప్రపంచానికి శాంతి చేకూరుస్తూన్నారంటే అంతకంటే గర్వించదగిన విషయము వేరేఉండదు. మానవ అభ్యున్నతికి ఉజ్జ్వలభావికి మనము ప్రయత్నము చేయవలసిఉంటుంది.

పంచవర్ష ప్రణాళిక ద్వారా దేశాన్ని అభివృద్ధి చేయవలెనని కృషిచేస్తున్నాము. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము కేంద్రములోను అన్ని రాష్ట్రాలలోను పరిపాలిస్తు ఆహార సమస్యను గుడ్డసమస్యను పరిష్కరించింది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పారిశ్రామిక సమస్యను పరిష్కరించి మనముకూడా పారిశ్రామికము అయితేగాని అభివృద్ధి చెందినట్లుగాదని అనుకొన్నాము. మన ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చినతరువాత 25 కోట్లు ఈ బడ్జెటులో ఖర్చుపెట్టుతూఉన్నాము. ఇదివరకు మొదటిపంచవర్ష ప్రణాళికలో 75 కోట్లు ఖర్చుపెట్టినాము. 2వ దానిలో 8 వందలకోట్లు ప్రణాళికలు అంచనా వేసుకొన్నాము. దాదాపు 400 కోట్లవరకైనా మన ప్రభుత్వము ఖర్చుపెట్టుతుందని అనుకొంటున్నాము. ఈ డబ్బు ఏ విధముగ ఖర్చుపెట్టవలెను, ఏ విధముగా వస్తుంది అనేది మన పంచవర్ష ప్లానింగు వచ్చినప్పుడు మోట్లాడుకొనవచ్చును. ఈ సందర్భములో ప్రత్యేకముగా ఆంధ్రదేశములో డెవలప్ మెంటు కరెన్సీ తీసుకొనివచ్చి ఇన్ ఫ్లేషన్ రాకుండచేస్తే బాగుంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను. తరువాత డిమాండుమీద చర్చవచ్చినప్పుడు మోట్లాడుతాను.

ఆంధ్రదేశము పారిశ్రామికముకాలేదు. అందుచేత పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరముఉంది; దీనికి electricity ని ఉపయోగించుకొనవలసిన అవసరముంది. ఇప్పుడు మనదేశములో కెనకబడ్డ ప్రాంతములలో నూతులద్వారా

[SRI M. R. Appa Rao]

[13th July 1955]

వ్యవసాయము చేసుకొంటున్నారు. ఈ నూతులకు కరెంటు ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుందిగాని రేట్లు చాలఎక్కువగావున్నవని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. ముఖ్యముగా మనకు మాచీఖండ్ వస్తూవున్నది కొబట్టి ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరముండదు. ఇది ప్రభుత్వము గమనించవలెను. అందులో ముఖ్యముగా మెరక ప్రాంతాలుకొబట్టి నూతులక్రింద వ్యవసాయముచేసేవారికి కరెంటు చవుక గా సప్లయచేస్తారని నమ్ముచున్నాను.

నందికొండ ప్రాజెక్టును రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ప్రవేశపెట్టడము మనకు చాలా సంతోషమైన విషయము. నందికొండ ప్రాజెక్టు విషయమయి కొన్ని విషయాలు అసెంబ్లీఎదుట చెప్పదలచుకున్నాను. అందులో ముఖ్యముగా Left-bank canal గురించి నేను చెప్పదలచుకున్నాను. దానివల్ల కృష్ణాజిల్లాలోని మెరకభూములు సాగుకాగలవు. ఈ కౌలువిషయంలో మన ప్రభుత్వం చాలా శ్రద్ధ తీసుకొని కృష్ణాజిల్లాలోని నూజిపీడు, వడ్లపూరు, నందిగామ మొదలైన మెట్ట తాలూకాలకు పూర్తి ఉపయోగం కలిగేట్లు చూడాలి. తరువాత ఇప్పుడు Education డిపార్టుమెంటు విషయములో కొంతచెప్పాలి. ఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఈ సంవత్సరము 15 స్కూళ్లను multi-purpose schools గా తీసుకుంటాము అన్నారు. వాటిలో నూజిపీడు high school ను తీసుకోవలెనని కోరుచున్నాను. దానికి మంచి buildings ఉన్నవి, మంచి tradition ఉన్నది.

అనుబంధ కళాశాలలున్నవి. అవి డబ్బులేక బాధపడుతున్నాయి. Three Years course వచ్చినప్పుడు వాటికి ఆదాయము తగ్గవచ్చును గాబట్టి University Grants Commission తో చెప్పి Affiliated Colleges కు కూడా దానిలో నుంచి డబ్బు ఇవ్వడానికి University Grants Commission వారికి, కేంద్ర ప్రభుత్వము వారికి చెప్పవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

మనకు ముఖ్యముగా వ్యాయామ కళాశాల అవసరము. కొబట్టి ఇప్పుడు జెజువాడలో ఉన్న దానిని ప్రభుత్వము తీసుకొని పంచవర్ష ప్రణాళికక్రింద నడుపవలెనని కోరుచున్నాను.

వ్యవసాయములో చూస్తే పొగాకు మొదలైనటువంటి మెరకపంటల ధరలు పడిపోయినవి. అందుచేత ధరలు నిలకడచేసి ప్రభుత్వము ఒక స్థాయిలో పెట్టవలెను. ధరలు తగ్గడమువల్ల speculation వల్ల బీదప్రజలు చాలాబాధపడుతున్నారు. మెరక తాలూకా అయినటువంటి నూజిపీడులో ప్రజలుముందుకు వస్తున్నారు. కన్యానిటిప్రాజెక్టు area లకు సగము ఇవ్వవలెనని చెప్పడమువల్ల అక్కడ పనులు

13th July 1955]

[SRI M. R. APPA RAO]

జరగడములేదు. కాబట్టి నాల్గవభాగము ఇచ్చేవిర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నేను ఆలోచిస్తున్నాను.

పన్నుల విషయములో నీటితీరువా తీసివేయవలెనని అందరు చెప్పాడున్నారు. తీసివేస్తే బడ్జెటులోటు ఎక్కువ అవుతుందని బాధపడనవసరంలేదు. మదరాసు రాష్ట్రంలో అసలు టాక్సు వెయ్యడానికి వీలులేదు అన్నారు. నీటితీరువా తప్ప తక్కిన పన్నులువేస్తే రైతుల తోడ్పాటుతో మన రాష్ట్రము అభివృద్ధి చెందుతుందని నేను తలచుచున్నాను.

SRI S. SITHARAMAIAH :—అధ్యక్షా ! వెనుకబడినట్టి ప్రజాసీకాన్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్టు ఏమంత సంతృప్తి కరముగాలేదని నేను అనుకుంటున్నాను. కేటాయించినదానిలో రైతులకు 39 లక్షల 29 పేలు ఉంది. అందులో ఉద్యోగస్తుల ఖర్చులు మినహాయితీ అంత తక్కువ మొత్తముతో ఏజన్సీ ప్రజలకు ఏ సౌకర్యములు కలుగుతవో స్పష్టముగా అర్థమగు చున్నది. ఈనాడు కోయప్రజలు చాలా బాధలుపడుతున్నారు. వారు పొట్టజరగని పరిస్థితులలోనుండి షాహుకారులవద్ద అప్పులు తీసుకుంటున్నారు. మళ్ళీ సంవత్సరము తిరిగివస్తే రెట్టింపుఅవుతుంది ఆ అప్పు. అప్పులు తీర్చుకొనలేక వారిఅస్తులను షాహుకారులకు కట్టబెట్టవలసి వస్తున్నది. తరువాత కోయలవద్ద షాహుకారులు భూములు కవులుకు తీసుకొని పది, పదిహేను సంవత్సరాలకు వ్రాయించుకొని తరువాత డబ్బు ఇస్తామని చెప్పి తెలియనివారివద్ద వేలుగుర్తులు తీసుకొని భూములు విడాకులు వ్రాయించుకొని కాజేస్తున్నారు. అటువంటివి కొన్నివందల ఎకరాలున్నవని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత ఏదో డబ్బుయిస్తామని అని చెప్పి వాళ్ళ వ్రేళ్ళగుర్తులు తీసుకొని వాళ్ళభూములను కాజేస్తున్నారు. తత్ఫలితంగా కాజేసిన భూములు కొన్నివందల యెకరాలు వున్నవని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అన్నివిధముల బీదప్రజలు బాధ పడుతూవుంటే పోలీసు ఉద్యోగస్థులు తదితరులు ఈబీద కోయప్రజల వద్దనుంచి కోళ్ళను అక్రమంగా కాజేస్తున్నారు. ఏజన్సీ ప్రాంతాలను, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను ప్రభుత్వము అభివృద్ధి చేస్తామంటుంది. వాండ్లకు యీలాంటి కష్టాలు ఉన్నవని వాళ్ళబాధలను తప్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ముఖ్యముగా యేజన్సీ ప్రాంతమునందు అతిప్రధానమైన సమస్య మరొకటి యున్నది. అది అక్కడి నీటిస్థితి. అచ్చట నీరు కొండకాలవ మూలంగా రావడం వలన వేసవికాలంలో వారు నీటికొంతై యెంతో బాధపడుతారు. వారు మంచినీటి

[SRI S. Sitharamaiah]

[18th July 1955]

కొరకై చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. తరువాతను యీ నీటికాలువలలోని నీరు త్రాగడంమూలంగా అనేక జబ్బులకు గురియై బాధపడుతున్నారు. వైద్యసౌకర్యాలు యివ్వడంలేదు. ఉన్నటువంటి hospitals లో డాక్టర్లు వుండటంలేదు. అడవి ప్రాంతమని చెప్పతూ డాక్టర్లు రావడంలేదు. డాక్టర్లకు ఆ జీవితము వచ్చినప్పుడు అది ప్రజానీకానికి యెంత బాధకరమో మనకు అర్థమవుతుంది. అచ్చట టూరింగు డాక్టర్లనువేస్తే వారు గ్రామాలు వెళ్ళి జబ్బుపడినవారికి మందులు యివ్వడానికి అవకాశంవుంటుంది. తరువాతను యేజిన్నీ ప్రాంతములో development పనులు అంటూ అభివృద్ధి చేయవలసినపనులు అవసరం యెంతోవుంది. తరువాత యిప్పుడు కోయ ప్రజానీకంలో చదువుకొన్నవారు నూటికి ఒక్కరుగూడా లేరు. వారికి చదువుకొనుటకు అవకాశాలు యేర్పాటుచేసి యిప్పుడు వున్నదానిని బాగుచేయ వలసినదిగావుంది. రంపనోడవరంలో ఒక్క హైస్కూలు లేనందున తాలూకా లోని విద్యార్థులు హైస్కూలుకు రావాలిఅంటే గోకనరమునకు రావాలి. పోలవరం తాలూకా విద్యార్థులు యేలేశ్వరం high school కు రావాలి. కావున విద్యార్థుల సౌకర్యమునకై రంపనోడవరంలోను, యేలేశ్వరంలోను గోకనరంలోను విద్యార్థి హాస్టల్స్ను యేర్పాటుచేయాలి అని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత elementary schools లో విద్యార్థులు యెక్కువగా చదువుకొన్నచో హైస్కూల్లయందు చదువుకొనుటకు రాగల్గుతారు. అందువల్ల విద్యార్థులకు యెక్కువ బడులను యేర్పాటుచేసి చదువుకొనుటకు అవకాశాలు కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాతను హు యేజిన్నీ ప్రాంతానికి 10 రూపాయలు కిస్తు మాఫీచట్టాన్ని ఆములుపరచిన చాలా బాగుంటుందిగాని పదిరూపాయల మాఫీచట్టాన్ని ఆంగీకరించనందున మా కోయప్రజలు చాలా విచారపడుతున్నారు. తరువాతను ఒక్కవిషయమును మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. భద్రాచలం తాలూకాలో శబరిప్రాంతంలోని ప్రజలవద్ద పోలీసులు తుపాకులను అన్యాయంగా లాగుకొన్నారు. కారణం యేమో తెలియదు. జిల్లాకలెక్టరుగారికి అడ్జిలు పెట్టుకొన్నప్పటికి తుపాకిలై సెన్సులునూత్రం కాన్సెలు అయినట్లు బదులువచ్చిందిగాని కారణాలునూత్రం యేమి తెలియబరచలేదు. వారు పేదవాండ్లగునక చారి తుపాకులను మళ్ళీ వాండ్లకు యిప్పించడానికి మంత్రిగారు శ్రద్ధతీసుకొని enquiry చేస్తానని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత యేజిన్నీ ప్రాంతంలో రేంజి ఆఫీసర్లు 15, 20 మైళ్ల దూరంలో వుండడంవల్ల ఆరేంజిఆఫీసర్లు సమయానికి వుండరు. కాంపులోవుంటారు. ఫర్మిట్లు ఫార్వర్డు సర్టిఫై చేసినప్పటికి రేంజిఆఫీసరు యివ్వవలసియుంటుంది. అందులకు

13th July 1955]

[SRI S. Sitharamaiah]

ప్రజలు 15,15 అంటే ముప్పైమైళ్లు పోయిరావలసియుంటుంది. అందుచేత ఫారెస్టర్లకు కూడా ఫ్రీ పెట్టిట్లు యివ్వడానికి అధికారంయిస్తే బాగుంటుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. యేజిస్సీప్రాంతం విషయాలను వివరించడానికి అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షులవారిని అభినందిస్తున్నాను.

SRI V. GOPALAKRISHNA :—అధ్యక్షా! బాల్యావస్థలో వున్నటువంటి మన రాష్ట్రం మనకులోటు బడ్జెట్టును సమర్పించిందని మనము అందోళన పడనక్కరలేదు కారణంయేమిటిఅంటే మనము అభివృద్ధి క్యాన్సక్రమాలకు చేస్తున్నటువంటి ఖర్చులవల్ల లోటు ఏర్పడుతున్నది. ఆవిధంగా మనరాష్ట్రం వ్యవసాయాకాభివృద్ధి అయిన రాష్ట్రంకావడంవల్లనూ వచ్చిన ఆదాయం ఖర్చులమీద సరిపోవడంవల్లనూ యీలోటు కనబడుతునేవుంటుంది. ఆంధ్రరాష్ట్రం యేవిధంగా పెంపొందింపబడుతుంది అంటే వ్యవసాయకముగానే పెంపొందింపబడుతుంది. వ్యవసాయకముగను పారిశ్రామికముగను పెంపొందింపబడినప్పుడే మనరాష్ట్రం అభివృద్ధిచెంది రాష్ట్రప్రజలకు కావలసిన కొరతలను తీర్చడానికి వీలుంటుంది. కాని అంతవరకు బడ్జెట్టు లోటును పూర్తిచేసుకొనుటకు చేసిననిర్ణయాలమూత్రం ప్రజలకు అసంతృప్తిని కల్పించకమానదు. అభివృద్ధి పన్ను తేసున్నప్పుడు అది సన్నకారు రైతుల మీదను పేదరైతులమీదను ప్రభుత్వమువేసినట్లైన అందువల్ల వారికి యెంతయిబ్బందులు యేర్పడగలవో యోచించవలయునని కోరుచున్నాను. అధికపన్నులువేయు విషయంలో పన్నులభారమును గురించి పన్నులువేయు విధానమును గురించి H. Marison చెప్పినట్లుగా ఆ విధంగా చూచినట్లుఅయితే హెచ్చు ఆదాయంగల రైతాంగంమీద పెద్దపెద్ద భూస్వాములమీద హెచ్చుపన్ను పడవలసిన అవస్థకలెత్తుంది. పెద్ద భూస్వాములమీద అగ్రికల్చరల్ టాక్సుమీద Up-Graded system తీసుకొని వచ్చుటకు గతరాష్ట్రం ప్రభుత్వం ఒకబిల్లును తీసుకొనివచ్చారు. అది పూర్తిచేసినట్లయితే బడ్జెట్టు లోటువిషయమై ఎట్టి అందోళనను చెందనక్కరలేదు. అంతేకాకుండా వాణిజ్యపు పంటలనుంచి వేరుశనగ, పొగాకు మున్నగువాటిమీద యొకరానికి 2 లేక 3 రూపాయలు అధికంవేస్తే సుమారు 80 లక్షల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చివుండేది. ఈ బడ్జెట్టులోటు పూర్తిచేసుకొనుటకు వీలువుండేది. Water tax విషయంలో నీటితీరవ పన్నుకాదు, ఒకవిధంగా సరఫరాచేస్తున్న నీటికి మనము పెట్టుకున్న రుసుమువంటిది. మనము అటువంటి నీటివిషయమై ఎట్టి సదుపాయములను చేయకుండా అదనపు నీటితీరవనువిధించినట్లయితే అది కోర్టులద్వారా పరిష్కారము చేయవలసిన సమస్యగా మారుతుందేమో అనుభావము చాలామందికి యేర్పడివుంది.

[Sri V. Gopalakrishna]

[13th July 1955]

రెండవది, 10 లక్షలరూపాయలు అధికంగా యీ బడ్జెట్టులో యిప్పుడు భవనాల క్రింద వెచ్చింప తలపెట్టారు. అవసరరీత్యా యెంత ముఖ్యమైనప్పటికి దానివల్ల యిప్పుడు యీ ప్రాంతములో డబ్బును పొడుచుకున్నారనే అభిప్రాయం వుండ నక్కరలేదు. కారణముయేమిటంటే వెనుకబడిన యీ ప్రాంతాలలో యిక్కడ ముఖ్యపట్టణం యేర్పడితే యీ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి అవుతుందనే వుద్దేశంతోనే ముఖ్యపట్టణాన్ని యిక్కడ పెట్టారు. మనము యిక్కడవున్నటువంటి భవనములు యీలాంటి పనులకుగాను కట్టబడియుండలేదు. కొవున యిచ్చట ప్రస్తుత అవసరాలకున్న మరియూ తద్వారా ప్రాంతీయాభివృద్ధికిన్ని యీ బిల్డింగుఖర్చులు చేయవలసిన ఆవశ్యకత వుంది. మనము ఎప్పుడైనా :ఖాళీచేసి వెళ్లిపోయేటప్పుడు ముఖ్యపట్టణంలోనుండేఅన్ని భవనాలను కాలేజీహాస్టల్సుక్రిందను కాలేజీక్రిందను convert చేసుకున్నట్లయితే యీ ప్రాంతం అభివృద్ధిచెందుతుంది. ప్రతిఒక్క వెనుకబడిన ప్రాంతం యీలాగున అభివృద్ధి కౌవలయునని నావుద్దేశం, అభిప్రాయముకూడా గోదావరిజిల్లాలో ఆనకట్టలు కట్టారుఅంటే అప్పుడువున్న పరాయిప్రభుత్వంవా యొక్క అవసర ఆదాయాలరీత్యా యెంతవరకూ కట్టాలనో అంతవరకే కట్టారు.

ఆయాజిల్లాలలోని మొరకప్రాంతాలలో వున్నటువంటి చిన్నచిన్న మైనరు ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులకూడా వున్నట్లయితే ఆయాప్రాంతాలలో ఇక్కడ డబ్బు హెచ్చుగా ఖర్చుపెట్టుతున్నారు అనేటటువంటి విశేషము ప్రజలలో వుండేందుకు నీళ్లకపోయేంది. నేను ఇక్కడకు వచ్చినతరువాత చూచినది యేమిటంటే మా ప్రాంతాలకూ ఈ ప్రాంతాలకు తేడా నాకుఏమీ కన్పించలేదు. ఒకటిమాత్రం నాకు హెచ్చుగా కన్పించుతున్నది. అది “గాడిదలు వాటి తాలుకునేపధ్య గంతము.” మాతాలాకాలో ఏలేరు అనే నది ఒకటి యున్నది. మాది జమిందారీప్రాంతము. జమిందారులు వున్నప్పుడు అభివృద్ధిచెందిన ప్రాంతములేదు. జమిందారులు వెళ్లిపోయినప్పటికిని, గవర్నమెంటు వచ్చినప్పటికిని ఆయాప్రాంతాలలోని ఎట్టేట్టుకు మేనేజరు వేరేఒకసిబ్బందిని వేసిపెట్టివారేగాని ఆయాప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏమీచేయలేదు. దానివల్ల అక్కడవున్నటువంటి నీటిసదుపాయాలకు చాలా ఎక్కువగా యిబ్బంది కలుగుతోంది. పలేరునీరు 1948 లో వచ్చిన వరదలవల్ల సుమారు 40 వేల ఎకరాలు ఆరుకోణాలవరకు 3 అలలు నుంచి 8 అలల లోతువరకు నీరు 40 వేల ఎకరాల మీద ప్రవహించింది అంటే ముంపువల్ల ఆయాభూములు ఎంతనష్టపడుతున్నాయో మీరుఅందరూ కొంచుము గ్రహించాలని ప్రార్థన. పలేరుప్రాజెక్టు సుమారు 2½ కోట్ల ఖర్చుపెట్టి కట్టినట్లయితే లక్షా ఇరువది

18th July 1955]

[SRI K. Gopalakrishna]

వేల ఎకరాలు నీటిసదుపాయాలు కలిగి సాగవడమే కాకుండా సుమారు అయిదు గురు అభ్యర్థులగుల పెద్దాపురం, పితాపురం, తునితాలూకాలలో అంతభాగము తడవడమే కాకుండా సుమారు 40 వేల ఎకరాలకు రెండవపంట నీరు యివ్వడము అవుతుంది. ఆ తరువాత ప్రతిరైతుకు సావకాశంగా పంటవిషయంలో నిశ్చింతగా పంట పండించుకోవడానికి సావకాశము కలుగుతుంది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ ప్రాజెక్టు సంబంధించినటువంటి కాగితాలు ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి పంపించాము అన్నారు. అది ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తప్పకుండా తీసుకునేట్లుగా ప్రభుత్వమువారు దీనిని వత్తిడిచేస్తారని భావిస్తున్నాను. తరువాత మద్రాసులో వున్న టివంటి ఆఫీసులను మన ప్రాంతాలకు తరలించడము విషయంలో సభ్యులందరూ కూడా ప్రభుత్వముమీద చాలావత్తిడి: తీసుకొని వస్తున్నారు. వాస్తవంగా ఆ ప్రాంతంలో వున్నటువంటి ఆఫీసులు ఈ ప్రాంతాలకు తీసుకువచ్చేటటువంటి భాద్యత మాత్రము ప్రభుత్వముమీద చాలా హెచ్చుగా వున్నదని నామనవి. ఈ ప్రాంతంలో మనము రాజధానిని పెట్టుకున్నామంటే ఈ ప్రాంతము పెంపొందడానికి అన్నమాట. కొని జమీందారులు వున్నటువంటి గ్రామాలు కొన్నిటిలో నూజిపేడు, పితాపురం, వెంటకటిగిరి గ్రామాలలో, ఆయా జమీందారుల తాలూకు పెద్దపెద్ద భవనాలలో ఆఫీసులు పెట్టడానికే కాకుండా ఆఫీసులు తాలూకు సిబ్బంది— (ఇప్పుడు హాల్లులో పార్టీషను పెట్టి మా అందరికీ యిచ్చినటువంటి రూములు ఎట్లా సృష్టించాలో—ఆ విధంగానే) హెచ్చుమంది కెజెటెడ్ ఆఫీసుల్లకు వసతి సౌకర్యాలు కూడా ఏర్పడగలవు, ప్రభుత్వము మద్రాసులో వున్నటువంటి సిబ్బందికి అక్కడ క్వార్టర్లకు కట్టి ఏమీ ఏర్పాటు చేసివుండలేదు. అక్కడ వున్నటువంటి గృహస్తులు వారికి వున్నటువంటి గృహాలలో రి వ వంతుభాగము అద్దెలకు యిచ్చి వారు ఆదాయాన్ని చేసుకొంటున్నారు. కనుక ఈ గ్రామాలలో పెట్టినట్లైతే ఆయా గ్రామాలలో వున్నటువంటి గృహస్తులు వారివారి యిండ్లలో పూర్తిగానో, సగంకా, అద్దెలకు యిచ్చి వారియొక్క ఆదాయాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి సావకాశము ఏర్పడుతుంది. మనము మద్రాసులో అక్కడ ఖర్చుపెట్టే ఖర్చుయావత్తుకూడా మన ప్రాంతంలో ఖర్చుచేస్తే మన గృహస్తులకు అనుకూలంగా వుండటమే కాకుండా, మన ప్రాంతంలో rotate అవుతూ వుంటుంది కూడాను. పితాపురం తాలూకాలో కొన్ని గ్రామాలకు రోడ్లు అనేవి లేనేలేవు. ఎన్నో విధాలుగా ప్రభుత్వాధికారులకు మనవిచేసు కొన్నప్పటికీ కూడా ఆ కాగితాలు కదలడము లేదు. ఎప్పుడు అయినా ప్రజా ప్రభుత్వము యొక్క అభిమతము సెరవేరాలంటే ప్రజా ప్రభుత్వము తాలూకు సిబ్బంది ప్రభుత్వము యొక్క యుద్దేశ్యాలను అమలుజరపాలి. అప్పుడే ఆ ప్రభుత్వము

[Sri V. Gopalakrishna]

[13th July 1955]

బాగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వపుద్దేశ్యము వారికి తెలిసేవుంటుంది. ప్రజల ఉద్దేశ్యాలను ప్రభుత్వమునకును, ప్రభుత్వ పుద్దేశ్యాలను ప్రజలకును అందజేయడంలో ఈ సర్వీసెస్ ప్రజలకు మధ్య ఒక link వుండాలి. అందరుకూడా దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొని దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని నెలకొల్పుకొని దేశసౌభాగ్యాన్ని పెంపొందించుకోవాలనేవారే వారు తాము భారతీయులమో ఆంధ్రులమో అనుకొని అలా ప్రభుత్వముయొక్క ఆశయాలను ప్రజలకు అందజేసినవాడు వారు హెచ్చుగా ప్రజలకు సేవచేసినవారు అవుతారు. ఆఫీసర్లు ఈ విధముగా గ్రామములలో ఏర్పడుతున్నటువంటి పరిస్థితులలో పురస్కరించుకొని సత్వరంగా ఆయా గ్రామాలలో వున్నటువంటి పనులు చేయడంలో ప్రభుత్వముతో సహకరించి ప్రజలకు వుపకారము చేయమని కోరుతున్నాను.

SRI B. RAJAYYA :—అధ్యక్షా! ఈ బడ్జెట్టు సమావేశంలో ముందు గౌరవనీయులైన సభ్యులు ఈ గిరిజన ప్రజలయొక్క పరిస్థితులను గురించి తెలిపి వున్నారు. మనము అందరముకూడా చిన్నచిన్న తరగతిలో మన దేశీయచరిత్ర నేర్చుకొన్న ఆదిలో మనదేశంలో ఆదిమ నివాసులు అని ఒకజాతివుండేదనియు, వారు అనాగరికులై అరణ్యములో వుండేవారు. మామూలుగా సామాన్య ప్రదేశంలోకూడా చెట్లతోర్రల్లోనో, దట్టమైన పొదల్లో వుండేవారుఅనియు, వారికి ఇళ్లు లేవనియు, తరువాత వారు అడవులలోదొరికే పదార్థాలు కాయకగ్రహులని నీరుత్రాగి జీవిస్తూవుండేవారనియు, తరువాత వారు ద్రావిడులచేత అడవులోకి తోలివేయబడ్డారని మనము చిన్ననాడే నేర్చుకొనియున్నాము. అయితే ఆజాతికి చెందనటువంటి ఈ అడివిజాతులవారుకూడా ఇప్పటికీ ఆ అడవులోనే వుంచబడ్డారు. ఆ చరిత్రజరిగి సామాన్యంగా కొన్నివేల సంవత్సరములు దాటినవి. ఎన్నో ప్రభుత్వాలువచ్చినవి, పోయినవి. లోకము అంతయుకూడా ఏదో మహా జ్వలమైనటువంటి పురోగమనానికి తయారుఅయింది. కాని ఆ అరణ్యప్రాంతములో ఉన్నటువంటి ఈ వనజాతులవారు యింకొకూడా కొన్నివేల సంవత్సరముల క్రిందఉండిన పరిస్థితులలోనే ఉన్నారని మన ప్రభుత్వానికి నేను గుర్తుతెస్తున్నాను. ఇప్పుడు కూడా అడవులో వున్నటువంటివారు చాలామంది దిగంబరులై వస్త్రములు లేక స్త్రీలు, పురుషులు తిరుగుచున్నారు. ఇది అందరూకూడా సిగ్గుపడవలసిన విషయము. ఇంకొక వారు ఆ అడవులలోనే కాయకగ్రహులుఅని ఇల్లూవాకిళ్లూ లేకుండా పూరిగడినలో జీవించుమా అచ్చట పారేశెలయేళ్లులో నీరుత్రాగుతూ పీరుకూడా జంతువులలాగానే వున్నారని సంగతికూడా మన ఈసభ్యులు మరువకూడదు.

13th July 1955]

[Sri B. Rajayya]

పిమ్మట ఈ మధ్యన ప్రభుత్వమువారు వనమహోత్సవములు, ఇంకా వనదంత మహోత్సవములు, ఇంకా గిరిజన మహోత్సవములనికూడా ఈ విధంగా ఎన్నియో సాగించుచూ పెద్దపెద్ద ఉపన్యాసాలు సాగించుచువచ్చారు. కాని అడవిలో వున్న జంతువులతో సమానమైనటువంటి ఈ వనజాతులవారి మహోత్సవదినము ఎందుకు ప్రభుత్వము స్థాపించలేనో నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. మన ఆంధ్రదేశంలో గంజాము మొదలుకొని కర్నూలువరకును వ్యాపించినటువంటి ఈ 7 వేల చదరపు మైళ్లు 5 లక్షలపై వున్నటువంటి ఈ కొండ జనభాను అభివృద్ధి చేయడానికిగాను అడవులను ప్రభుత్వంవారు దృష్టిలోవుంచుకొని కొన్ని ప్రణాళికలక్రింద 39 లక్షల 29 వేల రూ॥లు కేటాయించినందుకు దీనిని ప్రతిపాదించినటువంటి గౌరవ నీయులైన ముఖ్యమంత్రి గోపాలరెడ్డిగారిని నేను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. అయితే ఇంకా ముఖ్యమైన విషయాలువున్నవి.

ఇందులో విద్య చాలా మొదటిలోనే వుండిపోయింది. ఈ 5 లక్షల జనాభాలో 2% మాత్రమే చదువుకొన్నవారు వున్నారు. వీరిలో బహుశ సంతకముచేసేవారిని సహితము లెక్కించుకుండవచ్చు. చదువులేని కారణము చేత మా జాతివారికి, వుద్యోగాల్లో, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లుగాగాని, నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లుగాగాని అవకాశము లేకపోయింది. నేను ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. పై జాతులవారిని, కొండకాపులని, కొండవెలములని, కొండతెలగలనేపేరుతో మాకు కేటాయించినటువంటి వుద్యోగాలకు వేస్తున్నారు. రేపుప్రొద్దున నిజముగా మా జాతి చదువుకొని ఇంకా యెక్కువ అభివృద్ధిలోకి వచ్చినప్పుడు మాకు వుండవలసినటువంటి ఈ ప్రత్యేకత పోతుండేమోఅని భయపడుతున్నాము. అందుచేత ప్రభుత్వము ఈ వుద్యోగాలయిచ్చే విషయంలో కొంచము జాగ్రత్తగా చూచి ఇవ్వాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రస్తుతము వారి ఆర్థికపరిస్థితి చూడాలి. అడవిలోవుండే చాలామంది అడవిలో కట్టెలుకొట్టి అమ్ముకొని జీవనోపాది గడుపుతున్నారు. కాని వీరికి ఫారెస్టు Department వారు అనేక చిక్కులుపెడుతూ వెట్టిపనులు చేయించు కుంటూ చేయగలిగిన సౌకర్యములుఅన్ని చేయించుకొని, చేయనివో ఏవో కేసులు పైలుచేసి కోర్టులకుపెక్కిస్తున్నారు. కాబట్టి యిదిఅంతయు సక్రమముగా ఆలోచించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకుఅంటే ఈ అడవుల్లో మాకు సామ్యములంగా ప్రభుత్వానికి మట్ట చెబుతున్నారు. కాని ప్రస్తుతము బడ్జెటులో ఈ 39 లక్షల 22 వేల రూపాయలలో ఎక్కువ కేంద్ర

[Sri B. Rajayya]

[13th July 1955]

ప్రభుత్వమునుండి వచ్చింది గాని మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునుండి సామ్మ కేటాయించలేదు.

కనుక ఆమూలకంగాకూడా ప్రభుత్వానికి కొంత ఇది ముట్టుతుంది. కాబట్టి, మన ఆంధ్రరాష్ట్రముకూడా దానికి కొంతసామ్మ కేటాయించివారికి ప్రత్యేకంగా ఈ ఎసిస్ మెంటులు కలుగజేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పిమ్మట ఈ కేటాయించిన సామ్మ అనేకప్రాంతాలకు వర్తించలేదు. అరకువారి, భద్రాచలంలోని కొన్ని ప్రాంతాలకు, గూడెం మొదలుకొని ప్రత్యేకప్రాంతాలకు ఇది సూచించబడింది. కాని ఇంకా అనేకస్థలాలుఉన్నాయి. శ్రీ కామశంజిల్లాలో మానియోజకవర్గము అంతాకూడా చాలా వెనుకబడిఉన్నది. అది ఒరిస్సారాష్ట్రానికి సమీపమునఉన్నదని గోలపెడుతున్నారు. అదిలేదు, ఇదిలేదు అనిచెబుతున్నారు. అందులో ఈ సామాన్యజనులంతా వెనుకబడిఉన్నప్పుడు మా పల్లెలలో 10 లక్షలకుపైబడి నటువంటి ఈ వనజాతులుయొక్క పరిస్థితులు ఎట్లావుంటుందో గమనించాలి. ఈ బడ్జటులోవారికి ఎటువంటి అవకాశముకూడా లేదు. వచ్చే 5 యేండ్ల ప్రణాళికలోనైనా వారికి ఎటువంటి development scheme లు కూడాలేవు. ఇది వెనుకబడిఉన్న ప్రాంతముకాబట్టి ఆంధ్రప్రభుత్వమువచ్చే జడ్జటులో అయినా మాకు Double speed తో అభివృద్ధిఅయ్యేట్లుగా ఎక్కవసామ్మ కేటాయించి మాకు సౌకర్యములు కలుగజేస్తారని ఆకిన్టా ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

* SRI D. GOPALA RAO :—Mr. Speaker, Sir, I rise to make a general survey of the budget that has been presented to us by Sri B. Gopala Reddi, Chief Minister and Minister in charge of Finance.

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—On the 8th of this month.

SRI D. GOPALA RAO :—I am surprised that in a noble cause, namely, the Prime Minister's visit to the Nations in this mission of peace, this should be commented. Every-one of us knows that wars lead to devastation. We have realized that countries have suffered and were ruined. So, when a noble soul like Nehru has taken all the trouble and gone to the Nations in preach of this glorious mission of peace, let there be no difference of opinion. My only prayer to everyone of

18th July 1955]

[Sri D. Gopala Rao]

the members here is to realize the devastation of wars, that we should be all proud that this mission has been taken, and that we should wish him all glory and success. This is not a controversial subject where the House should divide and express difference of opinion.

The second point is that the Second Five-Year Plan is being broken up into various compartments and committees. I wish there were more committees to administer the schemes of the Second Five-Year Plan. It is only then that the real purpose of it, at the village level will be realized. The Hon. Chief Minister has referred to the social services and my feeling in the matter is, that some of the social services like Rotary Clubs, Guild of Services and the Red-Cross and other like institutions which are doing a lot of good work are not really mobilized for the benefit of the poor in the country.

The budget has provided for gigantic schemes like the Nandikonda project. My previous speaker Sri Gopalakrishna has spoken of East Godavari district. It was during Sir Arthur Cotton's time that the anicut over the Godavari was built and after that East Godavari district was neglected. If the people know what difficulties there are in the upland taluks which are irrigated by the river system of Yelleru, then they would realise the difficulties the ryots are undergoing by this erratic river which, when water is required, scorchches the land, and when no water is needed, just floods the villages. This is no doubt a very important scheme over which the Government have been promising the people since the time when our present Chief Minister Sri B. Gopala Reddi was Local Administration Minister in the Madras Government. Yelleru project and Timmaraju tank have been promised and those promises have not been fulfilled to this day. To the upland taluks of the district where this river flows, it is sometimes one of menace and sometimes one of benefit. It is more often a menace because its erratic nature of flow has not been so far controlled

[Sri D. Gopala Rao]

[18th July 1955]

by the Government. I learn that the entire investigation is over and that this is being included in the Second Five Year Plan and the papers have been sent up to the Central Government. I request the Hon. Minister in charge to make a special effort to see that this scheme comes to fruition early.

Then, I would like to say a few words in regard to Highways. We are collecting, what is called, sugar-cane cess fund, the purpose of which is to improve roads and communications where sugar-cane is carried. I think the rate is Re. 1/- per ton. But no facilities are being provided and the roads are not improved. If we were to see some of the approaches to the sugarcane mills, the ruts are about one to two feet down and the result is that most of the double bullock-carts are not able to ply on the road, leave alone the plight of the lorry people. I wish that this sugar-cane cess fund which is ear-marked is spent for improvement of these roads.

Regarding education, I must with regret say that it is a scandal how text books are introduced and thrown on the special officers of the district boards. If Kuppaswami Committee's report had been followed, there would have been no scope for this scandal. I wish the scandal were not true. Apart from that, the Government would make a lot of money by printing text-books and there would be uniform education from Srikakulam to Anantapur. As matters stand to-day, the students are asked to buy text-books this year and next year they are asked to buy some other text books of some publishers who have some influence with the Cabinet.

Again, Sir, I am disappointed that in the education budget no provision is made for at least one public school in this State. I hope the Minister for Education will examine this question and realize the importance of starting a public school in our State. In our State, there is not even one public school where the parents could send their children. We may be very ambitious in thinking, but it is a bare necessity to mould our youngsters and make them leaders of society.

13th July 1955].

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—అధ్యక్షా !

తమరు పొరబాటుచేశారని నేను మనవిచేయలేదు గాని ఈ mikes కొన్ని కురుచగా కొన్ని పొడవుగాలేకుండా అన్ని ఒకే size లో పొడవు గా ఉన్నాయి. ఈ రాయల సీమవారంతా పొడుగ్గా సన్నంగా ఎక్కడవెలికిన మాంసం కన్పించకుండా ఉంటారు. కాబట్టి వారికోసమే ఈ విధంగా mikes arrange చేశారేమోనని అనుకుంటున్నాను. దీనివల్ల కొంతమంది సభ్యులకు ఇబ్బందిగా ఉన్నది. ఇంతకు ముందు గోపాలరావుగారు, ఇంకొకసభ్యుడు, వారి పైజాకు ఈ mikes కుదరక బాధపడ్డారు.

MR. SPEAKER :—లేవటికి అవి సవరిస్తాము. ఇప్పటికి సద్దుశోంషి. కావలసిన స్ట్రీ ఆ screw use చేసి కురుచగా కావాలంటే కురుచగా adjust చేసుకోవచ్చు.

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—ఈ కొద్ది time కూడా అందులో పోతుండేమోనని భయపడుచున్నాను. అంతేగాని మరేమీ లేదు. అయినా తమరులేపు వీటిని సవరిస్తారని చెప్పారు. కొన్ని కురుచగా ఏర్పాటు చేస్తే, కురుచగా పెట్టిస్తే, బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఇదివరకు నాలుగు బడ్జెట్లు చూచినాను. కాని ఇదివరకటి budget speeches కు, ఇప్పటి budget speeches కు trend మారిపోయింది. వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్య గారు ఈసారి మాట్లాడుతూఉంటే చాలా సౌమ్యంగా ఉన్నది. ఇంతకుముందు మాట్లాడేటప్పుడు వారి ఉపన్యాసంలో అర్థంలేకుండాఉండేది, కాని ఇప్పుడు మాత్రం చాలా సౌమ్యంగా ఉంది. ఎప్పుడూ ఇట్లు మాట్లాడుతారని ఆమోదించేది. తరువాత వెంకటేశ్వర్లుగారుకూడ అంతకంటే సౌమ్యంగా మాట్లాడారు. అందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తూ వారిద్దరిని అభినందిస్తున్నాను. వారిని ఇంకొకటిమాత్రము కోరుతున్నాను. వెనుకటి అలవాట్లు కొంచెము కలుగజేసుకుంటున్నట్లున్నది. వాటిని మానుకొమ్మని కోరుతున్నాను.

ఇక బడ్జెటు విషయములో, పన్నులగురించి అందరుకూడ అనేకవిధాలుగా చెప్పారు. నేను ఆ విషయంలో ఎక్కువగా వారిని వ్యతిరేకించి మాట్లాడదలచుకో లేదు. కాని బడ్జెటు విషయంలో మాకు mandate ఇచ్చి గవర్నమెంటుకే వోటు చేయాలనిచెప్పితే, ఆ విధంగానే చేయవలసిఉంటుంది. మరొక ఆధారంలేదు. పన్నులవిషయంలో దూరం ఆలోచించి, అవి తప్పకుండా చేయవలసిందే, పది రూపాయలలోపు శిస్తు మినహాయింపు ఇవ్వడానికి వీలులేదు అనడంలోకూడ నేను ముఖ్యుణ్ణి ఈ శిస్తు తప్పకుండా ఉండవలసిందే. కాని రైతులమీద అన్నిపన్నులు

[Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju]

[13th July 1955]

ఒకేసారివేస్తే వారు భయపడిపోతారు, చాలా కష్టపడతారు, అనేదిమాత్రం గమనించవలసియున్నది. కనుక step by step గా వీటిని తీసుకొంటే బాగుంటుంది. అందుచేత ఇప్పటికి ఈ నీటితీరవా వగైరా కొంచెము తక్కువగా వేస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. Sales tax విషయంలో ప్రతివారు విమర్శిస్తున్నారు. ఈ tax ను పదివేల రూపాయల turn over మీద నేగాని అంతకు లోపుగాఉండే వారిదగ్గరనుంచి పుచ్చుకోవడంలేదని అంటున్నారు. కాని ఈ పరిమితిని రెండువేలకే తగ్గించవచ్చును. ఆ విధంగా ఇంకా ఎక్కువపన్ను రాబట్టడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను, Agricultural incometax విషయంలో అందరు మాట్లాడారు. నేను ఎక్కువ చెప్పదలచుకోలేదు.

ఇప్పుడు education చాలా improve చేయాలని five year plan లో పథకాలువేస్తున్నాను. కాని మా ప్రాంతంలో మూడు హైస్కూళ్లలో IV From close చేసి School final class open చేశారు. రైతులు వాగ్దానం చేసినప్రకారం డబ్బుఇవ్వలేదు కనుక ఆ classes close చేయవలసిందిగా కలెక్టరుకు Special Officer కు orders ఇచ్చినారని తెలిసింది. మొన్న మీటింగులో కలెక్టరువద్దకు రైతులువెళ్లి, మేము ఆ డబ్బుచెల్లించుకొంటామని చెప్పారు. 'దానిపైన orders అప్పుడే వేశాము, ఇప్పుడేమిచేయడానికి వీలులేదని' చెప్పారు. కనుక ఆ విషయంలో ప్రభుత్వము కొంచెము ఆలోచించి వారికి సహాయం చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. Elementary education విషయంలో క్రిందటిసారి తేన్నేటి విశ్వనాథంగారు school teachers కు జీతాలు ఎక్కువ చేస్తామని, ఇందుకు మొత్తం 150 వేల రూపాయలు అధికం ఖర్చుఅవునని చెప్పారు. అది పట్టుకొని గ్రామాలలో మేష్టర్లు అందరు, 'విశ్వనాథంగారు అది పాస్ చేశారు, కాని దానిని మీరు ఇప్పించారు కారు' అని అంటున్నారు. కనుక ఆ విషయమైకూడా ఆలోచించి, అవకాశముంటే వారికికూడ కొంత సహాయంచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికంతా డబ్బు కొవలసియుంటుంది నిజమే. అందుకు పన్నులువేయాలి. పన్నులు వేయకపోతే మనకు ఆదాయముచాలదు. కనుక అది ఎవరుబట్టాలో. ఇది opposition వారుకూడ ఒప్పకొన్నందుకు చాలా సంతోషము. పన్నులు వేయకపోతే మనము భారపడవల్సియుంటుందని ఇంబాక శ్రీ రామకృష్ణరాజుగారు సెలవిచ్చారు. ఇసుకను పిండినప్పటికైనా రసమువస్తుందేమోగాని, గోపాలరెడ్డిగారి బడ్జెటును ఎంత తరచినప్పటికీ రసమురాదుఅన్నారు. అవును రసముఎలావస్తుంది? బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వాళ్లేమన రసమంతా పిండుకొన్నారు. ఆ తరువాత మిగిలిన కొద్దిరసము మద్రాసులో అరవలు పిండుకొని మనకిచ్చారు. కనుక ఇప్పుడు రసమరమ్మంటే ఎలావస్తుంది.

13th July 1955]

దాన్ని మనం క్రమంగా అభివృద్ధి చేస్తేగాని రసమురాదు. ఒకేసారి ఇప్పుడే. రమ్మంటేరాదు. దాన్ని మనం అభివృద్ధి చేసుకోవలసియున్నది.

తరువాత హరిజనులు చాలా బాధపడుతున్నారు, వీరిఅభివృద్ధికి ప్రభుత్వము కృషి చేయవలసియుంటుంది. పోయిన ఎన్నికలలోగూడ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు మనకెంతో సహాయంచేసింది, కనుక మనం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి సహాయంచేయాలని హరిజనులు ఈ ప్రభుత్వానికి సహాయం చేశారు. వారు ఈ విషయంలో ఎంతకష్టపడి ప్రభుత్వానికి తోడ్పడ్డారో వారికే తెలుసు. కాని హరిజనులంతా కాంగ్రెస్కాదా అని చెప్పుతున్నారు. అయితే కాంగ్రెస్లోనికి హరిజనులంతా ఎలాగు నవచ్చినది గమనించాలి. తోటి మెంబర్లు ఎంతబరువు మోసినది గమనించాలి. Communism పోయి తప్పకుండా కాంగ్రెసుఉండాలని అందరూ కాంగ్రెసులో చేశారు. అయితే మీరు ఎందుకు మారరాని అడుగుతారేమో? Trend మారునని తెలుసుకొని ముందు చేరారు. కాని చాలమంది trend మారినతరువాత trend మార్చుకున్నారు అందుచేతనే “రోజులు మారినవి” అంటువున్నారు. నేను ఎప్పుడు ఆ సినిమా చూడలేదు.

Central Government ను చాలామంది అనేకవిధాలుగా విమర్శిస్తున్నారు. పాగాకుపన్ను, షెరుకు factory మీదపన్ను ఇవన్నీ ఎక్కువగా తీసుకొంటూ మనకు తక్కువగా యిస్తున్నారు. తరువాత గోపాలరావుగారు యింతకుముందు చెలిచిచ్చారు—ఈ sugar cane cess క్రింద ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారు, కాని ఆ areas కు ప్రభుత్వము సరియైనసహాయంచేయడం లేదని. నిజంగా ఈ విషయంగురించి 4, 5 సార్లు మనవిచేశానుగూడా.

తరువాత రోడ్లవిషయంలో, ఇవిచాలా worst గా ఉన్నాయి. కాని మా ప్రాంతపు రోడ్లు 4 మైళ్లు తారునేశారు. ఇదిచాలదు. అక్కడున్న 18 మైళ్లు బ్రాంచి రోడ్లు సిమెంటురోడ్లువేయవలసి ఉంటుంది. తారురోడ్లు ప్రయోజనంలేదు. తారు రోడ్లు 1, 2 సంవత్సరములకంటే ఎక్కువ తట్టుకోదు. కనుక సిమెంటురోడ్లు వేయవలసిన అవసరంఉన్నది. ఈవిషయము ప్రభుత్వము శ్రద్ధతో ఆలోచించి ఈ సదుపాయము కలుగజేయవలెనని, వారిని press చేస్తున్నాను. విశాలాంధ్ర విషయంలో కొందరు మిత్రులు హాస్యంగా విమర్శించారు. నేను నాప్రతిజ్ఞను మార్చుకోను.

SRI R. B. RAMAKRISHNA RAJU:—నేను అప్పుడు లేను; ఏమి చెప్పినారు?

[13th July 1955]

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—అప్పటి పుస్తకాలలో వున్నది చూడండి. ఇప్పుడు నాకు టైముచాలదు. విశాలాంధ్రవిషయంలో ప్రకాశం పంతులుగారు చాలా ప్రోత్సహించారు. ఇప్పుడు గోపాలరెడ్డిగారు దాన్ని గురించి చాలా కృషిచేస్తున్నారు. సామ్యంగా చారుకృషిచేస్తున్నందుకు నేను తప్పకుండా విశాలాంధ్ర వస్తుందని చాలా విశ్వసిస్తున్నాను.

ఇక, విద్యావిషయంలో, ప్రభుత్వం సంస్కృతమును compulsory గా ప్రవేశపెట్టబోతున్నారని నేను మహా ఆనందపడుతున్నాను. మనసంస్కృతి అంతా మనసంస్కృతంలో ఉన్నది. మనకళలన్నీ కూడ ఆ సంస్కృతంలో ఇమిడిఉన్నాయి. ఈ సందర్భంలో కొంతమంది 4 భాషలు ఏవిధంగా పిల్లలు నేర్చుకొనడం అని బాధపడుతున్నారు. కాని, మనపిల్లలు కొంతకష్టపడినా పఠనం చేయగలరు. సంస్కృతం మాత్రం మనకు చాలా అవసరం. మనవేదాలు, శాస్త్రాలు అందులోనే ఉన్నాయి. ఇదివరలో ఇతరదేశీయులు కొంతమంది పండితులను నొంగతనంగా తీసుకుపోయి వారు నేర్చుకొంటున్నారు. ఈమధ్య రమ్యవారు కూడ సంస్కృతంలో చాలా అప్రయంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. మనదేశము, మనసంస్కృతి బాగుపడాలంటే, ఇది చాలా అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక, మనపిల్లలు కొంచెము ఎక్కువ కష్టపడినప్పటికీ, మనదేశాభివృద్ధికోసం, మనసంస్కృతి అభివృద్ధికోసం, దీనిని అంగీకరించవలెనని కోరుతూ, Cabinet ఇటువంటి మంచిపని తలపెట్టినందుకు వారిని అభినందిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

SRI A. KALESWARA RAO :—అధ్యక్ష మహాశయ ! ఇప్పుడు ఆర్థిక శాఖామంత్రి, ముఖ్యమంత్రి అయిన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు మనఎదుట పెట్టిన యీ బడ్జెటు చాలా బాగావుందని నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. అందులో వారు ఆర్థికశాఖకు మంత్రికావడంవల్ల ఆర్థిక విషయాలను గురించి మాత్రమే వారు చెప్పారు. ఈవిషయములో వారు యీబడ్జెటులోని లోటును ఎల్లాగయినా పూర్తిచేసి చాలా తాపత్రయపడ్డారు. ఇప్పుడు నాకొకసంగతి జ్ఞాపకము వస్తున్నది. ప్రధమపంచవర్ష ప్రణాళిక అయిపోతున్నది. అందులో ఇది ఆఖరుసంవత్సరము. ఇక ఆరుమాసాలను గురించి మాత్రమే వారు మాట్లాడటానికి అవకాశము కలిగింది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక యింకా ప్రారంభంకాలేదు. అదివచ్చేసంవత్సరము ప్రారంభమవుతుంది. అందులో గ్రామప్రణాళికలు, తాలూకా ప్రణాళికలు, జిల్లా ప్రణాళికలు, రాష్ట్ర ప్రణాళికలు అన్నీ గూడా తయారవుతున్న సమయము. ఇది అవన్నీ నిర్దిష్టమై రాష్ట్రాలకు వస్తాయి. అప్పుడు యీ మంత్రివర్గానికి, యీ శాసన

13th July 1955]

[SRI A. Kaleswara Rao]

సభ్యులకు అందులోవున్న ప్రణాళికలు అమలుపరచవలసినది విద్యుత్తధర్మంగా ఉంటుంది. కాబట్టి, ఆ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఏమి జరుగుతుందో, అనే విషయాన్ని గురించి మనము యిప్పుడు ఆట్రేచెప్పి లాభములేదు. జిల్లా planning committee లో మనమందరము వున్నాము. అన్ని పార్టీలవారము ఉన్నాము. కానన సభ్యుడు అయినంతమాత్రంచేత అందరికి అందులో ఉండుటకు ఆర్హతవుంది.

1950 వ సంవత్సరం జనవరి 26 వ తేదీలోపలనే నిజంగా ఆంధ్రరాష్ట్రంవచ్చి ఉంటే అప్పటికి మనకు సురక్షితమైన పరిస్థితులుండేవి. అట్లాకాకుండా మనము ఆంధ్రరాష్ట్రం వుచ్చుకునే సందర్భం వచ్చేటప్పటికి, పుచ్చుకోవలెనా, లేదాఅనే పరిస్థితులలోకి వచ్చాము. రాజధానిసమస్య వచ్చేటప్పటికి, అది ఎక్కడ పెట్టు కుందాము అనేది నిర్ణయంకాలేదు. అందువల్ల మైదరాబాదు పొయ్యేవరకు మద్రాసులోనే మాకు temporary capital వుంచండి అని అడిగితే, అట్లావల్ల కొడు అని తమిళులు మనలను వెళ్ళగొట్టారు. రాష్ట్రం ఏర్పడుటకుముందే రాజధాని ఎక్కడ పెట్టాలి అనే విషయమై ఓట్లు తీసుకోవడం ఆతరువాత ఎక్కడో ఒకచోటుకు వచ్చిపడడం జరిగింది. Temporary రాజధాని అని అన్నారు. అట్లాగే temporary High Court అని అన్నారు. ఆ మోస్తరుగా జరిగింది.

ఇక రెండవది గతమంత్రివర్గం వెనుక ఒక బ్రహ్మాండమైన పార్టీరేకపోయింది. అన్నీ 4, 5 పార్టీలుగా పంచకూళ్ళ కషాయం అయింది. మంత్రిసర్దానికి దినమూ ఒక గండమే. అంతేకాదు బడ్జటులో 5కోట్లలోటు ఉండినది. Fazl Ali commission సాక్ష్యంయివ్వటానికిపోయినప్పుడు తెలంగాణాలోని కొందరు ప్రత్యేకరాష్ట్రం కావాలని అడుగుతున్నారే దానికి మీరేమంటారు అని వారునన్ను అడిగారు. తెలంగాణా వారికి ప్రత్యేకరాష్ట్రం కావాలిఅని ఎందుకు అంటున్నారుఅని అడిగినప్పుడు “మాబడ్జటు సరిగావున్నది, మాఖర్చుకంటే ఆదాయము ఎక్కువగానే వస్తున్నది, వారిది అయిదుకోట్లు లోటు, వారితో మమ్మలను చేరమంటారేమిటి? మాకు వచ్చేలాభము వారు తీసుకోవాలని చూస్తున్నారా! రెండవది మాప్రభుత్వము చాలా బాగావున్నది, వారికి ఒక ప్రభుత్వముఅనేదిలేదు. రోజురోజూ పోట్లాడు కోవడమే. ఒక్క ఓటుతో ప్రభుత్వము పడిపోతుంది, అది అందరికి తెలుసు. వారు ఆమోస్తరుగావున్నారు” అని తెలంగాణావారు అన్నారు. Fazl Ali Commission వారు నాతో చెప్పారు. నేను వాటిఅన్నిటికీ జవాబులు చెప్పగలిగాను. చోటా తెలంగాణా మాకువున్నను, మాకు నష్టమే. దానికి 16 కోట్లు ఆదాయము వస్తే అందులో 8 కోట్లు ఆబ్కారీ, 1½ కోట్లు కేంద్రంనుంచి సహాయంపోలేమిగిలేది 6½ కోట్లే, ప్రత్యేకరాష్ట్రం వారు కావాలంటే వారికి ప్రత్యేకకానససభ, ప్రత్యేక

[SRI A. Kaleswara Rao]

[13th July 1955]

మంత్రివర్గం, ప్రత్యేక Secretariat ప్రత్యేకంగా Heads of Departments యివన్నీ యివ్వడమంటే, యింకొకకోటి అదనంగా వారిమీద పడుతుంది, కాబట్టి తెలంగాణిలవారు అని చూపిస్తే, అప్పుడు కమిషన్ వారు ఓప్పుకున్నారు. అయితే వారు ఎట్లా యీబరువును మోస్తారు అని యింకొక ప్రశ్న వేశారు. అప్పుడు నేను విశ్వనాథంగారికి ఒకవుత్తరము వ్రాశాను. అయితే మీరు యీ అయిదుకోట్ల లోటును ఎట్లా భర్తీచేసుకుంటారు, అని మరొక ప్రశ్న నన్ను వేశారు అనికూడా వ్రాశాను. ఈ అయిదుకోట్లలోటు విషయములో విశ్వనాథంగారు దాన్ని పూడ్చి వెళ్లారు. ఇప్పుడు గోపాల రెడ్డి గారు కూడా అదేవిధంగా వెళ్లాలిగాని, వారికి యింకొక విధంగా వెళ్లటానికి వీలులేదు. కాబట్టి అయిదుకోట్లలోటుతో యిప్పుడు ప్రభుత్వం పున్నది. అయితే మనకు వున్న అదృష్టమైన విషయము యేమిటంటే మనము Prohibition తీసివేయకుండా జరుపుకుపోతున్నాము, వారు Prohibition అమలు జరుపవలసిఉన్నది. అప్పుడు 8 కోట్లుపోతుంది, మనకు దానివిషయములో ఒకడమ్మిడిగూడా నష్టంలేదు. ఇదివరకే Prohibition ఏర్పాటుచేశాము. మద్య పానం జోక్యానికి మనం పోవడంలేదు. దానికి తగిన substitute, sales tax తీసుకున్నాము. కనుక మనము మంచిపరిస్థితులలోనే వున్నాము. మనకు ఉన్నదల్లా, యీ బడ్జెటులోటును ఎట్లా పూర్తిచేసుకోవాలి, అనే విషయము ఒక్కటే. ఆ విషయమే యిప్పుడు మన అర్థికమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి అయిన శ్రీ గోపాల రెడ్డి గారు చాలా ఆ జాగ్రత్తతో చూచారు. అందులో యేమీ సందేహములేదు. ఇకవారికి మనము భగ్యవాదాలు అర్పించవలసిందే. ఆలోటు ఎట్లా తీర్చడం అనేదే యిప్పుడు వచ్చిన సమస్య. అయితే యిప్పుడు వున్నలోటు ఎట్లా తీర్చాలనే విషయములో, కొన్ని బేధాభిప్రాయాలు వచ్చినవి. ఏ పార్టీ వారుగూడా “రైతులను మాత్రం పీడించకండి” అని ఏకగ్రీవంగా చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి రైతు ఒక్కడే చొరుకుతాడు. నేను బి. ఎ. చదువుతున్నప్పటినుంచి యిటువంటి సమస్యలు వస్తూనే వున్నవి. ఇండియాలో వున్న బాధల్లా యేమిటంటే, ఆనాడు బ్రిటిషువారు వున్నప్పుడు గూడా ప్రతిదానికి రైతుమీద పడడం జరిగింది. చిన్నరైతు అయినా సరే, పెద్దరైతు అయినా సరే, ఎంత చిన్న ఎంత uneconomic holding అయినా సరే, వాని మీద పన్ను వేయడమనేది ఒక దురభ్యాసంగా ఏర్పడ్డది. మన ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారి ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత, యీ విషయములో మనకున్న అవకాశాలు యేమిటి, అని వేదికాము. ప్రభుత్వానికి రైతు ఒక ధేనువు. అది తీసివేస్తే, Sales tax ఒక కామధేనువు అనినమ్మాము. కాబట్టి మనకు Sales tax ఒకటి కనబడుతున్నది. Justice Wanchoo గారిని ఆంధ్ర రాష్ట్ర అధ్యక్షునిగా నియమించారు ఎట్లా మీరు balance చెప్తారు అని అడిగాము.

13th July 1955]

[Sri A. Kaleswara Rao]

అందుకు వారు ఒక్కటే సమాధానముచెప్పారు. మీరు Sales tax tighten up చేసుకొండి. అదిచేసి, దాన్ని సరిగావనూలుచేస్తే, అంతా సరిపోతుంది అని అన్నారు. వారు మనకు చాలా సానుభూతితో యీ సలహాయచ్చారు. ఎందుకంటే, మనలను ఎట్లాగో అట్లా ఆంధ్రరాష్ట్రం తీసుకోండి అని వారు అన్నప్పుడు రాష్ట్రం తీసుకున్నాము. కాబట్టి యీ Sales tax tighten up చేయడంవల్ల మనకు ఒక కోటిరూపాయలు వస్తుందని చెప్పారు. అందులో గోపాలరెడ్డిగారు, వెంకట్రావు గారు, నేను, ఆ Sub Committee లో సభ్యులముగా వున్నాము. కాబట్టి నేను గోపాలరెడ్డిగారికి మనవిచేసేదియేమిటంటే, మనము యీ flat rate అనేది రైతులమీద తీసుకోచ్చి పెట్టకూడదు. అందులో యిప్పుడు రైతుపడిపోయి ఉన్నాడు. ధరలు తగ్గినవి. కూలికేట్లు హెచ్చుగా వున్నవి. రైతుకు ఖర్చులు ఎక్కువగా వున్నవి. అతనికి కావలసినసమస్తమైన అవసరపదార్థాలు అన్నిటికి కేట్లు హెచ్చుగావున్న సమయములో, రైతుమీద ఒకదమ్మిడీ పన్నువేసినా అది అన్యాయమే. అందువల్ల యిప్పుడు ఆ flat rate అమలుపరచుటకు ఇది సమయం కాదని అంటున్నాను. సంవేదము ఉన్నది. యేవో కాని నాణాక land reforms తీసుకొనివస్తా మంటున్నారు. అయితే అప్పుడు ప్రతికుటుంబానికి ఎంత భూమి యిస్తారు, అది ఏరైతుకుఅనేది తెలియకుండా, ఈనామలు రద్దుచేయ కుండా, కాలదార్లకు రక్షణయివ్వకుండా, ప్రభుత్వము ఏమాత్రంఅయినా రైతుల మీద పన్నులువేయడము భావ్యముకాదని నాఅభిప్రాయం. ఇప్పుడుతెచ్చిన బడ్జెటు అది వెల్లినంతవరకు, చాలాబాగానేఉంది. కాని ప్రభుత్వమువారి పాలిసీలు ఏమిటో యందులో సరిగా తెలియటలేదు. సాధారణంగా బడ్జెటుఅంటే ప్రభుత్వముయొక్క యావత్తు లక్షణము, స్వరూపము యందులో కనపడుతుంది. ఆవడిలో socialistic pattern of society, తీర్మానం ప్యాసుచేశాము. సోషలిస్టుసమాజం అంటే, యింకా మనము తృప్తిపంధాలోకి పోతున్నాము. సోషలిస్టు సమాజము అంటే, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, వారియొక్క నాయకులు, వారియొక్క dictator, ప్రజలవద్దనుంచి ఓట్లు అవసరంలేకుండా, ఇంకోకపార్టీ స్థాపించటానికి పిలువలేకుండా నిలవంతముతో అంటకట్టేది కాదు. అదివస్తే అప్పుడు మీరు ఎవరైనా మాకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడితే తలకాయలు తెంచుతాము అనేది సోషలిజంకాదు. Socialism ప్యాసుచేయడం అనేది ఓట్లతో చేసుకున్నాము. అదంటే ఏమిటో బోధచేస్తున్నాము. నాయకులుగూడా బయలుదేరుతున్నారు. కనుక అవిధంగా సోషలిజం బయలుదేరుతున్నది. మనము నెమ్మదిగా అభివృద్ధిచెందేది socialism, కాని వారివి capitalist దేశాలు కనుక వారికి socialism అంటే

[SRI A. Kaleswara Rao]

[13th July 1955]

దానియందు సమ్యక్ములేదు. కాబట్టి socialism అని చెప్పేదానిలో రహస్య మేమిలేదు. Socialism అనేది మనపంథాలమీద, మనప్రాచీనదికలమీద, మన కార్యక్రమాలమీద ఆధారపడి వుంటుంది. ఆ సోషలిజంకోరకే యిప్పుడు ప్రధమ పంచవర్ష ప్రణాళిక, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక యీ రెండూకూడా ఏర్పడ్డవి. దానికి నెహ్రూ గవర్నమెంటును, “ఇండియా గవర్నమెంటును” అభినందించవలసిందే. 1917వ సంవత్సరము అక్టోబరులో రష్యాలో revolution వస్తే 1919వ సంవత్సరంలో constitution వస్తే, 1927 వ సంవత్సరమువరకూ ప్రధమ పంచవర్ష ప్రణాళికను అమలులో పెట్టలేకపోయారు. మనకు స్వరాజ్యమురాగానే వెంటనే దానిని ప్రవేశ పెట్టుకున్నందులకు ఇండియా గవర్నమెంటును అభినందించవలసిందే. అధ్యక్షా, cabinet policies ను గురించి రెండుమాటలుచెప్పి ముగిస్తాను.

మనము ఆంధ్రరాష్ట్రము ఎందుకు సంపాదించుకున్నాము అనేది మొదటి ప్రశ్న. తరువాత, మనకు గమ్యస్థానముఏది? ఆంధ్రరాష్ట్రము ఎందుకు సంపాదించుకున్నామంటే మన ఆంధ్రులయొక్క యావత్తు పరిపాలన మన ఆంధ్రరాష్ట్రము లోనే చేసుకునేందుకు. అందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి steps తీసుకున్నారు? ఎంత ఖర్చు పెట్టుకున్నారు? మీ courts దగ్గరనుంచి, మీ Collectors దగ్గరనుంచి మీ Secretaries దగ్గరనుంచి, మీకరణము, మనసబుల దగ్గరనుంచి, legislature దగ్గరనుంచి, అన్నివ్యవహారాలు తెలుగులోనే రావాలి. యావత్తుజవాబులు తెలుగు లోనేరావాలి. అధ్యక్షా, మీకన్న ఆంధ్రాభిమాని మరొకరులేరు. తమకు తగినంత సహాయము ప్రభుత్వము యివ్వాలి. మీకు typewriters యివ్వాలి, shorthand writers ను యివ్వాలి. ఇస్తే, మీరు వద్దానరు. అప్పుడు యావత్తు తెలుగు లోనే జరుగుతుంది. అట్లాకాకుండా మాప్రశ్నలు అన్నిటికి జవాబులు ఇంగ్లీషులో చెప్పి, వాటిని మరల తెలుగులో తర్జుమాచేసి చెప్పకపోవడము, యిది మా దురదృష్టమని అంటాను. కాబట్టి ఇటువంటిది అంతాపోగొట్టి, వచ్చే మూడునాలుగు సంవత్సరాలలో యావత్తు వ్యవహారాలు తెలుగులోనే వచ్చేటట్లు చేయాలి. అది మీరు చేయకపోతే, చాలాసిగ్గుచేటు అని అంటాను. అట్లాజరిగితే, మన ఆంధ్రరాష్ట్రమును basisగా తీసుకొని, యితర భాషారాష్ట్రాలుగూడా ఏర్పడటానికివీలవుతుంది. భాషారాష్ట్రాలలో మనది మొదటిది. సముద్రంవంటి సంస్కృతము తెచ్చుకుంటాము. కాని మీ ఉద్యోగాలు ఇంగ్లీషులో వున్నప్పుడు, మీపరిపాలన యింగ్లీషులో వున్నప్పుడు మీరు యింగ్లీషును నిర్బంధముచేయక తప్పదు.

రెండవది ఉత్తమవిజ్ఞానాన్ని విశ్వవిద్యాలయాలలో నేర్పిస్తున్నారు. అదికూడ తెలుగులోనే యివ్వాలి. ఇప్పుడు universities లో ఏమిచేస్తున్నారు? నైజాము,

13th July 1955]

[Sri A. Kaloswara Rao]

తన రాష్ట్రములో విశ్వవిద్యాలయము ఏర్పడగానే, వెంటనే అక్కడవున్న ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు, జర్మనీలోవి, యింకా ఇతరభాషలలోవున్న పుస్తకాలు అన్నిగూడా Urdu లోకి translate చేయించారు. నేను అనేకసార్లు అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు మాశాను, అక్కడ వారికి పెద్దపెద్ద professors వున్నారు. జర్మనీ తెలిసినవారుగూడా వున్నారు. వారు science, history, chemistry, botany, మొదలైనవి అన్నీ గూడా Urdu లోకి తర్జుమా చేయబడ్డవి. అల్లాగే యిప్పుడు మనకు universities రెండువున్నవి. అటువంటి సందర్భములో మనకు యితరభాషలలోవున్న బుక్కులన్నీ తెలుగులోకి తర్జుమా చేయించారా? చేయిస్తే, ఎంత ఖర్చుపెట్టుచున్నారు? జాతీయభాష హిందీకొవాలని అన్నారు. కాని ఇప్పుడు హిందీకి వారానికి రెండు పీరియడ్లు వుంటున్నవి. దీన్ని ఎప్పుడో compulsory చేశామన్నారు. మనము అన్నివ్యవహారాలు తెలుగులో నడిపించకపోతే, మనము ఆంధ్రరాష్ట్రానికి అర్హులు కారని అనిపించుకుంటాము.

నిజంగా విశాలాంధ్రసంగతి చూస్తే, అది చాలా చచ్చగానేవున్నది. మన ప్రభుత్వంయొక్క గట్టితనం, మన మంత్రివర్గముయొక్క గట్టితనం యిందులో చూపించాలి. మొన్న నేను గద్వాలకు వెళ్లితే, అక్కడ సంజీవరెడ్డిగారి గట్టితనం, వారి పాతప్రభుత్వముయొక్క గట్టితనం గురించి Chief of the block గా గట్టిగా మాట్లాడారు. మేము మీరు ఒకటేఅంటూ మాట్లాడారు. ఈకొస్త చెప్పటానికి అందాకా వెళ్ళడమెందుకు? అది ఇక్కడినుంచే చెప్పవచ్చుగదా! మన ప్రయోజకత్వాలను గురించి అక్కడ చెప్పుకోవడం ఎందుకు? కాని అది ఏమిటో నాకు అర్థంకాలేదు. తెలుగుభాష అందరికీ కావలసిందే. తెలంగాణా వారికి facilities యివ్వడంకాదు. గ్రహచారంచాలక వారు వేరుగాఉన్నారు. వారు మనలో యిమిడిపోయే సమయము వచ్చినది. వీలైనంతవరకు వారిని తెచ్చుకోవటానికి మనముగట్టిగా ప్రయత్నంచెయ్యాలి. ఈవిషయములో cabinet ఎక్కువ పట్టుదలగా వుంటుందని అనుకుంటాను. కేపు Fazl Ali commission వారి రిపోర్టురాగానే మనఅభిప్రాయాలు ఏమిటో వారు అడుగుతారు. అప్పుడు మనయొక్క ఏకగ్రీవ అభిప్రాయము వారికి చెప్పాలి. తెలంగాణావారుకూడా మాట్లాడుతారు. వారు మాట్లాడేది యిదివరకే మాట్లాడారు. తెలంగాణాలోనే విశాలాంధ్రకు headquarters పెట్టుకొని అక్కడనే వారు పనిచేస్తున్నారు. వారిలో ఎక్కువమంది ఫజల్ అలీ కమిషన్ ముందు సాక్ష్యంయిచ్చారు. కమ్యూనిస్టులు దీనికి అనుకూలులే.

5 p. m.

ప్రజాసోషలిస్టులలో majority దీనికి అనుకూలం. ఇప్పుడు మా విశాలాంధ్ర మహాసభలోఉన్న పెద్ద majority వాళ్లంతా దీనికి అనుకూలమే. కాబట్టి

[SRI A. Kaleswara Rao]

[13th July 1955]

ఈ విధంగా ఒక బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం అక్కడ జరుగుతోంది. ఇంకా తెలంగాణా వాళ్లలో కొద్దిమందిని చూచి మనం వ్యామోహపడిగాని, స్నేహంపల్లగాని ఏవిధమైన మోగమాటం పడవద్దని నేను మిత్రులను కోరుతున్నాను. నాకంటే K. V. రంగారెడ్డిగారు ఈయనకు ఎక్కువ మిత్రులుకారు. వీరంతా పసిపిల్లలుగా ఉన్నప్పటినుంచీ వా కొయనమిత్రులు. ఎప్పటికైనా స్నేహం స్నేహమే. ఐనప్పటికీ చెరొక త్రోవను పోతూఉన్నాం. ఆయన పడేండ్లదాకా వేరేఉండండి తరువాత విశాలాంధ్ర చేసుకొందామని అంటాడు. నేను విశాలాంధ్ర తక్షణం రావాలని చెబుతాను. నాకూ వారికీ ఉన్న భేదం అదే. కాబట్టి ఈ విషయమై జాగ్రత్తగా చూడవలసిదని తక్కిన విషయాలు బడ్జెటులో అన్ని అలాఉండనే ఉన్నాయి.

MR. SPEAKER :—Demands మీద సావకాశంగా మాట్లాడవచ్చు

SRI V. VISWESWARA RAO :—అధ్యక్షా! ఆంధ్రదేశంలో ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత United Congress పార్టీ నాయకత్వాన గోపాలరెడ్డిగారి మంత్రివర్గం ఏర్పడి ఆ మంత్రివర్గము మొదటి బడ్జెటు సమర్పించారు. దీనిలో ప్రభుత్వవిధానాలుంటాయని, ప్రభుత్వ policy ఉంటుందని, ఈనాడు ఆంధ్రదేశ రైతాంగ పరిస్థితిగాని, బీదప్రజానీక పరిస్థితిగాని ప్రత్యేకించి ప్రస్తుత అనిశ్చిత పరిస్థితులుగాని తొలగింపబడి ధరలస్థిరీకరణలే కాకుండా రోజురోజుకీ మారిపోతూ Speculation తో బాధపడే రైతాంగం యొక్క పరిస్థితులు ఎల్లా నిలకడలోకి తీసుకురావాలి అనే విషయాలు ఉంటాయని మేము అభిప్రాయపడ్డాం. కాని అటువంటివి ఇందులో ఏమన్నా ఉన్నాయంటే లేవు, ఆ విషయం నేనేకాదు, మా పార్టీ నుంచి “మంత్రివర్గము వారి పార్టీ నుంచీ అనేకమంది మిత్రులు ఈ విషయం స్పష్టంగా చెప్పారు. ఒక ప్రక్కను రైతాంగం, ప్రజానీకం అంతా కూడా అనిశ్చిత పరిస్థితులలో రైతులు పండించే వ్యవసాయ పంటలకు ధరలు సక్రమంగా లేక తారుమారై రోజురోజుకూ నిలకడలేక speculation తో బాధపడుతూ వారు పండించే పంటకు సరియైన market లేక సౌకర్యాలు లేక బాధపడుతున్నారని” వాటికి ధరలు నిలకడ చెయ్యాలని ఒక వైపు ఆంగ్ల శనచేస్తుంటే, రెండో వైపు ఏదో మూలిగే నక్కమీద తాటికాయపడ్డట్టు ఈనాడు అదనంగా శిస్తులు వేయుటకు ప్రభుత్వం వూసుకోవడం జరుగుతోంది. అంటే నీటితీరువా 25% పెంచాలనిన్నీ ఇంకా అదేవిధంగా consolidated రేట్లు రూపాయికి 0-3-0 పెంచాలని వూసుకుంటున్నట్లున్నది. ఇదంతా చూస్తేనే ఈ విషయం చెప్పనవసరంలేదు, నాకు ముందు మాట్లాడిన కొంగ్రెసు సభ్యులు చాలామంది ఈ budget ఆమోదిస్తున్నామని చెబుతూనే, రెండో వైపున ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగానూ, స్థూలంగానూ కూడా విమర్శిం

18th July 1955]

[SRI V. Visweswara Rao]

చారు. వారు చెప్పిన దానిని బట్టి రైతుల యొక్క స్థితిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని దానిని ఉన్న సందర్భాలలో చూసి అవసరం వున్న దని నేను స్పష్టంగా అభిప్రాయపడుతున్నాను. అంతేకాకుండా ఈనాడు ఈ పన్నులు వేయబడే గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలున్నాయంటే, అవి ఏవద సంవత్సరాలనాడో నిర్మించబడ్డాయి కాని, అనాటినుంచీ కూడా వాటిని అభివృద్ధి చేసుకుంటూ ఈనడుల క్రిందయన్న సారవంతమైన భూములు సాగు చేయటకు ప్రయత్నించారేగాని, వాటికి మురుగు పారుదల సౌకర్యాలు కల్పించటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసిందా అంటే, నాకు తెలిసినంతవరకూ కృష్ణా జిల్లాలో ఇంతవరకూ గత 20, 25 సంవత్సరాలుగా వున్న మురుగు పారుదల సౌకర్యాలు ఏమీ చేయలేదు. ఒక్క బుడమేరుముంపు వున్నదంటే, దానివలన మూడు నాలుగు తాలూకాల్లో ప్రతి సంవత్సరం నలభై, యాభై వేల ఎకరాల భూమికి శిస్తు remission ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా గుండేరు దివి తాలూకాలో ఉంది. దాని క్రింద ఒక్క తాలూకాలో సుమారు సగభాగానికి remission ఇవ్వడం అనేది, భూములు చెడిపోవడం అనేది పంటలు పోవడం అనేది సాధారణంగా జరుగుతోంది. అటువంటివాటి కేమైనా మురుగు పారుదల సౌకర్యాలు కలుగజేస్తే ఈ భూముల వల్ల కూడా పన్నులు రాబట్టుకోడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం అటువంటి పద్ధతులు ఆచరిస్తోందా అంటే, అదేమి చేయకుండా జాగు చేస్తూ కాలియాపన చేయడం జరుగుతోంది. ఆ విషయం బడ్జెటులో ఉదహరించక పోవడంవల్ల ఈనాడు ప్రభుత్వానికి ఒక దృష్టి, దృక్పథం ఉన్నదాని అనుమానంగా వుంది. వాటిని తీసుకోకపోవడం చాలా విచారకరం. అదే విధంగా ఈ బడ్జెటులో ఇతర విషయాలు కూడా ఈనాడు ప్రభుత్వానికి ఒక దృష్టి, దృక్పథం ఉన్నట్లు బోధపడడం లేదు. ఒక విషయం చెప్పాలి. Election లో అనేక వాగ్దానాలు చేసి వచ్చారు. పెద్ద, మధ్య, చిన్న ప్రజాసౌకర్యానికి మధ్యనున్న వ్యత్యాసం తగ్గిస్తామని చెప్పి వచ్చారు. ఒక్కసారి budget పరిశీలిస్తే 34 వ షేజీలో ఒక విషయం స్పష్టంగా బోధపడింది. Forest Department లో ఇద్దరు officers కొరకు 36,500 రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అదే office లో ఉన్న 27 మంది establishment కొరకు 28 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇతర Department లలో 13 మంది officers కు ఒక లక్ష 20 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారంటే వెయ్యి నాలుగు మంది మీద 6 లక్షల 74 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఉద్యోగస్థుల మధ్య ఇంత వ్యత్యాసము చూపెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటి? పెద్ద, మధ్య, చిన్న తరగతుల మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని తగ్గించుకుండా అదే విధంగా దాన్ని ఈ ప్రభుత్వం కాపాడుతోందనే సందేహం ప్రజలకు కలుగుతోంది. ఇంక హరిజనలకు house sites విషయం చూద్దాం. గతసారి గవర్నరుగారు తమ ఉపన్యాసంలో దీనికి 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయించాం

[SRI V. Visweswara Rao]

[18th July 1955]

అని చెప్పారు. కాని గత సంవత్సరం 3 లక్షల 60 వేల రూపాయలు house sites కొరకు కేటాయించారు. అనేక వందల petitions ఉన్నాయి. ఈ petitions పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. డబ్బు లేదని ఇవి వాయిదా వేస్తున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో నేను ప్రభుత్వానికి పంపిన petitions విషయంలో డబ్బు లేదని చెప్పి, ఇంకా అనేక కారణాలచేత వాయిదా వేస్తున్న petitions అనేకం ఉన్నాయి. గత సంవత్సరం బడ్జటు చూస్తే 2 లక్షల 60 వేలు మాత్రమే ఈ house sites కోసం ఖర్చు పెట్టినట్లున్నది. కాని ఈ సంవత్సరం కూడా 2 లక్షల 60 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. పల్లెలలో హరిజనులందరికీ ఇండ్ల స్థలాలు వచ్చేసినాయా? లేకపోతే నారియొక్క అభివృద్ధిని గురించి ఇక మనం శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం లేదా? అని ప్రశ్నించవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. ఈలాంటి ముఖ్యమైన సమస్యలు వెనుకబడిన ప్రజానీకాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి ఈ బడ్జటులో ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. ఇప్పుడు కాశీశ్వరావుగారు చెప్పారు. Socialism క్రమంగా మెట్టుపై మెట్టుగా తీసుకువస్తామని, ఓట్లద్వారా తీసుకువస్తామని చెప్పారు. వెనుకబడిన చిన్న ఉద్యోగస్థుల విషయంలోగాని, వ్యవసాయ కూలీలు, బీద ప్రజానీకం విషయంలోగాని ఈ విధంగా బడ్జటులో తక్కువ అంకెలు చూపించడం Socialism నకు ప్రాతిపదికనా అని నేను వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇదే విధంగా చూస్తే ఇక Planning Committee ఉంది. Planning విషయంలో చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యంగా కనబడుతుంది. మన రాష్ట్రం ముందుకు పోవాలని మనం ప్రయత్నించేస్తున్నాం. అందులో National Extension Services బహుశా మన రాష్ట్రంలో 27 ఉన్నవని అనుకుంటున్నాను. వాటిని గురించి బడ్జటులో 187 వ పేజీలో కొన్ని అంకెలు కేటాయించారు. ప్రత్యేకించి ఉద్యోగస్థుల కొరతకు 15 లక్షల 30 వేల రూపాయలు కేటాయించారు. ఇక ఈ 27 Block లకు 20 లక్షల 76 వేల రూపాయలు కేటాయించారంటే ఒక్కొక్క Block కీ లక్ష రూపాయలు కూడా లేవు అనేది దీనివల్ల తెలుస్తుంది. ఒక్కొక్క Block లో 100 గ్రామాలున్నాయని చెప్పి Block కు లక్ష రూపాయలు అయినా లేనప్పుడు గ్రామముల సంగతి ఏమిటి?

అందులో కొన్ని అప్పలు రూపంగా ఇవ్వడం, కో ఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా తాసిల్దార్ల ద్వారా ఎక్కువ అప్పలు ఇప్పించ జరుగవచ్చును. కళా వెంకటరావుగారు ఈ విషయంలో పూనుకొన్నందుకు నా ధన్యవాదాలు. అదే విధముగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల విషయంలో కూడా ఆలోచించవలయును.

13th July 1955]

[SRI V. Visweswara Rao]

ఈ మధ్య వోటర్లను చేర్చవలెనని అన్నారు. అన్ని గ్రామాలలోను వోటర్లగా చేర్చవలెనని అన్నారు. పత్రికలలో ప్రకటన జరిగింది. కేడియోలో కూడా చెప్పేరు. అసలు తాలూకా ఆఫీసుకు వెళ్లి అడిగితే మాకు ఇంకా ఆర్డర్లు రాలేదంటున్నారు. మేము చేర్చుకోమని మినహాయిస్తాము అంటున్నారు. ఇది అంతా చూస్తే ప్రభుత్వం ఆర్డరు ఇచ్చిందా? పేపరు ప్రకటన నిజమా? అని పిస్తుంది. 1వ జూలై నాటికి పూర్తి కావాలని అన్నారు. అనేక గ్రామాలలో వోటర్ల లిస్టు చూస్తే చేర్పులు లేవు. తీసివేతలు మాత్రము ఎక్కువగా ఉన్నవి. మాకు ఫారాలు రాలేదు అంటారు. ఆరోపించరు ఫారం లేదు అంటున్నారు. 21 వ తేదీకి పూర్తి కావలెనంటున్నారు. ఈ పనులకు ప్రత్యేకసిబ్బంది లేదు తానీట్లారు డిప్యూటీ కలెక్టర్లు పైన, కలెక్టర్లు పైన నెట్టుతూ ఫారాలు లేవు అంటున్నారు.

ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, ఎడ్యుకేషను విషయములో మాట్లాడుతూ గౌరవనీయుడుైన సభ్యులు శీర్లభ్రహ్మయ్యగారు బడ్జెటులో ఎలిమెంటరీ విద్య నభ్యసించేవారు 63.5% స్కూల్ కు వస్తున్నారని అన్నారు. ఈ 63% స్కూలుకు వచ్చే పిల్లలు కొడుకని చెబుతున్నాను. అది అప్రెండెస్మెంట్ ల్యూలో మాత్రం ఉంటుంది అని చెబుతున్నాను. భ్రహ్మయ్యగారు ex-chairman కాబట్టి ఆయనకు ఈ విషయం తెలుసుననుకుంటాను. ఒకటవ క్లాసులో 63.5% ఉంటారు. దానిలో 4 లేక 5% మాత్రం 5 వ క్లాసుకు వస్తారు. 11 సంవత్సరాల పిల్లలు ఎంతమంది ఉంటారు అంటే, షదిపదకొండుమంది మాత్రమే. ఎడ్యుకేషను విషయములో ఒక అడుగుముందు వెయ్యవలెనుగాని తగ్గించడము న్యాయము కాదు.

SRI N. RAMABHADRA RAJU :—అధ్యక్షమహాశయ! ప్రప్రథమ మన ఆర్థికమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి ఆయన గోపాలరెడ్డిగారిని బడ్జెటు సందర్భములో హర్షింపతగును. ప్రభుత్వం యందు, పరిపాలన యందు మాకు సమానమైన హక్కు ఉండడంవల్ల పరిపాలనలో ఉండే లోటుపాట్లను కొన్నింటిని చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది అని వారికి జ్ఞాపకంచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు తయారులో అంతకుముందు ఉన్న ప స్థితులనుబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రమును డిఫిసిటు బడ్జెటులో అందచేయుటవల్ల వ్యాఖ్యానము, విమర్శించడవలసిన అవసరం లేదు. డిఫిసిటు, సర్ప్లస్ బడ్జెట్లమీద ఆధారపడి ప్రభుత్వ గౌరవం ఉండదు. ఈరోజులో అన్ని రాష్ట్రాలలోను, కేంద్రములో కూడా డిఫిసిట్టు బడ్జెటు అందచేస్తేనే గొప్పగా ఉంది. ఇది ఇట్లా ఉండగా బడ్జెటులోని అనేక కాఖిల లోను, అనేక డిపార్టుమెంటులలో ఉన్న కొన్ని పద్దులు సక్రమముగా ఉన్నవి, కొన్నింటిలో లోపాలు కూడా ఉన్నవి. బడ్జెటులో కొన్ని విమర్శించవలసిన విషయాలు కనిపిస్తున్నవి. ప్రభుత్వంలో ఏ ప్రాంతాలవారికి ఎక్కువ పనులు బడి ఉన్నదో ఆ ప్రాంతాలలో

[SRI N. Ramabhadra Rao]

[13th July 1955]

ఎక్కువపనులు జరుగుతున్నట్లు బడ్జెటులో తెలుస్తున్నది. నాకు ప్రభుత్వంలో పలుకుబడిఉంటే నాకొన్నిట్యుయన్స్‌లో పనులుజరుగుతవి. ఆ ప్రకారముగా బడ్జెటు తయారు కావడము న్యాయముకాదని చెబుచున్నాను. రాయలసీమలో కానివ్వండి, సర్కార్లలో కానివ్వండి ఎక్కడరోడ్లు కావాలో తెలుసుకొనవలెనని నేను జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. అట్లా చెయ్యకపోతే మాత్రము రాష్ట్రము అన్నిరంగాలలో, అన్ని ముఖములా పురోగమనంకాదు, తిరోగమనం పొందడానికి దారితీస్తుందని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ పరిపాలన విషయంలో మరొక సంగతికూడాఉన్నది. గ్రామాలలో నివసిస్తున్న సభ్యుడను కాబట్టి నా అనుభవములను తెలియచేస్తున్నాను. మరొకలాగ భావించవద్దు. గ్రామాలలో ప్రజల అభిప్రాయము మీకు అందచేస్తున్నాను. ప్రజలలో దేశములో ప్రజాప్రతినిధులు పాలించుచున్నారా? అనే భావముఉంది. గ్రామాలలో ప్రజలు రైతాంగము తగాయిదాలుపడుతూఉంటే ప్రభుత్వంవద్దకు సహాయంకోసం వెడితే ఏమీ సహాయం చెయ్యడంలేదు. ప్రభుత్వ సిబ్బంది ఎంతో ఉన్నది. డిప్యూటీ తాసీల్దారు, తాసీల్దారులవద్దకు వెళ్ళితే కూడా వారు మన్నించడము లేదు. ఈ పరిపాలన సక్రమముగా సాగిననాడే ప్రజలు పురోగమనం చెందుతారు లేకపోతే తిరోగమనం తప్పదని చెబుతున్నాను. 1946 నుండి ఈకాసనగభలో నేను మెంబరుగా ఉన్నాను.

మా డెల్టాగురించి చెప్పవలసినదే, అక్కడ వంతెనలులేవు, కమ్యూనికేషన్సు లేవు. హాస్పిటల్సులేవు. ఈరోజువరకు ప్రభుత్వం సహాయపడకపోతే ఏవిధముగా ప్రజలకు సహాయము చేస్తుందో నాకు అర్థముకాలేదు. ఆలనూరు బ్రిడ్జి pre-war days లో తలపెట్టినది ఈరోజున ప్రారంభమైంది. నాలుగు సంవత్సరాలతో పూర్తికావచ్చును. అదేమాదిరిగా బ్రిడ్జిలుఉన్నవి. నా కాన్సిట్యుయన్స్‌లో ఒక ఫిర్కానుండి ఇంకొక ఫిర్కాకు వెళ్లాలన్నా, పారుగునఉన్న జిల్లాకు వెళ్లాలన్నా గోదావరిదాటవలెను. దానికి ఇంతవరకు ఎట్టి యేర్పాటులేదు.

ఎడ్యుకేషను విషయములో వెనుకటి మంత్రివర్గం కుష్కస్వామి కమిటీని ఏర్పాటుచేసింది. వారు ఎండనక, వాననక అన్ని ప్రాంతాలుతిరిగి అనుభవాలను తీసుకొనివచ్చి రిపోర్టుచేస్తే ఇంతవరకు దానిలో 30% 40% అమలులోనికి తీసుకువచ్చినామన్నారు. ముందు, ముందు చేస్తామంటున్నారు. దానిలో Financial commitments వుంటే నైనాన్న డిపార్టుమెంటు చూసుకుంటుంది, వారు రికమండుచేసిన స్కేల్సు అధికముగాఉంటే వోటుని ఆపుచేసి మిగిలిన వైటు ఎందుకు అవులుచెయ్యకూడదు? నిజముగా మనము పురోభివృద్ధి పొందాలంటే విద్య

13th July 1955]

[SRI N. Ramabhadra Rao]

కావలెను. విద్యుదం లే ఎలిమెంటరీ, నెకండరీ విద్యలు కాని, యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషను కాదు.

విద్యుత్ కావలెను అంటే బాగుపరచవలసినవి నెకండరీ యెడ్యుకేషన్, ఎలిమెంటరీ యెడ్యుకేషన్. యెలిమెంటరీ యెడ్యుకేషన్ ను మనము అములుపెట్టి యెక్కువగా విద్యను అభ్యసించే అవకాశములను అందచేసినప్పుడే మన గ్రామాలుగాని మన డిజిటలుగాని పూర్తిఅయిన పురోగమమును పొందగలవు అని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. అందుకని యెలిమెంటరీ యెడ్యుకేషన్ చాల బలపడవలసియున్నది.

పన్నులు మన అవసరంకొద్ది మొట్టమొదటనుంచీకూడా వేస్తూవచ్చాము. ఈ పన్నులు కొంతవరకు అవసరమే. ఎటువంటివారికి, పన్నులు వేయాలి? యెంతవరకు వేయాలి? కాశీశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు అందరిలో ఒకరైనా ఆర్థికంగా బాగు పడినవేది, యితర వర్గాలులేవా? ఆదాయం వున్నవారిపై దృష్టి మరలింపవచ్చునకదా? అట్టి వారిపైకూడా పన్నులు వేయవచ్చునకదా? వేయాలి. ఇంతకుముందు బడ్జెట్టు ప్రవేశపెట్టుతూ మన ఆర్థికమంత్రిగారు బడ్జెట్టు స్పీచ్ లో కొత్తరఖంగా పన్నులు వేస్తున్నట్లు చెప్పారు. కాని ఒకటి మాత్రం నేను అంగీకరించలేను. మరికొంత మంది కూడా అంగీకరించలేరు. ప్రజానీకం పూర్తిగా అంగీకరించదు. “25% enhancement on water rate” చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి కనిపించదు.

SRI M. NAGESWARA RAO :—అధ్యక్షా! నేను అసలు ఈ సమావేశములో ఉపన్యసించడం అందరికీ అంత శ్రేయస్కరము కాదేమో అనే ఉదేశ్యముతో అది శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావుగారిమీద పోతుండేదా అని అపోహపడి అట్లానే కూర్చున్నాను. కారణము ఏమిటంటే ప్రకాశం పంతులుగారి మంత్రివర్గకాలములో నేను దుగ్గిరాల బై ఎలక్షనులో అసెంబ్లీకి ఎన్నుకోబడడం, ఒకసారే అసెంబ్లీలో మాట్లాడడం, అంతటితోనే అసెంబ్లీరద్దు కావడము తటస్థించింది. మళ్ళీ ఆ అవస్థలోకి మిశ్రులందరినీ తీసుకుపోవడము భావ్యము కాదేమో అని తటస్థంగా ఉన్నాను.

ఆర్థికశాఖామాత్యులు ఈ బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుటలో, ఈనాడు ఆంధ్ర డిజిటల్ ఉన్నటువంటి రాజకీయ వాదులలో కొనియండి, మనమంత్రి మండలిలో కానియండి, ఎంతో అనుభవము కల్గినవారు. ఆర్థికశాఖ చాలా అద్వితీయంగా ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలోనే నిర్వహించి, ప్రజోపయోగకరమైన పనులన్నింటిలోనో ఆశాఖను అన్నివిధాలా ఉపయోగించి పేరు ప్రతిష్ఠలుపొందిన గోపాలరెడ్డిగారు

[SRI M. Nageswara Rao]

13th July 1955

ఈ బడ్జెట్టును ప్రవేశపెట్టడం సాధ్యమైనంతవరకు అన్ని వర్గాలవారుకూడా అమోచిస్తారన్న ఆశాభావము నాకుకూడావున్నది. కాని మిత్రులంతాకూడా ఇదేనా సోషలిస్టిక్ షేట్రక్ ఆఫ్ సోసైటీఅని అన్నారు. దానిని వెంకట్రామరాజుగారు ఆపది సోషలిజంఅనికూడా అన్నారు. కాని సోషలిజమునకు నిర్వచనములు అనేక విధాలుగా ఉన్నాయి. ఎవరినిఅయితే శాంతిదూతఅని అన్నివర్గాలవారు అభినందిస్తున్నారో ఆ పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు ఈ సోషలిస్టిక్ ప్రాట్రన్ ఆఫ్ సోసైటీకి నిర్వచనము ఇవ్వకుండా చెప్పడానికి వీలేదు అన్నారు. ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నాయకుడు విజయనగరం రాజుగారు చదివినటువంటి సోషలిజముకాదు, లేక పోతే నేషనలైజేషను ప్రధానాశయముగా ఉన్నటువంటి వారియొక్క బుక్స్ సోషలిజము మాత్రముకాదు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు చెప్పేటటువంటి సోషలిస్టిక్ కంట్రీ అనేటటువంటి, రష్యలో నడిపించేటటువంటి, ప్రభుత్వముకూడా కాదు. యావత్తు ప్రపంచములలో ఉన్నటువంటి అన్ని రాజ్యాల్లో, అన్ని దేశాల్లో జరిగేటటువంటి పరిణామములనుబట్టి, ఒక స్వరూపానికి తీసుకువచ్చేటటువంటి దేశంగా తయారు చేయాలనేటటువంటిదని, ఈ ఆశయసిద్ధి కొరకు, ఒక రీసెర్చిలాగా, దేశమును ఏవిధమైనటువంటి స్వరూపమునకు తీసుకురావాలనేటటువంటి అన్వేషణలో వున్నదికాని, ఇప్పుడే దీనికి ఏ విధమైనట్టి నిర్వచనము చెప్పడానికి అవకాశము లేదనిచెప్పారు. అది మిత్రులందరికీ తెలుసు. అయితే ఈనాడు మనకు శ్రీ నెహ్రూగారు రష్యాదేశాలకు వెళ్ళివచ్చి వారి అనుభవాలను శ్రీ మధ్యనే మనకు ఉపన్యాస పూర్వకంగా తెలియజేప్పారు. ఈనాడు మిత్రుడు పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లుగారు ఈ మిత్రులకు అయిదువందలకంటే ఎక్కువజీతాలు అవసరము లేదని అకాలములోను, సకాలములోనూ చెబుతున్నారు. మనము ఈ మధ్యనే రెండు సజ్జనులను విన్నాము. ఒకటి, అంతా నేషనలైజు చేయాలనేది, రెండవది, మిత్రులకు జీతాలు తగ్గించాలనేది. ప్రభుత్వపరంగా పరిశ్రమలనుడుపబడుతున్న రష్యాదేశములోనే ఇండస్ట్రియల్ డ్రైరెక్టరుకు ఒక్కరికే పదివేల రూబిల్లు ఇస్తున్నారని వారే చెబుతున్నారు. మిత్రుల జీతాలుకూడా మనకంటే ఎక్కువేగాని తక్కువవుండవు. పనిచారికి అయిదువందల రూబిల్లు ఇస్తున్నారని వారే చెప్పారు. సామాన్య ప్రజలకేకాదు, ప్రజాప్రతినిధులుకూడా కొందరున్నారు, వారికికూడా తెలియడంబున్నారు. ఇక్కడ మంత్రిగారికి అయిదువందలు చాలు, వెయ్యిరూపాయిలు ఎందుకు? అని మనవారు ప్రతినిధుషములోనూ తెలియజేస్తున్నారు. ఈనాడు ఉన్న ప్రజాప్రభుత్వముయొక్క విధానాలు అందిరికి తెలిసినవే. ఈనాడు ప్రభుత్వ విధానంలో ప్రభుత్వము, పన్నులు, ప్రజలు అని ముగ్గురు కనిపించుతున్నారు. పన్నులులేనిదే ప్రభుత్వము నడువదనే విషయము అందరికీ తెలిసినదే. ఈమంత్రి

13th July 1955]

[SRI M. Nageswara Rao]

మండలిలో వున్నవారు అందరూకూడా రైతుబిడ్డలేఅని, భూస్వామ్య కుటుంబాలకు చెందినవారే అని ఒక అపవాదు, అనుమానము ఉన్నది.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—భూమికిచ్చి భూస్వామ్యం లేదు మాకేమీ అభ్యంతరము లేదు.

SRI M. NAGESWARA RAO :—నారు, నా కేశ్వరరావుగారు భూస్వామ్యవర్గానికి చెందలేమోఅనే అనుమానము నాకు వున్నదనుకోండి. అందు వల్లనే అనుమానము. అందుకే అగ్రికల్చరలు ఇన్ కమ్ టాక్సు అనేటటువంటిదివేస్తే మంచిది. మామూలుగా పదిరూపాయిలలోపుకిస్తుకు రెమిషను చేస్తామని ఎన్నికల ముందు మనము ఎన్నోరకాలుగా ఉపన్యాసాలు చేశాము. అందువల్ల పది రూపాయిల రెమిషను లేక పోయినా ప్రతి రెండు మూడు ఎకరములు వున్నటువంటి రైతులమీదకూడా, నీటి తీరువాకానీయండి, టెటర్ మెంటు టాక్సు కానీయండి, ఈ రూపంగా వేసేదానికంటే ఆ టాక్సులన్నీతీసివేస్తూ అగ్రికల్చరలు ఇన్ కమ్ టాక్సు ప్రవేశపెట్టితే ఎంత భూస్వామ్య కుటుంబాలకు చెందినప్పటికీకూడా ధనికవర్గానికే పన్ను వేసేటటువంటి ప్రధానాశయము సిద్ధిస్తుంది. ఈ ప్రభుత్వము యొక్క దృష్టి ఈ సోషలిస్టిక్ పాట్రన్ ఆఫ్ సొసైటీపైఉంటే హెచ్చుతగ్గులను సమన్వయము చేయడమే ప్రధాన ఆశయముగా ఉన్నటువంటి ఈ సిద్ధాంతాన్ని, ఆంధ్ర ప్రభుత్వము ముందుకువచ్చి, అఖిల భారత దేశమునకు అదర్శప్రాయంగా వుండేటటువంటి ఈ సంస్కరణను, అమలుచేస్తారనిచెప్పి నేను ఆశిస్తున్నాను.

లాండు రిఫారమ్సు కమిటీని ఏర్పాటుచేశాము. దానివల్ల కాశేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు నీలింగు ఎంతవుంటుందో, ఏమిటో దేముడికి తెలుసుగాని, ఇప్పటికే ధరలు తగ్గిపోవడమువల్ల అనేకమైన అపొహాలుకూడా ప్రజలలో కలిగినాయి. ఆ రకంగానే మునిసిపాలిటీలలో కాని, పెద్దపెద్ద పట్టణాల్లోకాని ఒక్కొక్క సంప్రన్నుడికి ఏ పాతికో, ముప్పదో ఇంట్లు ఉండడం తట్టిపడుతుంది. కానీ ఈ గృహ నిర్మాణ సంస్కరణ అనేటటువంటిదికూడా తీసుకువస్తే మంచిదని నా ఉద్దేశ్యము.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఈ సంస్కరణ గృహములలో వుండేవారికా, గృహాలకా?

SRI M. NAGESWARA RAO :—గృహాలకేనండి. 100 ఎకరాలు ఉన్నవాడిమీద ఏ విధంగా నీలింగులేముపెట్టి 25 ఎకరాలకు తీసుకు వస్తు

[SRI M. NAGESWARA RAO]

[18th July 1955]

న్నామో, ఆ రకంగానే 20 ఇడ్లువున్న ఏ పట్టణవాసికైనా సరే అతనికి కావలసినటువంటి ఇండ్లు ఒకటో, రెండో అట్టేపెట్టి, తలిమ్మావి ఎవరి స్వాధీనములో వుంటున్నవో వారిదగ్గర కాంపెన్ నేషను తీసుకొని, లేకపోతే ప్రభుత్వమే కాంపెన్ నేషను ఇచ్చి ఆ ఇండ్లను అన్నింటిని వారి పరముచేయడము మంచిదని చెప్పితే అది సోషలిస్టిక్ ప్రాట్రన్ ఆఫ్ సోసైటీకి సరిపోతుంది. అను ఉదేశ్యముతో నేను సజేషను ప్రభుత్వానికి ఇస్తున్నాను. ఆభరణ సంస్కారము అనేది విలాసపురుషులు అయినటువంటి వారు చేయదలుచుకుంటే చేసుకోవచ్చును. మన అదృష్టవశాత్తు మన ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నింటిలో చాలా నిపుణులు, వారు చేయదలచుకుంటే యింకా చాలా చేయవచ్చును. అట్లాచేస్తే ఆంధ్రదేశంలో వున్నటువంటి యువ జనులంతాకూడా జోహరులర్పిస్తారు. అటువంటి సంస్కరణను ముందుకు తెస్తే ఈ సభ్యులుఅంతాకూడా, ఏ కాశేశ్వరావుగారివంటి పెద్దవారోతప్ప, అంతాకూడా దానిని ఆమోదిస్తారని చెబుతున్నాను.

SRI A. KALESWARA RAO :—నాకుకూడా ఇష్టమే.

5-30 p. m.

SRI M. NAGESWARA RAO :—ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వున్నటువంటి అన్ని జిల్లాలకంటే మా జిల్లాలోనే ఎక్కువ జిల్లాబోర్డు హైస్కూళ్ళువున్నాయని చెప్పి గర్వముమాకు సహజంగానే వుంటుంది. ఈ గర్వకారణమువల్లనే ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారి దృష్టి ప్రత్యేకంగా గుంటూరుజిల్లామీదనే పడిందని ఉదేశ్యంతోటి మేము వున్నాము. దీనికికారణం ఏమో రాజాసాగి నూర్యనారాయణరాజు బహద్దూర్ గారు చెప్పారు.

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—అయ్యో, అయ్యో, నాకు బహద్దూర్ లేదండి.

SRI M. NAGESWARA RAO :—IV Form పెట్టి తీసివేసి S. S. L. C. IV Form నడుపుతున్నారు అనిచెప్పారు. అసలు donars వారి శక్తికోరిక వారికివున్న వసతిపట్టి ఏనాడో promise చేశారు. ఈనాడు వారు ఆ promise ను చెల్లించలేకపోవచ్చును. కాని donar యిస్తానన్నటువంటి డబ్బు యివ్వనంతమాత్రాన ఆ చుట్టుపట్ల 10 గ్రామాలకు వుపయోగపడేటువంటి హైస్కూలులో ఆ రకంగా IV Form మూసివేయడముకొనీయండి లేదా ఆ స్కూళ్లను ఆపివేయడము కొనీయండి, అది ఏమంతధర్మముకాదు. అయినప్పటికి వారికి యిచ్చినటువంటి కాలము ఆయిపోయింది, అన్నివిధాలా donars యివ్వ గలిగినంతవరకు యిచ్చారు. ఇక ఇవ్వలేరు donars ఆ ఆ స్కూళ్లనన్నిటిని

13th July 1955]

[SRI M. Nageswara Rao]

మట్టి యధాప్రకారంగా తెరపించి సరియైనటువంటి విద్యను ఆ స్కూల్లో ప్రవేశ పెట్టవలెనని నేను ఆర్థికశాఖామంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

Mobile ఆస్పత్రులనేటటువంటి వాటిని మనము ఎన్నాళ్లనుంచో, వుమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలోవున్న పట్నుంచుకూడా, చాలావరకు ఆకిస్తున్నాము. ఈ బడ్జెట్టులోకూడా కొన్ని vans కొనాలని చెప్పేసంకల్పం వారు నూచించారు. దానికోసము కృషిచేయాలి. ఒక్కొక్కసారి 1946 బడ్జెటులో చూపించిన అంకెలకు ఈనాటివరకుకూడా పనులు జరుపకుండా ఆ గ్రాంటులు ఆలానే lapse అయి పోతుంటే సందర్భాలు ఎన్నోవున్నాయి. అటువంటిది కాకుండా, ఇది చాలా ఆదర్శ ప్రాయమైనటువంటిదని, గ్రామగ్రామాలో వున్నటువంటి మునివాళ్లు కానీయండి, పేదవాళ్లు కానీయండి ప్రక్క పల్లెటూళ్లకు లేదా దగ్గరవున్నటువంటి ఆస్పత్రులకు రాకుండాకూడా గ్రామాలో వారి యింటిముందే మందులు సరఫరాచేసి ప్రజల యొక్క బాధలను తీర్చడానికి సదుపాయముగా వుంటుందని దానిని అమలుజరుప వలయుననిచెప్పి నేను వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. తరువాత ఈనాడు హరిజనులకు వెనుకబడిన కమ్యూనిటీస్కు మనము ఎంతో కృషిచేస్తున్నామనిచెప్పినారు. అది గాంధీ గారినిగురించే చెప్పారు అని అనుకొంటున్నాము. ఎవరిపేరుతోటి మనము నిత్యము చెబుతూ వున్నటువంటి విషయమో అందరికీ తెలిసినటువంటిది. వెనుకబడిన జాతులు సవర్ణులు అనేటటువంటి వివక్షత ఇక లేకుండావుండటముకూడా చాలామంచిదేమో. దుగ్గిరాల బై-ఎలక్షన్ నేను అభ్యర్థిగావున్నప్పుడు ఒక పబ్లిక్ మీటింగులో ఒక ప్రశ్నవచ్చింది. ఏమండీ నేను జర్రయ్య లేక సుబ్బయ్య ముగ్గురముకూడ పొలములో పనిచేసుకుంటూ మామూలు కూలివేతనముతోటి ముగ్గురము మా జీవితాన్ని గడుపు తున్నాము. హరిజనుడు అయినంతమాత్రాన వారి పిల్లలకు అన్నివిధాలా సౌకర్యాలు వుంటున్నాయి, వారికి గుడిశవున్నది, మాకు గుడిశవున్నది వారికి సెంటుపొలము లేదు, మాకు సెంటుపొలములేదు, మేము ఇద్దరము ఫలానాపొలంగా పనిచేస్తున్నాము, కాని వారికి ప్రభుత్వము అన్నివిధాలా సౌకర్యాలు కలుగచేస్తున్నది, మేము కలములో పెద్దవాళ్లమై పుట్టినంత మాత్రములోనే మాకూ ఈ ప్రకారము చేయడము ఇది ప్రభుత్వమునకు భర్తమౌతానని వేసినటువంటి ప్రశ్నకు యిది సామాన్యమైన ప్రశ్నకాదని, దీనిని సాల్వుచేయాలనే వుద్దేశ్యముకూడా వెంటనే గోపాల రెడ్డిగారు తెలిపారు." అటువంటివారు ముఖ్యమంత్రిగాను, ఆర్థికశాఖామంత్రిగాను

[SRI M. Nageswara Rao]

[13th July 1955]

ఈనాడు పదవిని స్వీకరించారు. ఆ రకంగా వివక్షత లేకుండా లేదా కొన్ని సదుపాయాలు హరిజనులకు గాని వెనుకబడిన జాతులవారికి గాని ప్రత్యేకించుతూ ఈరకంగా అన్ని వర్గాలలో వున్నటువంటి బీదసాదలకు, landless poor కాసియండి, లేక పోతే పట్టణాలలో వుండేటువంటి కూలిబిడ్డలకు కాసియండి వుచితవేతనములు తోటి వారికి విద్యాసౌకర్యాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము పై వున్నదని చెప్పి నేను వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

రెండవది 10 రూ॥ల శిస్తు రిమిషనును విషయము. 10 రూ॥ల రిమిషన్లు కోసము ఏడో కృషిచేశాముఅని నేను యిదివరకు చెప్పివున్నాను. ఆ పది రూ॥లు శిస్తు రిమిషనుకు రహస్యముగా అయినా బహిరంగంగాఅయినా సమావేశాలలో వాగ్దానము జరిగింది. ఆ పది రూ॥లు శిస్తు రిమిషనుకు ఎవరుఅయితే అర్హులో వారి బిడ్డలందరికి కూడా ఏ S. S. L. C. వరకూ లేకపోతే B. A. వరకూ వుచితంగా విద్యా సౌకర్యాలు కల్పించి ఇచ్చివటువంటి వాగ్దానాలను పెరవేర్చవలసినది అని చెబుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

Mr. SPEAKER :—The House will now adjourn and meet again at 11. A. M. to-morrow

The House then adjourned.